

BIBLIOTECA NAZ.
Vittorio Emanuele III

xii. E. 9

XXVII

E

55

NAPOLI

JOH: HENRICI HOTTINGERI, D.
GRAMMATICÆ
Quatuor Linguarum
HEBRAICÆ CHALDAICÆ
SYRIACÆ ET ARABICÆ,
HARMONICA;

Ita perspicuè & compendiosè instituta,

UT

*Ad Linguam Hebraicam, tanquam matrem; cæterarum etiam,
ceusiliarum, Linguarum, accommodentur præcepta.*

Cui, Appendicis loco, Accedit

TECHNOLOGIA LINGUÆ ARABICÆ
THEOLOGICO-HISTORICA.

Cum privilegio.

HEIDELBERGÆ;
Typis & Impensis ADRIANI WYNGAERDEN
Acad. Bibliopole & Typographi.

C13 13C B1X

V I R O

Admodum Reverendò, Nobilissimo, Clarissimo,

D. JOH. RODOLPHO
STUCKIO, S.S. Theologiæ,
in Illustri Tigurinorum Gymna-
sio, Professori celeberrimo, Rectori
ejusdem magnifico, Domino Af-
fini & Compatri honoratissimo,

JOH: HENRICUS HOTTINGERUS S.

Multo Grammaticam Harmonicam, celeberrimo
Tuò nomini inscriptam, non testem modò gaudij,
ex restituta valetudine concepti, publicû, sed & magnorû
in me meritum syngrapham certissimâ: Non erubescit
Scholasticum hoc *μαθημα* aspectum Tuum subire: ne-
que enim gravis tantum Theologicæ Professionis pro-
vincia Tibi incumbit; sed etiam cura Illustris Gymnasij
planè paterna. Clavum nempe tenes, eundeq; rarissimo,
imò, altero tantum; inde à Reformationis tempore, ex-
emplo, sine successore, longa annorum serie, magna cum
prudencia tenuisti. Quantum igitur Theologica gravi-
tas terret, tantum sollicita Rectoris cura, quæ ne hæc
quidem studia rejicit, animum addit. Alta mente manet
reposita magna illa animi præsentia, quæ examini-
bus no-
stris

stris Philologicis, in patria nuper habitis, & ab exteris
 Doctoribus non ad exemplum modò propositis, sed et
 tiam scriptis publicis commendatis (luculentum certè
 de Examinibus Linguarum Originalium apud Tiguri-
 nos extat testimonium in Philologo Hebræo M. Leuf-
 den, Professoris apud Ultrajectinos Linguae Sanctæ pu-
 blicæ, p. 162.) interessè solebas. Et quia tum quidem mi-
 nimè mihi obscurum esse poterat, quibus & conatibus
 velles, & votis, ut juvenis studiis sacris dicata, rite rectè-
 que, Linguarum Originalium sive clavem, sive clavam,
 qua sine nemo in Theologica palestra cum laude versari
 potest, tractare disceret; cur non jam etiam ominari li-
 ceat, hanc meam in restaurata Archipalatina juvandi
αὐτῶν Te approbaturum? Quo enim frigidius has
 tractari videmus literas, eo impensius de illarum labo-
 randum pretio. Hoc præsertim tempore, quo vel sola
 Editio Bibliorum Londinensium *Δεκαλογισ*, Antwer-
 piensisibus & Parisiensibus multis modis absolutior, eos
 validè confutet, qui pauperiem Orienti exprobrant, &
 curtam suppellectilem, cui tamen malomedicinam nuper
 in Promptuario nostro, sive Bibliotheca Orientali para-
 vimus. Vale, decus patriæ, Nobilissime profapiae *Θητι*,
 cum cæteris D.D. Collegis Venerandis, eumque porro
 ama, qui fuit hæcenus, eritque, dum spiritus hos rexe-
 rit artus, deinceps

Nobilissimi & celeberrimi Tui Novini

Sincerus cultor

JOH: HENRICUS HOTTINGERUS.

*Heidelbergæ d. 16. Augusti, quo, ante triennium,
 spartam meam Heidelbergensem fui aspiciatus.*

Ad Lectorem.

Joachimus Fortius Ringelbergius (*libello de ratione studij, Erpenij cum primis judicio, verè aureo*) consilio de evitando inscribendo tedio, auctor est, ut librum Chalcographis offeramus, antequam ei vel manum admoveverimus. Dic, inquit p. 114. Chalcographis parent se, librum te dare velle excuderum, etiam si ne paginam quidem paraveris. Tum facie totam voluminis speciem animo cōcipere, inde singulas partes leviter in argumenti modum describere: denique quotidie, quantum illi fati erit, absolvere poteris. Quum sic inceperis aliquid, perficere debes, velis solis. Id ego in omnibus penè libris feci, ac etiam in isto. Sed qua ratione, infra dicam. Facillimè scribo pedicentim, dum quotidie Typographus suas exigit Chartas. Malo sic quinquaginta edere libros, quàm ratione alia unum. Fateor, paradoxum esse, unde haud leviter Typographorum, nisi (quod fieri potest ab illis, quorum c̄ripta aliqua apud eruditos habentur loco) cautio adhibetur, periclitetur fortuna. Neque verò video, hæc semper fata mutari posse. Sunt enim, quos Genius à primis nature scientis ætatis annis, ad publicum scribendi laborem sollicitat, ab his verò longiores cur expectemus mora? Cur sponte currentes retrahamus, ut nonum fœtus suos premant in annum, quos, non sine fructu, edere possunt è mēstres aut annuos? Aut quorsum seris annis omnia æsimemus? Digna est Præfat. Celeb. Theologi, D. Johanni Cocceji, duobus titulis Talmudicis, Sanhedrin & Matcoth, præfixa, qua ipsi, qui præstolari alios jubent et a iis & judicij maturitatem, ut nihil nisi probè
poli-

politum proferunt, opponatur. Sunt, quibus negotia non
permittunt magnos, continua serie, conscribere & relegere
Codices, quorum certe scripta vel nunquam essent prodi-
tura, vel demum post multos annos, si frustillatim occupa-
tis non extorquerentur. Sanè in Epistolis Bullingeri ob-
servare me memini, eò sepe Typographorum industria
virum occupatissimum fuisse adactum, ut vix illi pagella
in Typographorum usum superesset. Sed neque hi ferunt
Typographorum à xxi Cod. n. ov. Horum enim aut indulgen-
dum est aliquid occupationibus, aut nihil ab illis importu-
nius flagitandum, qui quantum alijs corporis, hi libenter
animi exercitijs tribuunt, modo non rigide exactorum
accedant leges. Sunt denique, quibus succedanea hæc opera,
librorum editioni non male accommodata, propterea vi-
detur, quod, ubi totius antea operis *εὐχρηστικότητα* præces-
serit, facilius sit singula semper folia expendere, & para-
graphorum momenta examinare, quam crassum aliquod
volumen eadem cura amplecti. Paucis intentus major &
præsentior ad singula sensus. Atque has causas, quæ sin-
gule patrocinari possent, omnes mihi utcunque favere, illi
nōrunt, quibuscum vel familiaritate, vel officij ratione
coālui. Hinc etsi ab ætatis meæ anno vigesimo quarto mihi
ferè semper cum Typographis negotium fuerit, nunquam
tamen alia Methodo, quàm quæ Joach. Fortij Ringelber-
gij iudicio, veternum certissime executi, tentare mihi quic-
quam licuit. Neq; etiam, Dei beneficio, vel mihi, vel Ty-
pographis hactenus illa fraudi fuit, nisi quod ipsi nonnun-
quam tractatus, ne nimium excrescerent, emtoresque pre-
tium deterreret, libris primum distincti diversis, separa-
tim postea, novis vestiti titulis, prodierint; quo ipso tamen
non video cur momorum censuras extimescamus. Atque

hinc factum, quod, cum de rebus Orientis scripturi, titulum etiam Orientalem SMEGMATIS, (more Orientalium, Jerem. 2. v. 22.) eligeremus, in animo quidem habuerimus, tribus illud partibus opus, eodem ubique retento titulo, absolvere, quarum illa de usu Linguarum Orientalium, per Theologiam Universam, ageret. Ista Lexicon Linguarum Hebraicae, Chaldaicae, Syriacae, Arabicae, Samaritanæ etiam & Æthiopicae harmonicum exhiberet. Hæc denique tum Grammaticam Harmonicam, tum Bibliothecam Orientalem suppeditaret. Opere verò sub manu crescente, e re Typographi pariter & Emptoris esse existimavimus, si, quæ sum Linguarum Orientalium ostendunt, SMEGMATIS nomine seorsim offerremus; reliquas verò partes etiam distinctè, illam Promptuarij sive Bibliothecæ Orientalis, hanc Grammaticæ Harmonicæ titulo insignitum, (quod etiam præstitum à nobis est) edere-remus. Lexicon Harmonicum, vacantes quotidie expectat operas, neque enim illius ad prælum maturandi in me ulla erit mora. Atque hoc est, de quo benedolus Lector monendus erat, ne in ipsolimine, titulorum varietate turbatus, impingeret.

NON HOTTINGERUS solis Germaniæ in Oris,
Nec solum in Latio splendidus Orbe viget;
Lingux Hebræorum, Chaldæum, Arabumque, Syriacæ;
HOTTINGERO ingens dant, capiuntque decus.

Heidelbergæ 15. Junij 1658.

GEORGIUS FRIDERICUS SCHWEBELL,
Eccl. Tabernazmont. pastor.

GRAM-

GRAMMATICA

Quatuor Linguarum

Hebraicæ, Chaldaicæ, Syriacæ, Arabicæ

HARMONICA.

UI Linguarum Orientalium harmoniam paulò dederunt planiorem, operam certè præstiterunt haud poenitendam. Quid enim, quæso, est, quod ab Oriente Europæos magis alienet, quàm tot Linguarum mentio, Characterum diversitas, Lexicorum varietas, quibus solis cognoscendis aut discendis vix sufficere videantur archi vitæ nostræ cancelli? Hoc obice remoto, & facilitate in subsidiis harmonicis ostensò, fieri non potest, quin utilitas Linguarum Orientalium, quam tum alibi, tum cum primis in SMEGMATE nostro, nuper exhibuimus, aliquod in nobis earum excitet desiderium. Hic verò mediū tenendum, & de earū potissimum Linguarum harmonia cogitandum, quæ se invicem proximè attingunt, & ubi non vel solis luditur conjecturis, vel terminationum tantum similitudine alluditur. Ex Arabia Latinas petere voces, pronuntiatione licet affines, ridiculum est. Et quanquam hæc festivorum ingeniorum sint suaviludia, harmoniæ tamen, quam nos quærimus, nihil conferunt. Ita enim matris linguæ Hebrææ antiquitas defendenda nobis est, ne factus illi supponamus spurios, sed genuinos: Linguæ videlicet, quæ, tanquam fidelissimæ filiæ, genium maternum clarè & distinctè præ se ferunt. Atque hoc à solis expectamus Chaldaeis, Syris & Arabibus; Samaritani & Æthiopes non quidem recedunt longius, negli-

gentius tamen hactenus, propter subsidiorum inopiam, sunt habiti. Si extra hanc excurras sphaeram, rariora in reliquis, etiam Orientalibus Linguis, matris Hebraeae apparent lineamenta: vix proinde apte, quae harmonicis astringi possunt regulis. Quatuor igitur tantum Linguarum subsidium pollicemur harmonicum: idque geminū, Grammaticum & Lexicum: utrumque illorum potissimum studiis consecratum, qui per intervalla ad principia redire, & Lexicographos aut Grammaticos consulere habent opus: aut qui, dum singulis per varia negotia litare ipsis non licet, omnibus tamen libenter aliquid deferunt. Nolo esse prolixus, aut persequi דקדוקים, quasvis Grammaticorum subtilitates: summa tantum & primaria sistam Grammaticae harmonicae rudimenta, ut quandoquidem sole meridiano clarius apparet, Linguarum Orientalium studium in Theologorum Scholis superiorem obtinere locum, quam vel plebs videat, vel *δοκσοφύων* ferat supercilium, difficultatis larva varietate methodi, & verborum prolixitate inducta, detrahatur. Ut enim, qui nullum planè inter Hebraeorum, Chaldaeorum, Syrorum & Arabum Dialectum admittunt discrimen, ingeniosè videntur imponere: ita, qui sorores illius à matre longius separant, & easdem regulas generales quatuor illis Linguis non ita applicant, ut de una fidelitè quatuor possint decalbare parietes, una tabellà quatuor proponi Linguae, studiosorum cursum non parùm morantur. Dissert ab Hebraismo Chaldaismus: longius recedit Syriasmus: longissimè abest Arabismus. Neq; verò vel ille, vel iste, vel hic adeò remotis distat ab Hebraismo passibus, ut propterea discentium animi terreri, aut methodi varietate turbari debeant. Sed faciamus periculum, & quam commodè quatuor Linguarum harmonia ostendi possit, breviter videamus.

GRAM-

GRAMMATICÆ HAR-
MONICÆ.

LIBER PRIMUS,
DE ETYMOLOGIA.

Caput I.
De Consonantibus.

Quot partibus Grammatica hæc nostra Harmonica absolvitur ?
Duabus: Etymologia & Syntaxi.

*Nota: Grammaticam vocamus Harmonicam, quia in ea scopus nos-
ter est monstrare harmoniam Linguarum Orientis præcipuarum He-
braeæ, Chaldaeæ, Syre & Arabice, per omnia scilicet Methodum Ero-
tematum nostrorum Hebraicorum; quod Lectorem nonnunquam brevitati
studio rejiciemus; sequuntur.*

Etymologia quot sunt partes ?

Dux: Elementa & Partes Orationis.

Elementa quomodo distinguuntur ?

In Literas & Puncta.

Quot veniunt circa literas observanda ?

Sex, 1. Numerus. 2. Figura. 3. Officium. 4. Motio.
5. Secundum organa distinctio. 6. Pronunciatio.

I. NUMERUS.

Quot habent Orientales literæ numero ?

Viginti duas; easque omnes consonas.

Ad hunc enim numerum commodè reducimus Arabum etiam Alphabetum, cujus aliàs literas ponunt 28. ut post audiemus.

II. FIGURA.

Quotuplex est literarum Alphabeticarum figura?

Figura literarum Orientalium gemina est: (a) Hebræis Sacra & profana; (b) Chaldaeis & (c) Arabibus vetus & nova; (d) Syris denique usitata & inusitata.

(a) Vide *Erotem*, Heb. p. 5.

(b) De veteri Chaldaeorum nihil certi amplius habemus. Sunt qui Samaritanorum literas Chaldaeis pariter ac Hebræis antiquitus fuisse usitatas asserunt; Sic Cl. Salm. sentit. Alii Ethiopicas commendant, alii alias: Nos iniquissimè. Memini à docto quodam viro speciem aliquando factam Babylone librorum, antiquissimis Chaldaeorum characteribus exaratorum, in Belgium mittendorum. Novam ostendimus in *Daniele* & *Estra*.

(c) Arabum vetus Kufica, quam plerique Arabes hodie ignorant, dicitur. Vide *Thesaur.* Phil. p. 403. Recentior, quæ & ipsa pro ratione locorum variat, authorem habet Iben-Mokli, de quo Elmakinus in *Hist. Saracen.* pag. 205. Erpenius in *Grammat.* pag. 4. Septem ejus formas in usu esse scribit, quæ ita tamen sunt comparatae ut in duobus essentialibus nihil penè differant.

(d) Specimina characteris usitatoris habes in libro impresso, & manuscriptis ubique obvia.

Inusitator character vel grandis est, *Estrangola* dictus, qui plerunque in librorum frontispiciis apparet: vel exilis, titulis aut summarum capitum prefixus.

Schema

SIVE GRAMMATICA HARMONICA, IV. LING. 5

SCHEMA CHARACTERUM HEBRÆORUM, CHAL-
DÆORUM, SYRORUM ET ARABUM USITAT.

Arab.

Syr.

Heb. & Chal.

Finals. Ligab. Illigab.

Final. Ligab. Illigab.

Finals. Ligab. Illigab.

Final. Ligab. Illigab.

Heb. & Chal.

Not. Escripseras suas, eorumque nomina alii aliter exprimant, Hebraei & Chaldaei, Aleph, Beth, &c. Syri Olaph, Beth, &c. Arabes Eliph, Be, &c. nihil tamen obstat, quo minus Alphabeti tantum Hebraici, memoria causâ retineantur nomina.

II. *Litera* ט ח צ, *quas* tanquam propria & distincta *Elementa* ad *Alphabetum* referunt *Arabes*, à literis ט, ע, ח, ג, ד, non re, sed ratione tantum & pronuntiationis modo differunt: Planè ut *litera* כ פ ר ק רפס ab iisdem puncto, i. e. *Dages* leni notati: ו enim est *Dal*, ו verò *Dsal*: י est *Te*, י verò *The*; ח est *Ha*, ח est *Cha*; ט simpliciter ט sed ט *lenius* *Dal*, ע *Aain*, at ג *Gain*, ut nihil necesse sit discipulorum memoriam *literarum* multitudine onerari.

[illegible]

IV. *Arabum Alphabetum propterea eadem serie cum Hebræo disposuimus, tum quod veteres Aegyptiaci & Asiatici Arabes exempla suo praeferunt. Vide Erpen. Gramm. Arab. pag. 3. tum ut discendum memoria consuleremus.*

III. OFFICIUM.

Quotuplex est harum literarum officium?

Duplex: Grammaticum & Arithmeticum.

Quomodo ratione officii Grammatici dividuntur?

In Serviles & Radicales.

Nota 1. *Hebraeorum sunt litera sequentibus vocibus contenta*
 Moscs ad nos scripsit. משה כתב אלנו

Ch4-

Chaldaeorum & Syrorum eadem sunt; nisi quoddam affumant & sibi proprium, *מנחם* est: *מנחם* Moses qui hæc scripsit.

Arabes cum Hebræis planè faciunt, nisi quoddam addunt, & pro *ו* habent *و*. Voces mnemonicae sunt *فيمسى كثر لهما* & Moses scripsit illis.

Radicales sunt reliqua omnes.

Quotuplex est officium earum Arithmeticum?

Quadruplex: Exprimuntur enim iis numeri 1. Monadi. 2. Denarii. 3. Centenarii. 4. Millenarii.

Vide Schemat. Heb. pag. 9. Nam, quod notandum, Hebræorum, Chaldaeorum & Syrorum eadem numerandi ratio est, nisi quod Syri pro 15. ponant *טו* Hebræi verò *טז*. Aliam etiam exprimendū centenariū & millenariū sequuntur viam, quod proveciores faciliù animadvertent. Quid? quoddam Arabes numeros suos non Zifru tantum ab Indi mutuatis & ab Europæis paulatim in suas scholas ascisis representant, sed & literis Alphabeticis eo prorsus ordine positis, quem supra, Hebræo respondentem dedimus, ut 1. *א* 2. *ב* 3. &c.

IV. MOTIO.

Quæ est literarum motionis respectu divisio?

Literæ motionis respectu dividuntur in (a) quiescentes & (b) mobiles.

(a) Cujusmodi sunt apud Hebræos & Chaldaeos literæ *מנחם* apud Syros & Arabes *أوي*.

(b) Sunt reliquæ omnes.

V. LITERARUM SECUNDUM ORGANA

DISTINCTIO.

In quos tandem ordines juxta pronuntiationis organa literæ distribuuntur.

In quinque ordines, secundum quos literæ alix sunt.

1. Labiales	בוסף	כסכ	כוסף
2. Palatinae	ניקן	כככ	כיק
3. Linguales	רמלנת	כללל	דמלנת
4. Dentales	זכרנט	אכככ	זכרנט
5. Gutturales.	אחחח	אכככ	אחחח

VI. PRONUNCIATIO.

Quomodo literae pronuntiationis respectu dividuntur?

Pronuntiationis respectu literae sunt vel immutabiles, quae suum semper in pronuntiatione naturalem sonum & potestatem retinent; vel (a) Mutabiles, quae potestatem suam cum aliis literis permutant.

(a) Sic verbi gratia 1. apud Hebræos, in vocibus Makkaphatū, ultima primæ vocis litera, si sit sequenti Dages forti Euphonice suam semper potestatem amittit, & sequentis consonæ sonum assumit, ut cum scribo מַטְטוֹב legendum est מַטְטוֹב Mattob, אַסְפֵּלֶלֶק אַסְפֵּלֶלֶק. Quod ipsum quoque in Arabica lingua tristissimum est in litera ט, quæ ante literas ל, מ, נ, Testidatas maximè, id est Dages forti notatas in eandem in pronuntiatione sonum convertitur. E. Gr.

מִן רַבִּי non min rabbi, sed mirrabi legendum: Sic מִן וָאֵלֶּיךָ non, min valedin, sed miv valedin.

Idem apud Græcos & Latinos accidere solet in vocibus compositis ut ἐλλείχω, σὺρρέπτω, immunis, illicitus.

II. Apud Syros mutabiles sunt literæ א, ו, precedente, vel sequente alio א, pronuntiatur ut Jud, ut אָוֶר Ojar, Aer. מוֹלִיּוֹ Molio, plenisudo. Sic verba quiescentia. 2. Van in Benoni, ut

מַאֲוֶה

כֹּה Kojem. ַ Fuit initio dictionis notatum vocali = non pronun-
ciatur ut ַ consonans, sed, instar Olaph, sustinet solummodo vocalem, ut
כֹּה Icheſ sedis.

Litera verd sequente ם pronuntiatur ut Olaph, ut כֹּה
Ohno, convenit, quadrat.

III. Arabibus mutabiles literę sunt ۛ & ۞.

A. ۛ He cum duobus punctis ۛ in fine pronuntiatur ut ۛ, babeiq, lo-
cum in nominibus famini generis, ut ۛ Hecmaton, sapientia.

B. ۞ Nun sequente ۛ effertur ut ۞ (Mim) idque vel in sa-
dem dictione, ut ۞ Ambaron, non Anbaron, Amra: vel in-
diversis ut ۞ Mimbeitin, non Minbeitin, ۞ domo. Sic
Græci dicunt ۞ πωλεω, non ۞ πωλεω; & Latini imbibō, non imbibō.
Quod si verd ۛ non sequatur aut aliqua ex literis ۞ praece-
dat, sed alia aliqua, ۞ pronuntiatur ut ng, ut ۞ angzala;
non ansala.

Caput II.

De Punctis vocalibus.

Quomodo Punctum vocale distinguitur?

In proprium & improprium.

Quot sunt propria?

Puncta vocalia propria apud Hebræos & (a) Chal-
daeos sunt decem, apud (b) Syros quinque, apud (c) Arabes
tria.

(a) Vide compendium Hebræum. Eadem enim Hebræorum &
Chaldaeorum ratio est.

B

(b) Nulla

(b) Nulla quantitatis habita ratione, nempe

1. *Photocho*, Patach vet. פֿ recent. פּ

2. *Revozo*, Tzere vet. רֿ recent. רֵ

3. *Chevozo*, Chirek vet. כֿ recent. כֵּ

4. *Dseko*, Cholem } vet. כֹּ recent. כֻּ
 rarò Kibbüz, }

5. *Eozo*, Schurek. שׁ

Vides ergò, vocalium figuras vetustiores cum Græcorum vocalibus serè convenire. Recentiores vel cum Hebræis, אֵ , אֹ , nisi quòd gemina sit vocalis; vel Arabibus, ut ا liquz, aliquam habent analogiam.

(c) *Phata*. פֿ Patach a, vel e.

Dsamma פֿ Cholem, vel Schurek sequente ו

Kesre פֿ e vel i. sequente י aut in fine dictionis.

Observa. Veteres Hebræorum Grammaticos septem tantum numerasse vocales (vide Buxt. de Orig. Punct. pag. 202.) ex quibus juxta *Aben Efram* alia erant מופתים simplices, vel primæ; alia מורכבים compositæ, seu ab aliis orta. Simples erant cholem Chirek & Patach quas ipsas, easque solas, retinuerunt Arabes. Phata enim tō Patach respondet: Kesre, tō Tzere, vel Chirek, quod proinde antiqui Hebræorum Grammatici שבר fracturam vocant; Dsamma, tō Cholem, Cerò & Veteres in libris vocalium figuris destituti literas tantum תזז, quas proinde matres lectionis appellant, vocalium loco adhibebant.

Quòdam est punctum vocale Improprum?

Punctum vocale improprium est Scheva.

De

De Scheva Hebræorum, simplici & composito, legibili & illegibili, ejusque affectionibus videatur compend. Hebr.

Chaldaei eandem sequuntur rationem, nisi quod Scheva post vocalem figurâ longam, potestate tamen ut plurimum brevem, Cholem praesertim & Schurek, non legantur, ut מְחַיֶּה urcho; via: חִיְּהִי Hucmetho sapientia.

Syri Scheva expressum nullum habent; subintelligunt tamen illud quotiescunque ab Hebræis & Chaldaei exprimitur sive vocale, sive mutum. Eadem enim sunt affectiones circa Scheva in lectione Syriaca, quas observari diximus in Hebræa, nisi quod Syri 1. Scheva tantum habeant simplex, compositum non item. Unde & literis gutturalibus Scheva simplex subjiciunt. 2. Si duo Scheva ab initio concurrunt, prius non in Chirek, sed semper in Patach, vel Segol mutant. 3. Patach furtivum in fine sub literis א & ו respuunt, nec enim וְאֵד sed וְאֵד non וְאֵד sed וְאֵד legunt.

Arabes Scheva nec compositum habent, nec simplex mobile, sed mutum tantum, quod حَزْم Giesma refectionem, aliâs حَزْم quietem, appellant ejus figura est (·) officium verò, literam cui imponitur cum precedenti conjungere, ut اَبَد Ab-don.

Caput III.

De Dages & Mappik.

Quid est Dages?

Dages(א) est punctum ventri literarum omnium, exceptis gutturalibus & hoc modo in א scriptum.

(א) Valet hoc tantum apud Hebræos & Chaldaeos, variant enim Syri & Arabes ut audiemus.

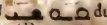

Quotuplex est Dagesch?

Duplex: lenis & forte, quorum utrumque apud He-

B 2. braos

bræos (a) & Chaldeos, apud (b) Syros prius; apud (c) Arabes posterius tantum locum habet.

(a) Vide Comp. Heb. p. 22. & deinceps, quæ omnia Chaldeis æque conveniunt ac Hebræis.

(b) Nempe Dages lenis, quod duritiem appellant. Convenit autem cum Hebræorum Dages leni. 1. Quia occupat literas   <

Quotuplex est Dagesch forte?

Triplex? (a) Characteristicum; (b) Compensativum, & (c) Euphonicum.

(a) 1. Hebraeis in conjugationibus Phiel, Pyhal & Hithpabel; & quidem in omnibus verbis, exceptis defectivis & quiescentibus
2. Radicali ἀνομάτως flexis.

2. Chaldaeis in Pabel, Ithpahal, & Ithaphal.

3. Syri vini Dages foris Kusehoi tribuunt in Pabel & Eshpahal, & nominibus inde derivativis.

Observabunt verò hic diligenter studiosi, ne Ruchoch & Kusehoi Characteristicum Conjugationum, quod tantum in literis locum habet, confundant cum puncto Characteristico temporum & numerorum. V.G. 1. Punctum simplex supra vocem, in verbo scriptum, notat primam personam praeteriti, Participium Benoni, & primam singularis & pluralis Futuri. Infra verò scriptum denotat omnia tempora, omnesque personas reliquas, puncto, supra posito non definitis.

II. Quid si verò duplex supra vocem ponatur punctum, pluralem numerum notat, tam in nominibus, quam in verbis.

4. Apud Arabes Characteristicum est Conjugationis secunda, Pahlala, & inde derivatz. 5. Taphahhala:
Item 6. Iphalla. Et 11. Iphaalla.

(b) In Lingua Hebraea, Chaldaea, Syra & Arabica, tam in verbis Defectivis, (apud Arabes tamen in verbis Defectivis secunda radicali tantum, nam quae à & incipiunt, illud ubique exprimunt, ut suo loco sequetur) quam nominibus inde derivatis, ut pro , Chal. pro ; pro Syr. pro Arab. pro . Eadem ratio est nominum inde derivatorum,

B. 3

(c) Illud

(c) Illud Euphonie inservit, & exemplis seqd apud Hebræos & Chaldaeos estimari debet; vide Erotem. Heb. p. 23. Syris Euphonia Kuschoi non facile inservit, sed virgula occultans, quæ supra consonantes vocis alicujus posita, vel quiescenter eas constituit, vel nota est vocis abbreviatæ ut **هه** pro **هههه** Lani. Posita verd infra litteram, gutturalem maxime, eam non modò quiescentem constituit, sed & cum sequenti quasi per Makkaph conjungendam docet, ut **ان** Omar-no.

Arabici Dagesch vel Tesdid Euphonici amplissimus, & plane ordinarius usus est.

Est enim Tesdid Euphonicum apud Arabes vel initiale, vel Medium.

Initiale est, quod primam vocis litteram occupat.

Estque vel primum vel secundarium.

Primum est quod apponitur literæ **ن** mediantè ante se habentibus Nun Giesmatum i. e. Schevasum, vel expressum, ut **ن** mirrabihi, à Domino suo; vel latens in vocali Nunna-ta, ut **ن** Kalbommutahar, cor mundum.

Secundarium apponitur cuivis non gutturali, immediatè postea post sui similem, Gierma affectam, ut **ن** veniam petet à Domino suo.

Medium est, quod mediæ vel ultimæ vocis literæ, apponitur.

Estque vel Deltale, quod literæ **د** postea appingitur; idque modò in mediò, ut **د** laudastis, modò in fine, ut **د** achatto, accepi; vel Lambdale, quod literis lingualibus & dentalibus, quæ solares dicuntur, post **ل** articuli **ل** à, ò, ñ, ò, nominibus præfixo, docetque illud sequentis literæ sono pronuntiandum, ut **ل** legitur, Eddino; **ل** errabbo.

Quid

Quid est Mappik?

Mappik est punctum literæ ׀ finali (a) Hebraeis & Chaldaeis, ita (׀,) (b) Syris verò hoc modo ׀ ad scriptum, eamque, aliàs quiescentem, efficit mobilem.

(a) *Vide Grammat. Heb.* pag. 25.

(b) Syri & Chaldei Mappik tantum adscribunt affixo tertie
 persona: Et apud Chaldeos quidem tantum in Mass. locum habet.
 ut מלכיה Rex ejus: apud Syros in samini. ut מלך
 Rex ejus.

Arabes Mappik, propriè dictum non habent; ei tamen, quo ad officium, respondet Medda (◌◌) quod literæ quiescenti ante Hamza apponitur, syllabam producit, adeoque Eliph facit mobile, ut עֵלִי. Celi.

Sed & Hamza (ء) تاء Mappik quodammodo respondet. Est enim nota, quæ litera Eliph adjecta, docet eam pronuntiandam esse ut أن Vbi tamen notandum 1. Nudum Hamza sæpe loco Eliph mobilis poni, idque vel ab initio, ut اذّن annunciavit pro اَذّن vel in medio, præcedenti litera Giermata, ut يسأل interrogabit; vel in fine, præcedenti una ex literis اوى, ut سى pro سىا malum.

II. Si Hamza apponatur literis ي و indicat, eas propter
sequentem vocalem homogeneam, mutatas ex Eliph, ut يوم pro
يامين credit; ائير pro ائير.

Caput

Caput IV.

De Accentu.

• Quotuplex est Accentus?

Duplex: (a) Acuens, & (b) distinguens.

(a) De Numero, figura, & officio accentuum acuentium, seu tonicorum apud Hebræos egimus in Compendio Hebræo: Hebræorum vestigia sequuntur Chaldæi in Daniele & Esra. Paraphrasæ accentuum apicibus deservimus, Onkelosi exceptio, cujus Targum eosdem habet accentus, quos contextus Hebræus. Syri expressos accentuum apices nullos habens.

Interim accentus potestas plerunque est in ultima, ut .

Chaléph, mutavit. Exeipe tamen I. Dissyllaba, quorum prima Syllaba est mixta, i.e. quæ per Scheva quiescens effertur, ut Málko. II. Polysyllaba, ut Alóho, quæ sæpe penultima sunt.

Sed & Arabes, Accentuum expressis figuris carentes, in Dissyllabâ attollunt penultimam in Polysyllabâ ante penultimam, nisi penultima producatûr per literas .

(b) Accentus distinguentes apud Hebræos & Chaldæos sunt Silluk, Athnach, Rabbia, Sagolta, Sakephgadol, Sakephkaton, ut diximus in Grammi. Heb. pag. 27.

Syri Semicolon punctis duobus (:) signum interrogationis tribus (..) Periodum quatuor (: : vel ::) absolunt; Sic & Arabes variis distinguendi habent notas, ut sunt punctorum , &c.

Quid Notas?

Accentus trajectionem, quæ apud Hebræos & Chaldæos fit per (a) Makkaph, (b) Syros per virgulam occultantem, Arabes per (c) Vella.

(a) Vide

(a) Vide *Grammat. Heb.* pag. 29.

(b) Nam per hanc sepe (aliàs enim quietem literarum in eadem voce significat, ut **בַּת** Bat,) dua voces sub uno accentu pronuntiantur, ut **כֹּרֶנוּ** Kore-no. Coincidit hac Syrorum virgula occultans cum Makkaph etiam quo ad figuram, & ut apud Hebr. eos vocales quædam propter Makkaph mutantur, ita Syrorum virgula occultans vocalem ultimæ vocis primam cum ipsa consona absorbet.

(c) Vesta est nota quæ super Eliph hoc modo **آ** (Kufici tamen veteres pro hac figura ipsam Hebræorum lincolam (-) Makkaph retinebant) in principio vocis posita, docet, eam cum præcedenti conjungendam, & sub uno accentu pronuntiandam. Vnde &

قُلْتُ أَلْمَلِكُ وَصَلْ Vesta, i. e. unio appellatur. Sic dico **كَلْبُ الْمَلِكِ** Kalbol meliki, Cor regis. Quodd si vox aliqua terminetur consonante, ea adsumit Kefram, ut ita facilius possit uniri; Unde **أَلْمَلِكُ** a rege, pro **مِنَ الْمَلِكِ**: sed verbales terminationes **وَأَ قَم** itemque affixa **كَم** & **هَم** asciscunt Damma, ut **ضَرَبَهُمْ** verberavit eos famulus. Affixa **ي** & **ي** assumunt Fatha supra ut **يَا أَعْطِينِي** liber meus magnus.

Observe autem I. Omnia Eliph unionis servilia esse, naturalitèrque Kefram possidere, præter Imperativum, quod interdum Damma habet; & Articulare quod Fatha notatur: omnia denique in pronuntiando absorberi.

II. Vesta non tantum in vocibus planè separatis, sed & conjunctim scriptis, ut sunt nomina cum præpositionibus & conjunctionibus inseparabilibus constructa, locum habere, ut **وَاللَّهُ** & Deus.

C

Ca.

Quotuplex est articulus?

Articuli Orientales unicū habent, Hebræi א cum Parach & Dages; Arabes ال Al; Syri & Chaldæi ejus loco adhibent statum Emphaticum, qui, ut sequetur, in singulari in ܐ, plurali Masc. ܐ. Fem. in ܐ desinit. Ubi verò articulus habeat locum, diximus in Comp. Heb. pag. 32. Eadem enim cæterarum ratio est.

Caput VII.

De Nomine.

Quos sunt Nominis Accidentia?

Nominis Accidentia sunt sex: Qualitas, Genus, Numerus, Declinatio, Species & Figura.

Quæ de casibus Hebræorum in Compend. Heb. pag. 34. diximus, ea etiam de Chaldæis & Syris intelligi debent, nisi quod alius particulus adhibeant. Genitivus enim notatur per ܐ vel ܐ. Dativus per ܐ. Accusativus per ܐ (quo tamen Syri carent, & pro eo utuntur ܐ.) Vocativus per statum Emphaticum. Ablativo præfigunt ܐ Syri ܐ vel ܐ.

Lingua verò Arabica expressas habet casuum terminationes. Nominativus enim in Triptotis (cujusmodi sunt singularia & pluralia pleræque, fracta) habet ܐ, on; Genitivum (sub quo Dativus noster & Ablativus continentur) in ܐ. Accusativus an ܐ. Ut

ܐ vir. Genit. ܐ viri, vel viro; ܐ virum. Plural. ܐ

viri ܐ virorum, viris. Vocativus modo per Nominativum, si

quod compellatur, præsens sit, modo per Accusativum exprimitur. Diptota verò (quæ vel singularia sunt, vel dualia, vel pluralia) certam & constantem terminationem non habent. Primum enim dualia Nominativum habent in ܐ Genit. & Accus. in ܐ ut ܐ duo viri

رجلین *duorum virorum.* 2. *Pluralia sana, Masculina in Nominat.*
 definunt in و *Genit. & Accus. in و* ut كافرُونَ *Genit. كافرين*

3. *Pluralia sana feminina in Nominativo habent* ات *Genit. ات*
 ut كافات *Genit. كافات.* *Nomina invariabilia, in Nominativo*
in ا definunt, in ceteris casibus in ' ut اشقاق Accus. اشقاق.

Not. *Nomina invariabilia sunt Adjectiva Positiva & Comparativa,*
forma أنعل: Adjectiva terminata أن servili, quae non formant femi-
ninum per و, ut غضبان iratus, fem. غضبي: Terminata Elif
servili, ut صفراء flava, vel عي servili, quiescente instar Eliph, ut
قماطر recordatio. Pluralia fracta forma دواصر
vel قماطر: Item Regionum, Insularum, Urbium, pagorum, Artium,
Montium, Fluminum, & locorum quaelibet nomina; hominum plerun-
que etiam propria & inter cetera omnia terminata أن ut عثمان
Barbara pluribus, quam tribus literis constantia, سمره
feminina, terminata و ut عي Aysia, & constantia literis quatuor ut
زينب Zainab vel tribus, quatum media movetur, ut سكر Sakar, aut
Damma ante se habet ut جوم. haec, inquam, omnia in Nominativo in (د)
definunt in ceteris casibus in (ا) ut اشقاق cas. cas.
 اشقاق.

I. Qua-

I. QUALITAS.

Quotuplex est nomen ratione Qualitatis?

Duplex: Substantivum & Adjectivum.

Quòdnam est Substantivum?

Substantivum est nomen unius generis, sive Masculini, sive Feminini, sive Communis (sunt hæc apud Arabes rariora ut sequetur) sub una terminatione.

Nota: Substantiva Masculina ad discernendum sexum, sæpe mutantur in feminina, assumpta terminatione femininorum usitata. Heb. אִישׁ vir. אִשָּׁה femin. אִשָּׁה mulier; vel אִשָּׁה apud Syros & Chaldaeos, ut

Syr. ܐܝܫܐ Rex ܐܝܫܐ Chald. ܐܝܫܐ vel ܐܝܫܐ Rex: femin. ܐܝܫܐ Regina. vel ܐܝܫܐ apud Arabes, ut

رجل vir رجلة mulier.

Quòd nam est Adjectivum?

Adjectivum est Nomen duorum generum sub duplici terminatione, masculina & feminina, ut Heb. טוב form.

טוב Chald. & Syr. ܬܒ Arab. طيب form. طيبة.

Quid accidit adjectivis?

Duo: Motio & Comparatio.

Quomodo fit motio?

Motio è Masculino in femininum apud Hebræos fit assumpto ה, apud Syros & Chaldaeos ܐ apud Arabes regulariter ة.

Exempla habes precedenti Canoni subiecta.

(a) Excipiuntur enim adjectiva forma أَفْعَل quæ in femininis desinunt in Eliph, servile, ut أَصْفَر flavus, feminin. أَصْفَرَة flava:

Quomodo fit Comparatio?

Comparisonem (a) Hebræi, Chaldæi & Syri periphrasi tantum efficiunt, (b) Arabes vero diversis graduum terminationibus.

(a) Vide Compend. Heb. pag. 35. Est enim eadem omnium trium Linguarum ratio.

b Comparativus enim, & superlativus formantur à positivo, præfixo I, èstque formæ *كَبِيرٌ* ut *كَبِيرٌ* magnus: Comparat. & Superl. *أَكْبَرُ* major & maximus. Est autem tum demum Superlativus, cum vel absolute ponitur *أَكْبَرُ الله* Deus maximus, vel in regimine, ut *أَكْبَرُ الناس* pulcherimus hominum.

II. GENUS.

Ratione Generis quocumque est Nomen?

Ratione generis Nomen est vel Masculinum, vel Femininum, vel Commune; Neutrum non habent, sed ferè per Femininum exprimunt.

Genus Nominum quomodo cognoscitur?

Genus Nominum ex usu potissimum & constructione cognoscitur; interim tamen cum ex significatione, tum ex terminatione de genere iudicium ferre licet.

Quenam ex significatione sunt Masculina?

Masculina sunt Nomina propria Virorum; Virilium Officiorum, Fluviorum, Montium, Mensium, Populorum.

Vide Grammat. Heb. pag. 36.

Quæ sunt Feminina?

Feminina sunt Nomina propria Mulierum, Mulierum Officiorum, Regionum & Urbium.

Quæ

Quæ nam sunt Communia?

Communia apud Hebræos, Chaldæos, & Syros sunt.
1. Nomina animalium sub una terminatione utrumque
sexum denotantia. 2. Nomina numeralia à viginti ad
centum inclusivè. 3. Partes animalium geminæ, quæ ta-
men ut plurimum fœminina sunt. Apud Arabes verò

Communia sunt quinque adjectiva, 1. formæ *نَسِيم*
activè sumpta, ut *نَسِيم*, hic & hac patiens. 2. *مَنْصَل* ut
مَنْصَل hic & hac condiciens aromatibus. 3. *مَنْصِل* ut *مَنْصِل*
hic & hac pauper. 4. *مَنْصَر* ut *مَنْصَر* *مَنْصَر* & *مَنْصَر*. 5.
Passivè sumpta, ut *قَتِيل* hic occisus & hac occisa.

Dubia verò sunt literarum nomina, ut *أَلَفْ بَاء* quæ ta-
men sæpius in fœminino usurpantur.

Quænam exterminatione sunt Masculina?

Masculina sunt omnia ferè nomina in literam Radi-
calem desinentia, ut *יָהוּ* Chal. Syr. *יָהוּ* vel *יָהוּ* Arabicè
يَهُو fluvius.

(a) Excipiuntur enim 1. quedam ut *אֶרֶץ*, *אֶרֶץ*, *אֶרֶץ*
&c. quæ usu fœminina deprehenduntur.

II. Numeralia Cardinalia, à tribus ad decem, quæ sub termi-
natione Masculina fœminina sunt: & rursus sub terminatione fœmi-
nina Masculina. Sic Heb. *שָׁלוֹשׁ* tres, *אַרְבָּע* quatuor. Syr. &
Chald. *שָׁלוֹשׁ* & *אַרְבָּע* Arab. *ثَلَاث* & *أَرْبَع* fœminina: con-
traria *ثَلَاث* & *أَرْبَع* Masculina sunt.

Quæ apud Hebræos præterea ex terminatione sint Masculina dixerimus in Compend. Gramm. pag. 57.

Quæ nam sunt ex terminatione feminina?

Ex terminatione usitatissima, omnibus Orientalibus feminina, sunt desinentia in (א) ה. ut כַּמֶּה תְּכַמֶּה

(a) Pro quo Chaldæi frequentius, Syri verò semper, habent כַּמֶּה תְּכַמֶּה ut כַּמֶּה תְּכַמֶּה bona. Sed & Arabum feminina sæpe sunt terminata aut servilibus, hoc etiam quiescente instar Eliph. Sunt & alie Hebræorum, Syrorum & Chaldaeorum terminationes femine: Illorum quidem תְּכַמֶּה, תְּכַמֶּה, תְּכַמֶּה; istorum verò תְּכַמֶּה, תְּכַמֶּה, תְּכַמֶּה, תְּכַמֶּה.

Nota: Excipiuntur. 1. Nomina officium virile denotantia, quæ subterminatione feminina, sunt Masculina, ut Hebræ. תְּכַמֶּה Ecclesiastes, Chald. תְּכַמֶּה dux: Arab. خَلِيفَة Chalifa. Sic additur & adjectivis qualitatem significantibus, quod תְּכַמֶּה notat, unde plus est תְּכַמֶּה quàm תְּכַמֶּה sciens: plus תְּכַמֶּה versutus, quàm תְּכַמֶּה.

2. Pauca nonnulla alia; apud Hebræos quidem ea, quæ pro תְּכַמֶּה habent תְּכַמֶּה, ut תְּכַמֶּה exercitus. Apud Chaldaeos verò Adjectiva Masculina תְּכַמֶּה iustus; תְּכַמֶּה excellus; Sic Gentilitia, & Patronymica, ut תְּכַמֶּה Philisteus, &c.

III. NUMERUS.

Quotuplex est Numerus?

Numerus apud Hebræos & Arabes triplex est, singularis, cujus terminatio est varia: Dualis, qui in תְּכַמֶּה Arab. اثنان: Pluralis, qui in Masculinis regulariter in (א) תְּכַמֶּה Arab. (b) و in femininis in (c) תְּכַמֶּה Arab. (d) ان desinit. Chaldæi & Syri singularem tantum habent, & pluralem, cujus termi-

terminatio Masculina est (e) מלך, Forminina (f) מלכה.

(a) *Verba* מלכות *Regis*; (b) מלכות *Regis*; (c) מלכות *Regis*; (d) מלכות *Regis*; (e) מלכות *Regis*; (f) מלכות *Regis*.

IV. DECLINATIO.

Quot sunt Declinationes apud Orientales?

Dux: Prima, ad quam Nomina Masculina; & secunda, ad quam forminina referuntur.

A. DECLINATIO I.

Quomodo nomina prima Declinationis desinunt?

Aliter in statu absoluto; aliter in constructo. Syri & Chaldei addunt Emphaticum, qui in singulari in מ, in plurali in (a) מים (b) מים Chaldeorum; aut (c) מים vel (d) מים Syrorum desinit.

(a) Sic à מלך Rex: fit מלכים.

(b) Quos Syri imitantur in nominibus, & participiis, quorum forma absoluta est מלך ut מלכים, Emph. מלכים Ebrui.

(c) A מלך vir; plur. ab. מלכים. Emph. מלכים viri.

(d) Cujusmodi sunt, quæ in singulari in מ desinunt; ut מלך Barbarum; מלכים Barbari. Hanc formam etiam admittunt Chaldei in nominibus, quorum absoluta sunt מלך ut מלכים Emph. מלכים Judæi.

Nota: Emphatica forma fit ab absoluta, idque vel sine ulla mutatione, ut à מלך fit Emph. מלכים; vel Patach, Tzere & Segol penultima in Scheva transiunt, unde præcedens vocalis si Scheva fuerit;

D mutatur

mutatur vel in Chirek, vel (apud Syros maximè) Patash, vel Sagol ut à fit à fit, .

Quæ nam est terminatio status absoluti?

Terminatio absoluta primæ Declinationis in Singulâri Numero est varia. In Plurali (a) regularis Hebræorum est Chald. & Syr. (b) Arab. .

(a) *Esse enim alias, inusitatiores tamen terminationes, apud Hebræos diximus in Erotemas. Heb. pag. 40.*

(b) *Vocatur hæc forma sana, quia sic regulariter nomina primæ declinationis flexuntur. Quò potissimum referuntur nomina propria rationalium, & adjectiva, formantia sæminum adjecto , participia item activa, & passiva. Sunt & alia forma, quæ fractæ, i. e. irregulares dicuntur, quas omnes afferre nihil attinet. Expenius XXII. recenset, sed plures sunt. Quin & idem sæpe nomen diversas pluralis numeri terminationes habet. Nos potiores tantum dabimus formas.*

I. Substantiva quatuor literarum, quarum penultima est ex literis   , ultima verò nec , nec habent formam , ut à   columna fit   columna.

II. Adjectiva Masculina formæ   , eorūque feminina   pluralem utriusque generis formant.   ut

نُصْبِرُ & نُصْبِرُ (excipe tamen Participia Passiva hujus formæ, quæ pluralem habent sanum) نُصْبِرُ & نُصْبِرُ, pluralem formant, نُصْبِرُ.

Exempla (a) قَدْحٌ *selum absque cuspidē*. plur. قَدْحَاتٌ
format (b) رِمَاحٌ *hastæ*. plur. رِمَاحٌ (c) كَعَبٌ *calcaneus* plural.
نِجَالٌ plur. نِجَالٌ (e) جِبَالٌ *Mons*. plur. جِبَالٌ (d) كَعَابٌ
مِرْقَابٌ plur. مِرْقَابٌ (f) قُصْعَةٌ *scutella*. plur. قُصْعَاتٌ.

IV. Substantiva formæ نُصْبِرُ, نُصْبِرُ, نُصْبِرُ, pluralem formant نُصْبِرُ ut نُصْبِرُ semen.

V. Adjectiva formæ نُصْبِرُ & نُصْبِرُ quorum ultima radicalis non est و vel ي in plural. habent نُصْبِرُ ut نُصْبِرُ
نُصْبِرُ, fit نُصْبِرُ *verberans*, fit نُصْبِرُ *verberantes*.

VI. Adjectiva rationalia, formæ نُصْبِرُ non habentia ultimam و vel ي plural. formant نُصْبِرُ ut نُصْبِرُ *perfectus*.
نُصْبِرُ *perfectus*: quæ verò in hac forma ultimam habent quiescentem, asciscunt formam نُصْبِرُ ut نُصْبِرُ
نُصْبِرُ *oppugnans* نُصْبِرُ *oppugnantes*.

VII. Substantiva trium literarum cujusvis formæ (præter *ذَصِرْ*) in plurali habent *أَنْصَارٌ*, ut *مُطَرٌ* plur. *أَمْطَارٌ* plur.

II X. Adjectiva rationalia formæ *ذَصِيرٌ* cujus ter-
tia radicalis non est secundæ similis, aut *وَي* in plural.
habent *أَنْصَارٌ* ut *أَنْصَارٌ* *nobilis*, fit *غُرَفَاءٌ*; quæ verò
tertiam secundæ habent similem aut *وَي* in plural. ha-
bent *وَلِيٌّ*, *أَحِبَّاءٌ*, ut *أَنْصَارٌ* *dilectus*, fit *أَحِبَّاءٌ* *ami-*
us: Sed quæ dolorem aut destructionem notant,
formant pluralem *فُضَرِي* ut *قَتِيلٌ* *occisus*, fit *قَتَلِي*
occisi.

IX. Quædam diversas habent pluralis numeri ter-
minationes: sic *ذَنْفُسٌ* *anima*, plural. habet *ذَنْفُوسٌ*, &
عَبِيدٌ & *عَبْدَانٌ* *ebod*, *عِبَادٌ* *servus* plural. *عَبْدٌ* *أنفاسٌ*
Vide *Grammat. Erp.* p. 131.

X. Hæc de *triliteris*: *Quadrilitera* omnia sunt fractæ
formæ, assumpto, post secundam literam, *l* quiescente, ut
sint formæ *قَمَاطِرٌ*, ut *ضَبَدٌ* *tana*, plur. *ضَبَادِعٌ* *tanae*:
مَدْخَلٌ *vestibulum*, plur. *مَدْخَلٌ*. Atque hanc pluralis for-
mam asciscunt etiam adjectiva formæ *أَنْصَرٌ* ut ab *أَمْوَنٌ*
niger

niger, fit ^{أَسَاوَدُ}; Ita Comparativi & Superlativi, ut ^{أَكْبَرُ} fit ^{أَكْبَرُ}. Quæ quinq̄, aut pluribus constant literis (non annumeratis ^{أَوِي} & ^ة quiescentibus) eandem quidem formam assumunt; sed abjecta litera una aut pluribus. Nuda pentagrammata abjiciunt ultimam radicalem, ut à ^{سَفَرُ} ^{سَفَرُ} Cydonium malum, fit ^{مُفَارِجُ}. Aucta verò abjiciunt ferviles, ut à ^{مُدُ} ^{مُدُ} locus volutationis, fit ^{نُحَارِجُ}, manet tamen ^م si serviat pro ^ن ut ^{مُنْطَلَقُ} solus, ^{مُطَالِقُ} vel cum, ^{مُخَارِجُ} ^{مُخَارِجُ} educator, ut ^{مُخَارِجُ} ^{مُخَارِجُ} ut ^{مُخَارِجُ}.

Quomodo formantur absoluta pluralia Masculina
à suis singularibus?

Masculina pluralia absoluta formantur à singularibus absolutis ([a] Chaldaicè & Syriacè ab Emphaticis) ultimæ consonæ addendo terminationem pluralem; quæ apud [b] Hebræos ^ם (rarius ^{ים} p. י. & י.) Syros & Chal. p (rarius p- aut p-) [c] Arab. ^{ون}.

[a] Ut à ^{מֶלֶךְ} Rex, fit ^{מְלָכִים} Reges.

[b] Kametz, Tzere, Szgol penultimæ Syllabæ mutato in Scheva. Vide Compend. Gramm. pag. 41.

[c] Ut à ^{مَالِكُ} plural. ^{مَالِكُونَ}.

Quomodo desinunt Nomina constructa singularia in
prima Declinatione?

Nomina constructa singularia vel eandem cum absolutis (a) habent terminationem vel (b) diversam.

(a) Vide Eros. ling. Heb. pag. 42. Eandem habent omnia

omnia ferè, &c. apud Syros & Chaldaeos eadem ferè semper absoluti & constructi ratio est. In Lingua Arabica eandem in absoluto & constructo statu habens terminationem nomina invariabilia, de quibus supra est actum.

(b) Et tunc apud Hebræos, ut plurimum, in Patacb desinit, ut à דָּבָר *verbum* fit, דְּבָרִי Arabes tantum Nunnationem abjiciunt, ut à كِتَابٌ *liber*, fit const. كُتَابٌ *libri*; const. كِتَابٌ *librum*, const. كُتَابًا.

Excipiuntur in omnibus istis linguis אָב, אֵם, אָח, Pater, Frater, Sacer. quæ in constructo apud Hebr. Chald. & Syr. habent אָבִי, אִמִּי Arab in Nomin. أَحُو, أَبُو Genis. أَخِي in Acc. أَخًا.

Quomodo desinunt nomina constructa pluralia prima Declinationis?

Apud (a) Hebræos & Chaldaeos desinunt in ך, apud Syros (b) in ܐ; (c) Arabes Nun tantum abjiciunt, ut in Singulari.

(a) Ut ab absoluto דָּבָרִים vel דְּבָרִים fit דְּבָרַי *justi*, (b) à دְּבָרִים fit دְּבָרַי *viri*; (c) ut à بَنُونَ *fili*, fit بَنُو *libri*, كُتُبٌ.

B. DECLINATIO II.

Quomodo desinunt nomina Declinationis secundæ?

Nomina declinationis secundæ aliter terminantur in statu absoluto, aliter in constructo.

De terminatione absoluta femininorum, quæ ad secundam Declinationem pertinent, tam singularis, quàm pluralis numeri diximus supra

supra ad questionem ; Quæ nam sunt ex terminatione feminina?

Quomodo formantur absoluta pluralia à suis singularibus ?

Fœminina Pluralia absoluta à suis singularibus flexuntur per adjunctionem Syllabæ **ת** (a) apud Hebræos :

1. apud Chaldæos, & Syros ; **ת** apud Arabes.

(a) **ת** Signum, plural. **תות** ubi iterum (·) (·) & (·) penultima Syllab. mutantur in (·) Vide Compend. Grammat. pag. 45.

(b) **ת** potentia, plur. **תות** : **תות** benedictio, plural. **תות**, at desinentia in ' & י. faciunt illa in plurali mobilia, ut **תות** regnum, plural. **תות** grex plur. **תות**.

(c) **ת** à **ת** Prophetissa, fit, **תות** Prophetissæ.

Quæ in media radicali habent Giezma, illud mutant in plural. in vocalem talem, qualem possidet prima radicalis, si fuerit Phata, ut à **ת** fit, **תות**. At, si Damma fuerit aut Kesfe, Giezmon retinere possunt.

Nota : Quædam (a) Masculina terminationem habent fœmininam, & (b) viceversa.

(a) Apud Hebræos sunt numero 44. Syri & Chaldæi multa habent, ut in Grammat. Buxtorf. (pag. 32. & 35.) & fusius apud Lud. de Dieu videre est.

Anomaliam hanc formam in Arabia sequuntur adjectiva participialia, ut **ת** perfectus, plur. **תות**, **ת** projiciens, plur. **תות**. (b) Exem-

(b) *Exempla usu observabuntur, aut ab iis petentur, qui singularum linguarum consignarunt anomalias; nec enim constituimus his minutissima quæque persequi.*

Quomodo desinunt Nomina constructa?

Nomina Constructa in singulari Declinationis secundæ [a] usitatissimè apud Hebræos, Chaldæos & Syros, Arabes enim tantum, ut in Masculinis, abjiciunt [b] Nunnationem] desinunt in (-) [c] mutato ex ה. vel נ in plurali in [d] ה Hebr. vel נ Chald. & Syr.

[a] Alii enim Hebræi etiam habent in forma constructa Terminationem ה, aut eandem cum absoluta, ut sunt desinentia in ה & נ, quod & Syri & Chaldæi usitatum est, ut מלכה Regnum, ארץ grex: Sed cum in absoluto ל ultimam abjiciunt, ut מלך, ארץ.

[b] Ut à كَافِرَة absoluto, fit construct. كَافِرَة.

[c] Heb. & Chald. חכמה sapientia, fit construct. חכמה. Syr. חכמה const. חכמה.

[d] Mutato nempe, apud Hebræos, Kametz vel Tzere penultimæ Syllabæ in Scheva, ut à מַמְלָכָה regna, fit construct. מַמְלָכוֹת. Syri & Chaldæi sine mutatione tantum ultimam abjiciunt נ. statum Emphatici, ut אַרְצֵי digiti, Emph. אַרְצֵי Const. אַרְצֵי. Syr. אַרְצֵי.

בְּרִכּוֹת benedictiones, Emphat. בְּרִכּוֹת Construct. בְּרִכּוֹת.

V. SPECIES.

Quotplex est nomen ratione Speciei?

Duplex: [a] Primitivum, & [b] Derivativum.

[a] Ut Hebr. ראש Chald. ראש Syr. رأس Arab. رأس caput.

Derivata

Derivata unde desumuntur?

Tum à Verbis, tum à Nominibus.

Quomodo à Verbis?

Ex Conjugatione (a) Kal & (b) Pihel, retentis literis radicalibus.

1. Sola vocalium mutatione.

(a) Sic à מָלַךְ Heb. regnavit, fit מֶלֶךְ Syr. & Chal. à מָלַךְ

formant מַלְכִּי Arab. مَلِكُ fit مَلِكٌ Rex, quo cum primis pertinet infinitivus, qui aliud nihil est, quàm nomen verbale ut à ضَرَبَ percussit, infinit ضَرْبٌ verberatio. (b) à سَرَفَ furatus est; سَرَفٌ fit سَرَّافٌ nummularius.

2. Literarum (a) quarundam additione.

(a) Apud Hebraeos & Chaldaeos sunt 7. & vocantur litera מִתְחַבֵּי Syr. ܡܬܚܒܝܐ . Addunt Arabes س , quod tamē in decima tantum conjugatione nomini formando inservit.

Exempla Hebraica habes in Erotem. Heb. pag. 46. Chal-

dæa & Syriaca sunt ubivis obvia; Arabica sunt sequentia; 1. أَسْوَدٌ niger, 2. مِثْقَالٌ Pondus. 3. وُت ut بُطُولٌ inanitas, otium.

4. ن praesertim in fine غُفْرَانٌ remissio. 5. ت ab initio, ut تَكْبَرٌ superbia. 6. ي initio, ut يَنْبُوعٌ fons in fine. ن ك م ر ي memoria.

3. Literarum radicalium detractione, quæ forma in Defectivis & Quiescentibus sæpillimè occurrit, ut à سَأَلَ gratiosus fuit, fit سَأً à سَأَلَ sollicitus fuit, fit سَأَلٌ Arabes tamen de-

E

fectum

sectum litera per suum Tesdid, etiam in fine dictionis compensant, ut à

عَمّ preflit, fit عَمّ mœror.

4. Additione, & detractione simul, ut ab Heb. עָרַב, Chald. & Syr. עָרַב fit עָרַב notitia; Nec hæc derivandi forma apud Arabes usitata.

Quæ nam nomina derivantur ab aliis nominibus?

Ab aliis nominibus derivantur (a) denominativa & (b) diminutiva.

(a) Hebræi nulla habent; Sed 1. Rabbini, ut ab אֱלֹהִים Deus, fit אֱלֹהִי divinus. 2. Syr. ܐܠܗܝܬܐ Deus. ܐܠܗܝܬܐ divinus.

3. Arab. أَرْضٌ terra, أَرْضِي terrenus.

[b] Nulla extant in Lingua Hebraica, sed Syriaca quæ à primitivis formantur, infertis ultimæ syllabæ ܐ vel ܐܘ. ut à ܒܢ filius, fit ܒܢܐܐ filiolus, à ܕܠܐ canis, fit ܕܠܐܐ catellus.

Arabica diminutiva sunt formæ نَصِيرٌ ut à عَبْدٌ servus, fit عَبْدِي servulus.

Addunt Arabes augmentativa, quæ significationem intendunt, ut ضَرْبٌ, ضَرْبٌ, ضَرْبٌ vehementer verberans:

Et Localia, eaque vel collectiva significantia locum in quo res habentur copiosa, sunt: ܐ, forma مَصْنَعٌ, ut ab أَسَدٌ Leo, fit مَأْسَدَةٌ locus leonibus refertus: vel singularia, significantia locum seu instrumentum in quoquid reponitur, aut asservatur, Suntque formæ مَصْنَعٌ vel مَصْنَعٌ vel مَصْنَعٌ, ut à قَلَمٌ calamus, fit مَقْلَمٌ calamarium, &c.

VI. Figu-

VI. FIGURA.

Quotuplex est nomen ratione figuræ?

Ratione figuræ nomen est vel [a] Simplex, vel [b] Compositum.

[a] *Cujusmodi ubique sunt obvia.*[b] *Heb.* חַלְמוֹר בֶּת קוֹל *filia vocis umbra mortis. Chald. & Syr.* מַלְקָרִימָא *calumniator; בעל דְּבָרָא, Hostis. Arab.* صلاح الدين *Zelacheddin, vulgè Saladinus, i. c. Restaurator Religionis, & infinita alia, præsertim cum* اَم و ابو *quorum illa Masculina sunt, hæc fæminina.*

Caput VIII.

De Pronomine.

Quotuplex est Pronomen?

Duplex: Separabile, & Inseparabile.

Quotuplicia sunt Separabilia?

Duplicia Integra & Defectiva.

Quenam sunt Integra?

Integra sunt, quæ genere & Numero distinguuntur. Sæptemque tria tres personas indicantia.

Singulariter.

<i>Arab.</i>	<i>Syr.</i>	<i>Chald.</i>	<i>Heb.</i>	
أَنَا	אֲנִי	אֲנִי	אֲנִי	Ego 1. persf.
أَنْتَ	אַתָּה	אַתָּה	אַתָּה	Tu m. 2. persf.
أَنْتِ	אַתְּ	אַתְּ	אַתְּ	Tu fem.
הוא	הוּא	הוּא	הוּא	Ille maf.
היא	הִיא	הִיא	הִיא	Ille maf.

E 2

Plur.

Plural.

أَنْتُمْ	أَنْتُمْ	أَنْتُمْ	Nos 1. perf.
أَنْتُمْ	أَنْتُمْ	أَنْتُمْ	Vos 2. p.m.
أَنْتُمْ	أَنْتُمْ	أَنْتُمْ	Vos 2. perf.f.
أَنْتُمْ	أَنْتُمْ	أَنْتُمْ	Illi 3. perf.m.
أَنْتُمْ	أَنْتُمْ	أَنْتُمْ	Illi 3. perf.f.

Arabes addunt dualem أَنْتُمَا Vos duo, item هُمَا Illi duo.

Observe autem. *Has pronominum Integrorum terminationes ita esse singulis linguis proprias, ut tamen alia reperiaturs pro alia. Hinc tot in Sacris Literis Chaldaismi, Syriaismi, Arabismi, de quibus in Gramm. Syro-Chald. pag. 49.*

II. Perfectum etiam esse apud Arabes A. relativum أَلَّذِي qui, &c. compositum ex Articulo ال & كَلِمَةٍ. Flexio ejus talis est.

أَلَّذِي أَلَّذِي أَلَّذِي Masc.

أَلَّتِي أَلَّتِي أَلَّتِي Fem.

Est hæc usitatio pluralis terminatio, aliàs in Masculino etiam habet أَلَّذِي & أَلَّتِي in fœminino أَلَّتِي & أَلَّتِي.

B. Demonstrativum tum, propinqui ذَا vel ذَاكَ, tum remoti, vel inserto ل, ut ذَلِك, vel ut ذَاكُم fœm. ذَاكَ, vel ذَاكُم. aut etiam præfixo هَا, quorum formatio hæc est.

Hic

Hic Masc. Hæc Fem.
 { הָזֶה הַזֶּה }
 { הַזֶּה הָזֶה }

Quæ nam sunt Defectiva?

Defectiva sunt, quæ vel genere, vel numero deficiunt.

Sic I. *Singularia tantum sunt* Hebr. הַזֶּה iste, הַזֶּה ista, הַזֶּה hæc; Chald. הַזֶּה iste, הַזֶּה ista, הַזֶּה hæc; Chald. הַזֶּה iste, הַזֶּה ista, הַזֶּה hæc; Syr. הַזֶּה iste, הַזֶּה ista, הַזֶּה hæc, hoc.

II. *Pluralia tantum*, Heb. הֵם illi, illæ, illa; Chald. הֵם illi, הֵם illæ, הֵם illa, illæ, illa. Syr. هَؤُلَاءِ illi, هَؤُلَاءِ illæ, هَؤُلَاءِ illa, illæ, illa.

III. *Verumque generis & numeri sunt* 1. Relativum Heb. הַזֶּה, Chald. & Syr. הַזֶּה vel הַזֶּה. 2. Interrogat. Heb. הַזֶּה Interrogativum personæ, הַזֶּה, הַזֶּה, הַזֶּה Interrogativum rei. Chald. הַזֶּה, quis, Interrogativ. personæ, הַזֶּה, הַזֶּה quod, quid. Syror. هَؤُلَاءِ, هَؤُلَاءِ, هَؤُلَاءِ, quis, qui, هَؤُلَاءِ quid:

هَؤُلَاءِ quisnam, هَؤُلَاءِ quænam. Arab. هَؤُلَاءِ quis? هَؤُلَاءِ quid? illud de personis, hoc, de re modo interrogat, modò, idè, frequenter, vim relativæ habet. Pro interrogativo crebrius utuntur voce هَؤُلَاءِ, quis, qualis, quæ, & substantivum est, & interrogativum. Vnde aliud substantivum regit in Genitivo, ut هَؤُلَاءِ quis vir?

Quotuplex est pronomen inseparabile?

Duplex: Præfixum & Suffixum.

Quot sunt Præfixa?

Præfixa apud Hebræos sunt duo הַ & הַ sequente Dages, post utrumque, & הַ quidam ex integro הַ, הַ, vero ex הַ, הַ, apud Chaldæos

deos ה' & ה. Syr. ܕ ex integro ܕܐ. Arabes nullum habent, nisi velis & in Demonstrativo هدا (quod Hebræorum est הנה) hoc suslinere munus, quod quidem aded absurdum non est. Cur enim & illud non ex هو equè fit, ac ex هاء, ut scribunt vulgè Grammatici? Est enim هدا ipsissimam Hebræorum הנה.

Quæ nam sunt Suffixa?

Pronomina suffixa, seu affixa sunt, quæ fini Nominum, Verborum, Participiorum; Adverbiorum, & Propositionum adherent.

I. Affixa Singularia cum partibus Orationis Singul.

Arab.	Syr.	Chald.	Heb.	
١	ܐܝܢܐ	ܐܝܢܐ	אני	Masc.
٢	ܐܝܢܐ	ܐܝܢܐ	אני	Form.
٣	ܐܝܢܐ	ܐܝܢܐ	אני	Masc.
٤	ܐܝܢܐ	ܐܝܢܐ	אני	Form.
٥	ܐܝܢܐ	ܐܝܢܐ	אני	1. Com.

Nota: Inter Affixa, Hebræi, & Arabici; Syra & Chaldaei frequentem esse Symbolismum. Unde apud Hebræos sæpe videas, pro affixo tertie personæ singulari & reperiri Arabum ١: quod (ut & sequentia pronomina هاء هم هيا) Damma notatur, nisi immediatè præcedas Kesre; tunc & illa vocalis in Kesre transfert, ut ١ non ١هـ, non ١هـ, non ١هـ, non ١هـ. Quod si verò ١ annexatur dictum terminat & aliqua litterarum ١ vocali deficiente, supra se habes Phata, ut ١هـ baculus ١هـ baculus meus.

II. Affixa

II. *Affixa singularia cum paribus Orationis pluralibus.*

Arab.	Syr.	Chald.	Heb.
Eadem sunt cum superioribus, nisi quod	ܐܬܐܢܐ	ܐܬܐܢܐ	אֲנִי
primæ personæ supra se habet Phata,	ܐܬܐܢܐ	ܐܬܐܢܐ	אֲנִי
ut <i>ܐܬܐܢܐ</i> & <i>ܐܬܐܢܐ</i> , cum affi-	ܐܬܐܢܐ	ܐܬܐܢܐ	אֲנִי
xo fit <i>ܐܬܐܢܐ</i> fideles mei, abjecta	ܐܬܐܢܐ	ܐܬܐܢܐ	אֲנִי
nempe Nunnatione, ut in Singulari.	ܐܬܐܢܐ	ܐܬܐܢܐ	אֲנִי

III. *Affixa pluralia cum paribus Orationis Singularibus.*

Arab.	Syr.	Chal.	Heb.
ܐܬܐܢܐ	ܐܬܐܢܐ	ܐܬܐܢܐ	אֲנִי
ܐܬܐܢܐ	ܐܬܐܢܐ	ܐܬܐܢܐ	אֲנִי
ܐܬܐܢܐ	ܐܬܐܢܐ	ܐܬܐܢܐ	אֲנִי
ܐܬܐܢܐ	ܐܬܐܢܐ	ܐܬܐܢܐ	אֲנִי
ܐܬܐܢܐ	ܐܬܐܢܐ	ܐܬܐܢܐ	אֲנִי
ܐܬܐܢܐ	ܐܬܐܢܐ	ܐܬܐܢܐ	אֲנִי

IV. *Affixa pluralia cum paribus Orationis pluralibus.*

Syri, Chaldei & Arabes retinent proximè præcedentem affixorum nempe pluralium cum singularibus terminationem, nisi quod; more Hebræorum; Chaldei & Syri, & in singulari & plurali formam constructam affigant. *ܐܬܐܢܐ*, *ܐܬܐܢܐ*, *ܐܬܐܢܐ*, ut *ܐܬܐܢܐ*, *ܐܬܐܢܐ*, *ܐܬܐܢܐ*.

ܐܬܐܢܐ Syri. *ܐܬܐܢܐ*, *ܐܬܐܢܐ*, *ܐܬܐܢܐ*.

Pona-

Ponamus omnium quatuor ordinum exemplum.

Arab.

Syr.

Chald.

Heb.

I. *Rex ejus.*

مَلِكُ	מֶלֶךְ	מלך	Masc.
מַלְכָּא	מַלְכָּא	מלכה	3. Form.
מַלְכֵּךְ	מַלְכֵּךְ	מלך	Masc.
מַלְכֵּךְ	מַלְכֵּךְ	מלך	2. Form.
מַלְכֵּי	מַלְכֵּי	מלכי	1. Com.

II. *Rex eorum.*

Cum Plural.

מַלְכֵּיהֶם	מַלְכֵּיהֶם	מלכים	Masc.
מַלְכֵּיהֶן	מַלְכֵּיהֶן	מלכה	3. Form.
מַלְכֵּיהֶם	מַלְכֵּיהֶם	מלכים	Masc.
מַלְכֵּיהֶן	מַלְכֵּיהֶן	מלכה	2. Form.
מַלְכֵּיהֶם	מַלְכֵּיהֶם	מלכיהם	1. Com.

III. *Reges ejus.*

Masc. Plural. cum Affix Sing.

Arab.

Syr.

Chald.

Heb.

مَلِكُهُ	מֶלֶכְהוּ	מלכה	Masc.
&c.	מַלְכֵּיהוּ	מלכה	3. Form.
			Masc.

מלכך	מלכך	מלכך	Masc.
מלכך	מלכך	מלכך	2.
מלכך	מלכך	מלכך	Fem.
מלכך	מלכך	מלכך	1. Com.

IV. Reges eorum.

Cum Affix. Plural.

Arab.	Syr.	Chald.	Heb.
ملوكهم	מלכיהם	מלכיהם	Masc.
ملكاتهم	מלכותם	מלכותם	3.
ملכיהם	מלכיהם	מלכיהם	Fem.
מלכותם	מלכותם	מלכותם	Masc.
מלכותם	מלכותם	מלכותם	2.
מלכותם	מלכותם	מלכותם	Fem.
מלכותם	מלכותם	מלכותם	1. Com.

Reliquis Orationis partibus Arabes, sine ulla planè mutatione pronomina affigunt, nisi quod in verbis, & particulis, pro *ي* habeant terminationem *ي* ut *يُصَرِّفُ* juvit me: terminationi autem *تُم* adjiciunt, ut *تُمَصَرِّفُ* adjuvisti, *سَيُصَرِّفُ* Adjuvisti eum.

Hebraei vero Chaldaei & Syri habent diversam sepe à nominibus suffigendi rationem, quam cum usui, tum Systemata singularium linguarum provecioribus ostendant. Sufficiat solum hic nosse terminations. Trianomina *מלך*, *מלכה* & *מלכות* in omnibus his quatuor Linguæ à communis affigendi ratione recedunt. Vide Grammat. Syr. Chald. pag. 23.

Affixorum primæ personæ, ordinis primi: secundæ femininæ, ordinis primi & tertii: tertiæ ordinis tertii masculini, terminations, & *י* exprimimus, exemplo vetustissimorum Syrorum, cetera diximus in Grammat. Syro. Chald. pag. 32. Non negamus a-

(a) *Pauca sunt apud Hebr. Chald. Syr. & Arab. in quibusdam, usu observanda.*

(b) *Quæ verò sit ratio investigandi radicem, diximus in Erot. Hcb. pag. 56. quæ his omnibus æquè linguis applicari potest. Arabes tamen tan-ò faciliores sunt in inveniendâ radice, quanto pauciora habent verba, in quibus radicalis aliqua desit, aut non appareat. Nam & ipsa verba incipientia à و illud ubique retinent. Sola defectiva & obiectam radicalem per Teslîd, seu Dages compensant. Verba quiescentia, literæ quiescentis sæpè indicem habent Hamzæ, aut aliud quid, unde radix possit cognosci, prout ex præxi cunctis facile patet.*

II. GENERALIS DISTINCTIO.

Quomodo Verba in genere distinguuntur?

Distinguuntur verba in Perfecta, quæ inter conjugandum trës Literas Radicales constanter retinent, & Imperfecta, quorum Radicales inter conjugandum modò deficient, modò quiescunt.

Notæ: A. Fit illud 1. ab initio in omnibus verbis regulariter, quæ incipiunt à א, ut אָבִין Appropinquavit, Chal. Syr. פָּאָר Egressus est. Vocantur vulgò defectiva Pe Nun, vel prima Nun. Arabes tamen, ut aliquoties diximus, excipiuntur, qui incipientia à و āwāḏōyōs flectunt.

II. Vel in medio, in omnibus his quatuor linguis, ut Heb. פָּרָא per פָּרָא Chald. Syr. פָּרָא pro פָּרָא Arab. فَرَا pro فَرَا.

B. Ex verbis quiescentibus & defectivis, quadam āwāḏōyōs flectuntur modò per integras conjugationes, modò per certa tempora. Sic semper ad formam perfectorum conjugantur quiescentia prima, in Pihel & Pyhal apud Hebræos; פָּיַח & פָּיַח: Chald. Syr. Pahel, & Ithpahal, vel Ethpahal, ut פָּיַח & פָּיַח & פָּיַח Arab. quiesc. و & ي in omnibus conjugationibus. Excipie 1. & 8. quæ و & ي conjugas. prima abijciunt in futuro & Imperativo, si penult.

Quænam sunt Quiescentia?

Quiescentia sunt, quæ habent unam ex literis quiescentibus.

Heb. & Chald. מן *Syr. & Arab.* اوى.

Nota: Quatuor sunt apud Hebræos & Chaldaeos genera verborum quiescentium; apud Syros & Arabes tria tantum, juxta numerum litterarum quiescentium.

Primò, loco ponuntur quiescentia *h*, quo referuntur omnia verba quorum prima radicalis est *h*, vel *h* apud Arabes; ut *هوى*, *هوى* *Syr.* *ܠܗܐ* *Arab.* *هوى*, & *هوى*. *Hæc Arabes similia vocant, & exiguam habent anomaliam.*

Secundò, quiescentia *u* vel *y*, id est, secunda, ut *Heb.* *עו* *Chal. Syr.* *עו* *Arab.* *قام*; vel *u*, ut *Heb.* *עו* *Chal. & Syr.* *עו* *Arab.* *قام*. Rariora autem sunt apud *Heb. Chald. & Syros* quiescentia *y*, apud Arabes ordinaria, & concava dicuntur, ita tamen, ut *و* & *ي* in tertiâ personâ vocali suâ abjecta, mutantur in *h* quiescens, unde pro *قول* ponitur *قال* & pro *سار* dicitur *سار*.

Tertiò quiescentia (a) *h*, ut *Heb.* *עו* *Chald. & Syr.* *עו* *Arabes* Eliph suum per Hamza producunt, ut *هنا* coxit: (b) vel *هنا* apud *Chald. & Syros* *هنا* vel *هنا* *Syr.* *ܠܗܐ* *Arabes* quiescens *h*, ut *هنا*, propriè defectiva dicuntur. (c) vel *هنا* apud *Hebræos & Chald.* *هنا* *Syr.* *ܠܗܐ*: *Syri & Arabes* desinentia in *h* ad formam perfectorum movent.

Quidam addunt quiescentia *nd*, i. e. prima radicali *n*, ut *Heb.* *עו* *Chald.* *עו* *Syr.* *ܠܗܐ*, quæ tamen, ut plurimum aversæ sunt. *Arabes* verba habentia Eliph vel ab initio, ut *هنا*, vel in medio, ut *سار*, vel in fine *هنا* Hamzata vocant,

Et ad formam perfectorum, observatis solum Canonibus de Eliph, servantur.

Quenam sunt verba dupliciter imperfecta?

Verba dupliciter imperfecta sunt, quæ habent vel duas (a) deficientes; vel duas (b) quiescentes, vel alteram quidem defectivam, alteram quiescentem.

(a) Exempla partim ex Grammatica Hebræa, p. 64. partim usu observantur; hoc tamen observa; verba gemina constantia littera quiescenti, apud Arabes frequentissima esse, & involuta appellari.

Ea rursus vel Separata sunt, vel Conjuncta.

Involutum separatum est, quod quiescit prima & ultima, ut وَقِي custodivit.

Conjunctum est, quod quiescit media & ultima, ut قَوِي valuit, quæ perfectæ conjugantur quo ad mediam, at imperfectæ quo ad ultimam. Huc etiam referuntur, quæ Hamzata sunt, & quiescentia, ut آتِي venit; عَلَا contristavit. De quibus Expen. Gramm. pag. 97. & deinceps.

III. TEMPUS.

Quotuplex est tempus?

Triplex: Præteritum, Præsens, & Futurum.

Quotuplex est Præteritum?

Præteritum, unicum est, quod tamen reliquas Præteriti species vel (a) absolute, vel (b) certa adhibita particula includit.

(a) Sic رَأَى & رَأَى vel visitavit est, vel visitabat, vel visitaverat, pro ratione loci, & circumstantiarum.

(b) Sic Syri & Arabes, ad denotandum Plusquamperfectum, adhibent verbum Substantivum *Esse*; vel fuit, Syr. ܐܝܬܐ, Arab. كَانَ. ut, Syr. ܐܝܬܐ ܕܝܬܐ. Arab. كَانَ قَال fuit dixit,

i. e. dixerat

i. e. dixerat. In plural. **كَانُوا قَالُوا** dixerant.

Nota. Præteritum sæpe significationem suam mutat, apud Hebræos quidem, præfixo **ו** cum *Scheva* cum absolute ponitur, aut sententiam aliquam inchoat, ut **וַיֹּאמֶר** & dixit; proprie, propter, conversum, est, dicet. Hoc verò **ו** conversivum nec Chaldeis usitatum est, nec Syris, nec Arabibus. Apud Arabes verò præteritum, præfixa particula optandi **لَوْ**, præsens, vel præteritum, optativi constituit. Particula vero **إِنْ** si, & **إِذَا** vel **أَنْ** Præteritum in Subjunctivum convertunt.

Quotuplex est Præsens?

Unicum, nempe Præsens Participium, ut **יֹאמֵר** Chal. Syr. **يَقُولُ** Arab. **قَائِدٌ** visitans.

Nota I. Præsentis significationem sæpe habet. 1. Præteritum. 2. Futurum vel absolutum, apud Arabes, idque, ut Beidavi loquitur **لَتَحْقُقَ الشَّيْءُ** ad rei certitudinem, sive confirmationem: vel cum particula aliqua, qualis est **و** conversivum, ut **وَيֹאמֶר** & dixit. 3. Participium passivum (quæ tamen neutra passiva ferè carent) ut **يִסְמַע** Recordans, Heb. **סֹמֵךְ** Syr. Admirandus; Arab. **مُسَمِّعٌ** sciens: quæ tamen pleræque veritas sunt Adjectiva participialia.

II. Participium apud Syros, tum demum, Participii significationem obtinet, cum particulas **ي** vel **ي** præfixas habet; alias, absolute positum notat tertiam personam præsentis Indicativi.

Quotuplex est Futurum?

Unicum, Heb. **יִסְמַע** Chald. **יִסְמַע** Syr. **يُحَدِّثُ** Arab. **يُحَدِّثُ** visitabo.

Nota:

Nota: *Futurum sepe habet significationem præteriti, apud Hebræos, si præfixum habet cum Patach, sequente Dagesch, ut* *כָּאָן* Et venit: *Apud Arabes præfixis* *لَمْ* non, & *لَمْ* nondum, ut *لَمْ يَضْرِبْ* non verberavit; *Præpositio autem Præteriti Verbi Substantivi, كَانْ* exprimit illud imperfectum Indicativi, ut *كَانَ* sedebat.

IV. TEMPORUM FORMATIO.

Undenam tempora certissimè formantur?

Tempora apud Hebræos omnia certissimè formantur ab (a) Infinitivo; apud Chaldæos Syros & Arabes à (b) Præterito.

(a) Præsertim in Conjugatione Pihel, Pyhal, Hiphil, Hophal & Hithpabel, ut diximus in Compend. Heb. pag. 66.

(b) Excepta conjugatione Pahal, seu Kal, quæ, ut apud Hebræos, peculiare suas habet terminationes.

Sic (ut de formis activi primò loquamur) in Pahal & Aphel à Præterito formatur Participium utrumque, tantùm præpositio in formativo, ut apud Chaldæos, à *פָּא* fit Part. Præf. *פָּאָן* & *פָּאָל*. *פָּאָן*, ab *פָּאָן*, *פָּאָן* & *פָּאָן*. Infinitivus addit initio apud Syros

p in fine, ut *פָּאָן*, *פָּאָן*. Chaldæi tantùm sui adjiciunt *פָּאָן*, *פָּאָן*. Imperativus, quo ad primam vocem, idem planè est in utraque conjugatione, cum præterito, à cui præfixis literas *פָּאָן* vel apud Syr. *פָּאָן* fit futurum.

Eadem est ratio verborum Passivorum Ithpabel Ithpahal, & Ithaphal, nisi quod pro charactere habeant *פָּאָן*, vel *פָּאָן*.

Eadem via est Arabum. Præteritum suum semper habet Characteristicam, ut *تَفَعَّدَ* *تَفَعَّدَ*. Ei in participio perpetuò (excepta conjugatione

conjugatione prima activa, quæ simplex & lenis est, præfigunt D cum Damma, & sub ultima habent Kesre (nisi impediatur Eliph, ut in יָרָא) in activo; in passivo vero habet Phatha; ut מְעַלֵּם, pass. מְעַלֵּם; מְעַלֵּם; pass. מְעַלֵּם. Futurum præfigit literam primæ: Infinitivus peculiares suas habet terminationes, ut ex Schematisimo patet. Imperativus in prima conjugatione formativam literam habet Eliph notatam vel cum Kesre, ut אֶעֱלֵם scito vel Damma, si nempe Damma habeat futuri penultima, ut אֶעֱלֵם sit Imperat. אֶעֱלֵם. In reliquis Conjugationibus sine ulla mutatione, duas tantum ultimas abjicit vocales, & pro iis Kesre habet cum Gierma: Sic אֶשְׁתַּחֲוֶה sit אֶשְׁתַּחֲוֶה ab אֶשְׁתַּחֲוֶה sit אֶשְׁתַּחֲוֶה.

V. MODUS.

Quot sunt Modi?

Modi apud Orientales sunt tres: Indicativus, sub quo (præpositis vel Particulis (a) Optandi, vel Conjunctionibus) Oprativus continetur, & Conjunctivus; Imperativus, qui per secundam tantum personam flexitur & (b) Infinitivus.

(a) Futurum plerumque adhibetur, præfixis particulis הָ, וְ, & אֲנִי apud Hebræos: apud Arabes كَيْ, quæ usu facile observantur.

(b) Qui apud Hebræos, & Chald. præpositis literæ בְּ Gerundia efficit. Syri tantum בְּ præfigunt. Arabum (ut & reliquorum sæpe Orientalium) Infinitivus nominis potius usum habet & terminationem, quàm verbi. Regularis forma est نَصْرًا aut نَصْرًا, si media radicalis in præterito habeat Phatha: نَصْرًا si Damma

١٠٨٨ Si Kefre. De reliquis formis videatur Erpen. p. 58.

VI. CONJUGATIO.

Quas sunt Conjugationes?

Conjugationes Hebraeorum sunt (a) quatuor, quarum tres priores distinguuntur formâ activâ & passivâ, quarta uniformis est, & reciproca: (b) Chaldaeorum & Syrorum tres, formis activa & passiva distinctæ: (c) Arabum tredecim.

(a) Prima vocatur 1. קל. Act. & נפל. Niphal pass. 2. Pihel פעל. Act. & פהל. Pihal. pass. 3. Hiphil. הפעיל. Act. & הפהל. Hophal pass. 4. Hithpabel. התפעל. reciproca.

(b) Prima dicitur Pehal פעל. Act. & Ishpehel יפעל. pass. Syr. [פעל]. 2. Pabel. Chal. פעל. Syr. פעל. Act. & Ishpahal יפעל. Chald. vel Syr. [פעל]. Pass.

3. Aphel, הפעיל. Chal. Syr. Act. & Ishaphal יפעל. vel [פעל]. Pass. Syr.

(c) Hac serie.

III.

II.

I.

10. استعمل. 5. فَعَلَ. 1. فَعَلَ.

11. انْعَمَلَ. 6. فُعِّلَ. 2. فُعِّلَ.

12. انْعَوَّعَلَ. 7. انْفَعَلَ. 3. فُعِّلَ.

13. انْعَوَّلَ. 8. انْعَمَلَ. 4. انْعَمَلَ.

9. انْعَمَلَ.

Qua verò apud Arabes verba sunt quadrilitera, ea tantum formantur per quinque Conjugationes, quarum prima primæ, secunda quintæ, tertia septimæ, quarta nonæ trilateralum respondet. Hac

Hic serie Conjugationes vulgò ponuntur.

At quia video, multos sibi in hoc numero crucem figere, & Conjugationum diversitate, à studio maxime Arabico terreti, nos, compendii causâ, conjugationes Arabum ad Hebræorum revocabimus consuetudinem & numerum.

Prima ergo Conjugatio respondebit Heb. Kal. & dicitur **فَعَلَ**, raro **فَعِلَ**, vel **فَعُلَ** in passivo **فُعِلَ**.

Secunda est Hebræorum Pibcl, Arab. **فَعَّلَ** Pass. **فُعِّلَ**: resolvitur tamen Tefsid in **ل**, ut **فَاعِلَ** pass. **فُوْعِلَ**. Quemadmodum autem apud Chaldaeos vel Rabbinos multa formantur verba ex Conjugatione Pibcl, (sic Hos. 11. 3. **חָנַן**) ut **חָנַן** subsannavit, ita utraque forma Pibcl **فَعَّلَ** & **فَاعِلَ** ex se gignit aliam formam **فَعَّلِلَ** & **فَاعِلِلَ**.

Tertia Heb. Hiphil respondet, eaque Themati vel nudum praefigit Eliph, ut **أَفْعَلَ** vel inserit **ن**, ut **أَنْفَعَلَ**; vel duplicat terriam; ut **أَفْعَلَّ** & **أَنْفَعَلَّ**; vel interserit **و**, ut **أَفْعُول**, vel **و** & **أَفْعُول** ut **أَفْعُول**.

Quarta, respondet Hebræorum Hithpael, aut propius Chaldaeorum & Syrorum Ithpael, nisi quod formativum, per Metathesin, primæ radicali præponatur; Sic pro Chald. **ܠܗܝܬܝܢܐ**. Arab. per Metathesin dicunt **أَفْعَلَّ** aut præfixo **أَفْعَلَّ**, que & forma apud Chaldaeos est usitata, ut **ܠܗܝܬܝܢܐ** comburi, à **ܠܗܝܬܝܢܐ** molestè, agrè ferre, à **ܠܗܝܬܝܢܐ** subijci, & si quæ sunt alia.

Ergo, ut communem sequamur Grammaticorum Arabicorum Methodum, numerum Conjugationum receptum, docendi quidem, causâ possumus relinquere, compendia interim sectari, & in iis ediscendis præscriptæ viæ insistere.

VII. SIGNIFICATIO.

De significatione, tum verborum in genere, tum singularum Conjugationum, apud Hebræos, in specie, diximus in Compend. Heb. p. 72. & deinceps, ubi prolixius hanc materiam pertractavimus. Eam proinde repetere nihil erit necesse. De Chaldaicis Syris & Arabicis consuli potest Grammatica Syro-Chald. pag. 60. Ex qua tamen consulo hic repetimus, quæ Arabicarum Conjugationum significationem concernunt.

DE CONJUGATIONE I.

I. Verba Conjugationis primæ planè simplicem habent significationem, eamque vel transitivam, ut **كتب** scripsit, vel immanentem, ut **حزن** tristatus est.

II. Idem sæpe verbum in Conjugatione prima, vel immanens est, vel transiens, & sola distinguitur vocali, ut **رض** absolvere; **رَضَ** prudentem esse: **رُضِيَ** opus solidum fuit, **رُضِيَ** lapidibus stravit. **رَفَعَ** levavit. **رَفَعَ** legem facere.

Ergo Phatha transeuntis, Kesre & Damma immanentis sæpe significationis notæ sunt.

III. Reperias tamen verba, quæ eandem habent, cum omnibus tribus vocalibus, significationem, ut **رَعِيَ** **رَفَعَ** **رَضَعَ**, e viri navibus sanguis stillavit.

IV. Imò sunt nonnulla, in quibus media vocalis totam commutat significationem, ut **رَعِيَ** verum Poëta fuit, **رَفَعَ** multum trinitus fuit.

DE CONJUGATIONE II. & IV.

Conjugatio secunda ^{فَعَلَ} & 4. ^{أَفْعَلَ} ut apud Hebræos ex absolutis, vel forma transitiva, sic ab ^{חָרַן} *iristis fuit*, sic ^{חָרַן} *contristavit*; vel ex transitivis transitiva in secundam, ut à ^{ضָרַב} *verberavit*, fit ^{ضָרַב} & ^{אָضַר} *verberato fecit*.

DE CONJUGATIONE III. & VI.

Conjugatio tertia ^{فَاعَلَ} & sexta ^{تَفَاعَلَ} mutuam & reciprocam notant actionem: idemque exprimunt, quod Latinorum *Con*, Græcorum *αὐτο* in compositione ^{بَطَرَسَ ضَارِبَ پَوُلُسَ} *Petrus verberavit Paulum*; sed ita ut etiam à Paulo sit *verberatus*, quod significantius dicunt in Conjugat. 6. ^{بَطَرَسَ وَ پَوُلُسَ تَضَارَبَ} *Petrus & Paulus se invicem verberarunt*. Hunc significatum etiam habet Hebræorum Hithpahel; unde *Genes. 42. 2. הִתְחַבְּלוּ* *Quid vos invicem afficiatis*.

DE CONJUGATIONE V. VII. & VIII.

Quinta ^{فَعُلَ}, septima ^{اَفْعُلَ} & octava ^{اَفْعِلَ} formant absoluta & passiva: quinta quidem & septima à secunda, ut ^{دَوַעْتُ} *docui eum*, & ^{דָּעָה} *ipse doctus fuit*, seu *didicit*. ^{פָּרַגְתִּי} *fregi vas*, & ^{פָּרַג} *fractum est*, i. e. sivit se frangi, nec restitit actioni meæ. Octava verò à primâ, ut ^{קָצַרְתִּי} *abbreviavi hoc*, & ^{קָצַר} *abbreviatum est*.

DE CONJUGATIONE IX. & XI.

Nona ^{אָעַל} & undecima ^{אָעַל} formant absoluta, co-

1

G 3

lorum

lorum cum intensiōe, mediocris quidem prior, vehementiori
verò posterior, ut أَصْفَرٌ valde flavus fuit, أَصْفَرٌ multo flavis-
simus fuit: & deformitatum verba, ut أَضْجَمٌ & أَضْجَمٌ
ore distorto fuit.

DE CONJUGATIONE X.

Decima اسْتَعْلَلٌ petitionem, & confessionem desi-
gnat: ut اسْتَغْفِرْ veniam delicti petit, اِسْتَعْلَلْ remisit, اِسْتَعْلَلْ
cibum petit, اِسْتَعْلَلْ gustavit, edis.

DE CONJUGATIONE XII. & XIII.

Dux ultimar, quæ rarissimæ sunt, aut simplicem signi-
ficationem retinent, aut intendunt, ut اخْشَوْشٌ valde crassus
fuit; اَخْشَوْشٌ crassus fuit اعَاوَضَ fortiter adhaesit; اَخْشَوْشٌ adhaesit.

Observa, 1. Significationes has non ita proprias esse & perpetuas,
quin sæpius variant: quod usu discendum, & ex Lexicis.

2. Quemadmodum apud Hebræos, Chaldaeos & Syros, ita etiam
Arabes rarissima reperiri verba, in omnibus Conjugationibus usitata.

Caput X.

De Conjugatione prima, Activa & Pas-
siva verborum.

- I. Perfectorum.
- II. Defectivorum prima Nun: Heb. Chal. Syr.
- III. Quiescent. & , Heb. Chald. Syr. Arab.
quiesc. prima و & ي.

I. PRÆ.

I. PRÆTERITUM ACTIVUM.

Arab.	Syr.	Chald.	Heb.	
فَعَدَ	فَعِم	פָּקַד	פָּקַד	{ Masc.
فَعَدْتَ	فَعِمְ	פָּקַדְתָּ	פָּקַדְתָּ	{ 3. Sing.
فَعَدْتُ	فَعِمָ	פָּקַדְתִּי	פָּקַדְתִּי	{ Masc.
فَعَدְתָּ	فَعِمְתָּ	פָּקַדְתָּ	פָּקַדְתָּ	{ 2. Sing.
فَعَدְתִּי	فَعِمְתִּי	פָּקַדְתִּי	פָּקַדְתִּי	{ Form.
فَعَدְתֶּם	فَعِمְתֶּם	פָּקַדְתֶּם	פָּקַדְתֶּם	{ 1. Com.
فَعَدُوا	فَعِمּוּ	פָּקַדוּ	פָּקַדוּ	{ M.
فَعَدוּ	فَعِمּוּ	פָּקַדוּ	פָּקַדוּ	{ 1. Pl.
فَعَدוּ	فَعِمּוּ	פָּקַדוּ	פָּקַדוּ	{ F.
فَعَدְתֶּם	فَعِمְתֶּם	פָּקַדְתֶּם	פָּקַדְתֶּם	{ Masc.
فَعَدְתֶּם	فَعِمְתֶּם	פָּקַדְתֶּם	פָּקַדְתֶּם	{ 2. Plur.
فَعَدְתֶּם	فَعِمְתֶּם	פָּקַדְתֶּם	פָּקַדְתֶּם	{ Form.
فَعَدְתֶּם	فَعِمְתֶּם	פָּקַדְתֶּם	פָּקַדְתֶּם	{ 1. Com. Plur.

Arabes tamen Dualem etiam habent, tertiam Masculinam
فَعَدُوا Fem. فَعَدْتِ ; & secundam Communem فَعَدْتُمَا .

Eodem modo formantur 1. Incipientia Nun , quæ Heb. Chald.
& Syr. Defectiva prima, vel Defectiva Nun appellantur ; Arab. A-
nalogæ sunt, ut Heb. נָּא Appropinquavit ; נָּא Chald. Syr. Arab.
egressus est. 2. Incipientia sive Quiescentia 1. Aleph ; אָכַל
Heb. אָכַל Chal. Syr. אָכַל Arab. أָكَلَ Edit. 3. Incipien-
tia, seu Quiescentia , ut Heb. אָכַל Chal. אָכַל Syr. אָכַל

(solent enim Syri jūd suo radicali pro Scheva subficere Chebozo, sive
Chirek) Arab. أَلْعَا لُفِيت , facilis fuit res. Arabes jod He-
braicum

braicum in plerūq; mutans in ו, qua verborum forma sequitur rationem
quiescentium *Jod*; ut *Arab.* ولد genuit, *Heb. Chald. Syr.*
וּלַד, &c.

PARTICIPIUM BENONI, SEU ACTIVUM.

<i>Arab.</i>	<i>Syr.</i>	<i>Chald.</i>	<i>Heb.</i>	
فَاعِد	Eodem modo.	פָּקַד	פָּקַד	Masc. Sing.
فَاعِدَة		פָּקְדָה	פָּקְדָה	Fem. Sing.
فَاعِلُونَ		פָּקְדוּ	פָּקְדוּ	Masc. Plur.
פָּקְדוֹת		פָּקְדוֹת	פָּקְדוֹת	Fem. Plur.

Et dualia *Masc.* فَاكِدَانِ *Fem.* فَاكِدَتَانِ. Ita 1. *Heb.*

אֵכֵל *Chal. Syr.* אֵכֵל *Heb.* 2. נָאֵף *Arab.* נָאֵף *Chal. Syr.* נָאֵף *Chal.*
وَالْبُ & يَاسِرٌ *Arab.* יָסַד *Chal. Syr.* יָסַד *Heb.* 3. אָכַל *Arab.*

PARTICIPIUM PAHUL SIVE PASSIVUM.

<i>Arab.</i>	<i>Syr.</i>	<i>Chal.</i>	<i>Heb.</i>	
فَقِيد & فَقِيدَة	פקיד &c.	פָּקִיד	פָּקִיד	Masc. Sing.
فَقִידוֹן	<i>Syrorum & Hebræorum</i> formam assumus; addito tantum duali numero.	פָּקִידוֹן	פָּקִידוֹן	Fem. Sing.
		פָּקִידוֹן	פָּקִידוֹן	Masc. Plur.
		פָּקִידוֹת	פָּקִידוֹת	Fem. Plur.

Eandem formam habent Incip. *Nun, Jod, Vau & Aleph* in omnibus quatuor Linguis.

INFINITIVUS.

<i>Arab.</i>	<i>Syr.</i>	<i>Chal.</i>	<i>Heb.</i>	
فَقْدٌ vel <i>Syrorum</i>	פָּקִיד	פָּקִיד	פָּקִיד	
& <i>Chald. more</i>	مُقَدِّرًا & مُقَدَّرًا	מִקְדֵּרָא	מִקְדֵּרָא	Hanc

Hanc formam sequuntur 1. Incipientia Nun. & apud Arabes quidem ἀναλόγως. Hebr. tamen, Chald. & Syri regulariter

Nun abijciunt, ut Heb. נָשָׂא Chald. נָשָׂא Syr. نَسَا; irregulariter Hebr. formam perfectam retinent, ut נָשָׂא percutere. 2.

Incipientia Mem ut Heb. מָלַךְ Chald. מָלַךְ Syr. مَلَا Arab.

أَمَلَّ Incipientia jod, qua normam perfectorum retinet in Lingua Chald. יָדַד & Syriaca, nisi quod Syri jod suum radicale in

Olaph mutans, ut (b) Arab. يَسِيرُ, que forma

etiam usitata verbis quiescentibus prima, ut وعدا, promittere; si

tamen sit forma فعله Infinit. habet وعدة pro وعدة (c) He-

braorum forma superiori respondet, nempe defectivum prima Nun; pro-

inde jod vel abijciunt, ut יָדַד gignere; vel retinent ut יָדַד casti-

gare.

IMPERATIVUS.

Arab.	Syr.	Chal.	Heb.	
أَقْدِ	—	—	אָדִי	Masc.
—	—	—	אָדִי	Sing.

أَقْدِي	—	—	אָדִי	F.
—	—	—	אָדִי	Masc.
—	—	—	אָדִי	Plur.

—	—	—	אָדִי	F.
—	—	—	אָדִי	F.

Ita 1. Incipientia Nun, Arab. أَقْدِ Hebr. Chald. & Syri

defectiva sunt, Nun propterea abijciunt, ut Heb. אָדִי Chald. אָדִי Syr.

— 2. Incipientia Aleph. Heb. אָדִי Chald. אָדִי Syr.

— Arab. أَقْدِ frequentius tamē per apparet, sicut

—

— & —; aliās verba Hamzata 1. Imperativum formant

3. Incipientia jod, quæ simpliciter illud abjiciunt. Heb. Chald. Arab. سر; Ita quiescentia و, illud amittunt, si nempe penultima futuri, adeoque (in his seré verbis) & prateriti fuerit Kesfe, ut د hereditarius; si د, si verò fuerit Damma, regularis est, ut د tendit; Imperat. اوجد. Syrorum forma perfecta est, ut د gignit; quam & Hebraei nonnunquam retinent.

FUTURUM.

Arab.	Syr.	Chald.	Heb.
أَفْعِدْ	أَفْعِدْ	אֶפְעִיד	אֶפְעִיד 1. Com.
تَفْعِدْ	أَفْعِدْ	תִּפְעִיד	תִּפְעִיד Masc.
تَفْعِدוּ	أَفْعِدْ	תִּפְעִידוּ	תִּפְעִיד 2. Fem.
يَفْعِدْ	أَفْعِدْ	יִפְעִיד	יִפְעִיד Masc.
يَفْعِدוּ	أَفْعِدْ	יִפְעִידוּ	יִפְעִיד 3. Fem.
يَفْعِدוּ	أَفْعِدْ	יִפְעִידוּ	יִפְעִיד Pl. 1. Com.
يَفْعِدוּ	أَفْعِدْ	יִפְעִידוּ	יִפְעִיד Masc.
يَفْعِدוּ	أَفْعِدْ	יִפְעִידוּ	יִפְעִיד 2. Fem.
يَفْعِدוּ	أَفْعِدْ	יִפְעִידוּ	יִפְעִיד Masc.
يَفْعِدוּ	أَفْعِدْ	יִפְעִידוּ	יִפְעִיד 3. Fem.
Arabum Dualis est 3. Masc. فَعْدَانِ Fem. فَعْدَانِ.			
2. Commun. فَعْدَانِ			In-

Incipientia Nun eodem modo formantur apud Arabes, ut ^نأصبر Iuvabo. Heb. Chald. & Syr. Infinitivorum naturam imitantur, littera radicali Nun, quam abjiciunt, per Dages forte compensata, ut Heb. נאן Chald. נאן Syr. ^نأصبر Egre diar. Quiescentia prima ^نferè ἀναλογως flectuntur, nisi quod formativas futuri Hebraei punctent vocali Cholem; Chaldaei & Syri Tzere, ut Heb. נאן Chald. נאן vel נאן Syr. ^نأصبر Arab, planè regulariter ^نأكل comedam. Quiescentia verò prima jod illud vel abjiciunt in verbis Hebraeis ordinariè; ut נאן, vel retinent eum Tzere, ut נאן Chald. aut etiam Chirok, ut ^نأكل Syr. quam formam verba etiam quaedam Hebraica retinent. Arabum verba quiescentia & ^نplanè ἀναλογως flectuntur, iis exceptis, quorum penultima futuri habet Kesre; tunc, Hebraeorum more, ^نabjiciunt; ut ^نأكل & ^نأفعل: Ita quoque Phasba, habens pro Kesre, propter gutturalem, ut ^نأفعل pro ^نأفعل.

NOTE:
PRÆTERITUM.

Secunda horum verborum vocalis cit 1. Idque vulgò, Patachi, ut Heb. נאן Chal. נאן Syr. ^نأفعل Arab. ^نأفعل. 2. Tzere, Hebr. נאן voluit. Chald. נאן appropinquavit, Syr. quod accidit plerisq. verbis Intransitivis, aut quorum secunda radicalis est O-laph ut ^נאפיל rogavit. Arab. ut plurimum intransitivis, ut ^نأعلم scivit. 3. Cholem Heb. נאן potuit; Chald. נאן exicatus est. Syr. rarissima est hæc terminatio, ^נأفعل exhorruit. Arab. hæc vocalis usitatissima est in verbis intransitivis, ut ^نأفعل pulcher fuit.

De Pronunciatione literarum, & 1. secundae personae singul. & 3. plur. sam. generis, & item plurali in verbis Syriacis, videatur Grammatica nostra Chald. Syr. pag. 68.

PARTICIPIUM BENONI.

Terminatio Hebr. Chald. Syr. est vel Tzere, idque regulariter, Arab. Kesre cum Nunnatione; vel Patach, si ultima sit כִּתְּבָה, raro Chireck, ut Chald. כִּתְּבָה ardens, Dan. 7. 9. כִּתְּבָה faciens. Rom. 15. 18.

PARTICIPIUM PAHUL.

Hebr. litteram formativam habet, ut כָּשָׂה; Chald. & Syr. jod, ut כָּשָׂה Arabes utramque; كَفَّوْهُ Hebr. & كَفَّاهُ Chald. Syriaca, significatione activa & passiva, utraq; tamen intensa & Emphatica. Vnde plus est كَفَّوْهُ oppressor, quam كَفَّاهُ opprimens; أَكَلْتُ hellao; quam أَكَلْتُ comedens: illud habitum, hoc actum denotare videtur.

INFINITIVUS.

- I. Infinitivus Orientalium, absque ullo particularum adminiculo, vel certitudinis, vel Emphaseos ergò, suo adjungitur verbo finito, & per Gerundium exponitur, ut Heb. Habac. 2. 3. בֹּאֵי וְיָבוֹא Veniendo veniet. Chald. בֹּאֵי וְיָבוֹא Tradendo trader; Iud. 11. 30. Syr. أَصْخَرُ فَاصْخَرِ Consulendo consulam, 2. Cor. 8. أَصْخَرُ فَاصْخَرِ occidendo occidis eum.

- II. Terminatio verborum perfectorum apud Hebr. eos triplex est; כָּתַבְתָּ כָּתַבְתָּ כָּתַבְתָּ Arabum Infinitivus vel 1. est regularis فَعَّلَا; vel irregularis فَعَّلَا in verba intransitiva, quorum me-

dia radicalis Præteriti est Phatha; ut à **قَعَدُ** fit **قَعَرْنَا**; si Damma, **قَعَرْنَا**, vel **قَعَدْنَا**; si Kefre, **قَعَرْنَا**: Excipiuntur tamen multa alia: unde Grammatici formas Infinitivi ponunt 33. de quibus Erpen. pag. 60.

III. Infinitivus tum cæterorum Orientalium, tum Arabum cum primis nominis naturam induit: quod diligenter observandum.

IMPERATIVUS.

Terminatio ejus est I. Vau vel cum Cholem, Heb. Chald. vel cum Schurek. Syr. notatum. Alias Chaldæi absque, sæpe simpliciter habent Kibbutz, prout Arab. Damma, Hebræorum Cholem respondens, præfixa tamen formativa Eliph; punctata, vel cum Kefre, ut **اعلم** scito, vel si penultima futuri notata fuerit cum Damma, nota^a Damma, ut **أَفْعِدْ** quod sit in verbis potissimum, quorum Media radicalis in Præterito Damma habet vel Phatha.

II. Patach, idq. tum propter consonantes **ح** tam penultima, quam ultimæ syllabæ; tum etiam vocales, præsertim apud Syros & Arabes: Illos in verbis terminantibus **هَوَوز**, ut **اح**

Induit; hos in verbis, Kefre, in penultima, possidentibus,

III. Tzete quæ terminatio tamen Syrorum & Chald. rarior est, ut à **اِ** fit Imperat. **اِ**, à **اِ**, fecit, Imper. **اِ**: Frequentior Arabum in verbis quibusdam mediam habentibus tum Kefre, ut à **اِ** fit **اِ** tum etiam Phatha, ut à **اِ** fit **اِ**. Habent tamen suas exceptiones, de quibus Erp. pag. 52.

FUTURUM.

I. Futuri eadem planè ratio est, quæ Imperativi, nisi quod per nfitata genera & numeros flectatur, præfixis literis aut **ي** Heb. Chald. Arab. aut **ي** Syriacè: 7 enim tertie personæ Indicem hi non habent, sed ejus loco Nun adhibent, ceu ex flexione patet. Prout ergo

verba vel in *Patach* desinunt, vel *Tzere*, vel *Cholem* in *Imperativo*, ita easdem vocales retinent in futuro.

II. Admissis Futurum Arabum Apocopen, Antithesin, & Paragogen.

A. *Futurum Apocopatum* idem planè est cum *Futuro Hebræorum*, aut *Chaldæorum*, addito tantum numero *Duali*, & retento *jod formativo* in plurali *feminino*, quod in *Lingua Hebræa* ut accideret solet verbis, quæ ἀρσώμενα iis dicuntur,

Plur.	Dual.	Singl.	
تَفْعِلُونَ		أَتَفْعِلُ	1. Com-Sing.
تَفْعِلُوا	تَفْعِلَا	تَفْعِلْ	Masc. 1
تَفْعِلْنَ		تَفْعِلِي	Fem. 1
يُفْعِلُونَ	يُفْعِلَا	يُفْعِلْ	Masc. 2
يُفْعِلْنَ	يُفْعِلَا	يُفْعِلِي	Fem. 2
يُفْعِلُونَ	يُفْعِلَا	يُفْعِلْ	Masc. 3
يُفْعِلْنَ	يُفْعِلَا	يُفْعِلِي	Fem. 3

Accidit autem hæc *Apocope* ob influentiam quarundam particularum ei præpositarum, ut *لَمْ* non, *لَمْ* nondum, *لَا* ne, & *لِ*

Imperativi. Item *أَنْ* si, *مَا* id quod, quicquid; *مَنْ* quicumque

que *أَيَّ* Idem: *كَيْتَمَا* quotiescunque: *كَيْتَمَا* quomodo

docunque, *كَيْفَ*; quomodo; *أَيْنَ* ubicunque, *أَيْنَ*, *أَيْنَ* & *أَيْنَ*

Idem; *مَتَى* quum, *أَيْنَ* & *أَيْنَ* Idem; ita tamen, ut aliud

in eodem *Orationis* contextu, tanquam *relativum* illi responderet, ut

أَنْ

أَنْ تَدْخُلَ أَدْخُلَ مَعَكَ Si ingrediaris , ingrediar tecum.

Eadem Apocope locum² habet , si precedat Infinitivus , cui futurum responderet; أَنْ دَخَلَنِي أَدْخُلْ Introduce me, introduceam te.

B. Antithesis Nazabat futurum , i. e. pro Damma ultima Syllaba asciscit Phatha hoc modo :

Plur.

Dual.

Sing.

تَنْقَدُونَ

أَنْقَدُ

1. Comm.

تَنْقَدُونَ

تَنْقَدَا

تَنْقَدُ

Masc.

تَنْقَدُونَ

يَنْقَدَا

تَنْقَدِي

2. Fem.

يَنْقَدُونَ

يَنْقَدَا

يَنْقَدُ

Masc.

يَنْقَدُونَ

يَنْقَدِي

3. Fem.

Mutationem hanc efficiunt particula أَنْ nequaquam, أَنْ ut; أَنْ

Idem ; si verò significat quòd , nihil mutat , nisi precedat verbum copinandi ; كَيْ Idem , cum Compositis لَأَنْ , لَكَيْ & كَمَلَا , كَلَيْ

ne; لَمَلَا & أَلَا ; ut ; اَكَلَا vel اَدَا bene , age ; si nempe ponatur initio sententiæ & immediatè ante futurum rem futuram significante

أَنْ aut , ف , & , cum causalis potius particula est quàm Copulativa , cui 1. Hebræorum , quod Aben Ezra observat , sæpe responderet ; و , cum præter usum copulativum petitionem aut prohibitionem

&c. includit ; aliàs mutationem hanc non efficit , ut هَلْ تَأْكُلُ an pisces comedes , & lac simul hibe

C. Pa-

C. Paragoge assumit Nun Phatbatum vel cum Tesdid, vel cum Giezmon; Illud Nun Paragogicum grave vocatur, hoc leve: Prioris affectionis exemplum est:

Plur.	Dual.	Sing.
فُقُقْدُنْ		أَفُقْدُنْ 1. Comm.
فُقُقْدُنْ		فُقُقْدُنْ } Masc.
فُقُقْدَانْ	فُقُقْدَانْ	فُقُقْدَانْ } 2. Form.
يَفُقْدُنْ	يَفُقْدَانْ	يَفُقْدُنْ } Masc.
يَفُقْدَانْ	يَفُقْدَانْ	يَفُقْدَانْ } 3. Form.

Posterioris verò; sed in singulari tantum, & plurali Masculino & Communi; Schematismus talis est.

Plur.	Singul.
فُقُقْدُنْ	أَفُقْدُنْ 1. Com-Sing.
فُقُقْدُنْ	فُقُقْدُنْ } Masc.
	فُقُقْدُنْ } 2. Form.
	يَفُقْدُنْ } Masc.
يَفُقْدُنْ	يَفُقْدُنْ } 3. Form.

Nota I. Paragogen etiam Hebræi admittunt, Chaldæi & Syri. Illi literarum 77 & 78 in futuro: Isti & hi literæ 79 in secundo & tertiis pluralis futuri & secunda feminina ejusdem temporis; nisi vetula simpliciter Arabum hic terminationem observari.

II. Ex

II. Ex verbis Hamzatis posuimus tantum Hamzatum
Phœcijus, adeoq; verborum *perselorū*, formam sequun-
 tur; Hamzata *Ajn*, ut *سأل* & Hamzata *Lam*, *فعل*
 observata tantum, propter *Eliph*, mutatione literarum,
 quam suo loco Canonibus exprimemus. Est & hoc notan-
 dum, ex verbis Hamzatis media, quadam habere for-
 mam quiescentium.

FORMA PASSIVA,

Hebræis Niphal, Chaldaïs Ithpheel, Syris Ethpheel,
 Arabibus Phoil dicta.

PRÆTERITUM.

Arab.	Syr.	Chald.	Heb.
نقد	ܢܥܕ	ܢܥܦܪ	נפקד M.
נقدת	ܢܥܕܬ	ܢܥܦܪܬ	נפקדת 3. S. F.
נقدתי	ܢܥܕܬܝ	ܢܥܦܪܬܝ	נפקדת M.
נقدת	ܢܥܕܬ	ܢܥܦܪܬ	נפקדת 2. F.
נقدת	ܢܥܕܬ	ܢܥܦܪܬ	נפקדת 1. Co- mun.
נقدת	ܢܥܕܬ	ܢܥܦܪܬ	נפקדת plur.
נقدו	ܢܥܕܬܝܬ	ܢܥܦܪܬܝܬ	נפקדת 3. M.
נقدתם	ܢܥܕܬܝܬܝܬ	ܢܥܦܪܬܝܬܝܬ	נפקדת 1. F.
נقدתם	ܢܥܕܬܝܬܝܬ	ܢܥܦܪܬܝܬܝܬ	נפקדת 1. Co- mun.
נقدו	ܢܥܕܬܝܬ	ܢܥܦܪܬܝܬ	Arabes

Arabes addunt *Dualem* 3. Masc. فَعْدَا Fæm.
 2. Comm. فَعْدَا Comm. *Atque sic formantur* 1. *Incipientia* &
Nun, nisi quod Heb. Nun radicale abjiciunt; In reliquis
Linguis flexio plane est analoga, ut Heb. נָשָׁא Chal.
 11. Quiesc. Aleph. אֶתְנַפֵּק Syr. اَتَنَف Arab.
 Heb. נִתְכַל Chal. اَتَاكَل Syr. اَكَل Arab.
 111. Quiesc. Iod; nisi quod Hebraei Iod suum in Cho-
 lem mutant, ut, נָשָׁא natus est, Chal. אֶתְנַלֵּךְ Syr.
 اَتَنَلَس Arab. وَاَد 9. & quiesc. يَسِر 8.

PARTICIPIUM.

Arab.	Syr.	Chal.	Heb.	
مَفْعُولٌ	ܡܦܥܘܠܐ	ܡܦܥܠܐ	מִפְעֻל	Masc.
مَفْعُولٌ	ܡܦܥܘܠܐ	ܡܦܥܠܐ	מִפְעֻלָּה	Sing.
مَفْعُولٌ	ܡܦܥܘܠܐ	ܡܦܥܠܐ	מִפְעֻלִּים	Fæm.
مَفْعُولٌ	ܡܦܥܘܠܐ	ܡܦܥܠܐ	מִפְעֻלִּים	M.
מִפְעֻלֹת	ܡܦܥܘܠܐ	ܡܦܥܠܐ	מִפְעֻלֹת	Plur.
מִפְעֻלֹת	ܡܦܥܘܠܐ	ܡܦܥܠܐ	מִפְעֻלֹת	Fæm.

Arab. Dual. مَفْعُولَانِ, fæm. مَفْعُولَتَانِ Sic forman-
 tur reliqua verba; 1. *Defect.* Nun Heb. נָשָׁא Chald.
 11. Quiesc. אֶתְנַפֵּק Syr. اَتَنَف Arab. مَفْعُولٌ
 נִתְכַל

מֵאֲחֻזֹּן Arab. مَاحُوزٌ Chal. ܡܚܙܐ Syr. ܡܚܙܐ
 iii. Quiesc. ܡܚܙܐ Heb. מֵאֲחֻזֹּן Chal. ܡܚܙܐ Syr. ܡܚܙܐ
 Arab. مَوْلُون & quiesc. مَوْلُون natus.

INFINITIVUS.

Arab. Syr. Chald. Heb.

Carent: ܡܚܙܐ ܡܚܙܐ ܡܚܙܐ
 Sic i. Incip. à Nun; Hebr. מֵאֲחֻזֹּן Chal. ܡܚܙܐ
 Syr. ܡܚܙܐ ii. Quiesc. Aleph, Heb. ܡܚܙܐ
 Chal. ܡܚܙܐ Syr. ܡܚܙܐ
 iii. Quiesc. Iod, Hebr. מֵאֲחֻזֹּן Chald. ܡܚܙܐ Syr. ܡܚܙܐ

IMPERATIVUS.

Arab. Syr. Chald. Heb.

Non habent: ܡܚܙܐ ܡܚܙܐ ܡܚܙܐ { Masc.
 substituant ܡܚܙܐ ܡܚܙܐ ܡܚܙܐ { Sin.
 tamen futu- ܡܚܙܐ ܡܚܙܐ ܡܚܙܐ { Fam.
 rum cum Im- ܡܚܙܐ ܡܚܙܐ ܡܚܙܐ { Masc.
 perativi ܡܚܙܐ ܡܚܙܐ ܡܚܙܐ { Plur.
 Giermante ut ܡܚܙܐ ܡܚܙܐ ܡܚܙܐ { Fam.
 ܡܚܙܐ ܡܚܙܐ ܡܚܙܐ
 adjuvetur. ܡܚܙܐ ܡܚܙܐ ܡܚܙܐ

Sic. i. Incip. à Nun Heb. חָנַח Chal. אַחַנַּח Syr. ܐܚܢܚ
 11. Quiesc. Aleph. ܐܚܢܚ *propter gutturalem*
 Chal. אַחַנַּח Syr. ܐܚܢܚ 12. Quiesc. Iod Hebr.
 Chal. אַחַיִּל Syr. ܐܚܝܠ

Futurum.

Arab.	Syr.	Chald.	Heb.
أَحْنِ	ܐܚܢܝ	אַחַנֶּקְדָּ	אֶחְנֶה { 1. Sin.
تَحْنِ	ܬܚܢܝ	תַּחֲנֶקְדָּ	תֶּחְנֶה { 2. Masc.
يَحْنِ	ܝܚܢܝ	יַחֲנֶקְדָּ	יֶחְנֶה { Fam.
أَحْنِ	ܐܚܢܝ	אַחַנֶּקְדָּ	אֶחְנֶה { 3. Masc.
تَحْنِ	ܬܚܢܝ	תַּחֲנֶקְדָּ	תֶּחְנֶה { Fam.
يَحْنِ	ܝܚܢܝ	יַחֲנֶקְדָּ	יֶחְנֶה { 1. Comm.
أَحْنِ	ܐܚܢܝ	אַחַנֶּקְדָּ	אֶחְנֶה { 2. Masc.
تَحْنِ	ܬܚܢܝ	תַּחֲנֶקְדָּ	תֶּחְנֶה { Fam.
يَحْنِ	ܝܚܢܝ	יַחֲנֶקְדָּ	יֶחְנֶה { 3. Masc.
أَحْنِ	ܐܚܢܝ	אַחַנֶּקְדָּ	אֶחְנֶה { Fam.
تَحْنِ	ܬܚܢܝ	תַּחֲנֶקְדָּ	תֶּחְנֶה { 3. Fam.

Et Dual. 3. Masc. اَحْنَانِ Fam. تَحْنَانِ: *secunda*
comm. اَحْنَانِ *Sic. i. Incip. à Nun* Heb. חָנַח Chal. אַחַנַּח Syr.

Syr. ܐܢܩܬܐ, Arab. planè ἀναλογάς, ܐܢܩܬܐ 11. *Quiesc.*

N Hebr. אָנָּקַל Chald. ܐܢܩܬܐ Syr. ܐܢܩܬܐ Arab.

ܐܢܩܬܐ 111. *Quiesc. Iod*, Heb. אָנָּקַל Chal. ܐܢܩܬܐ

Syr. ܐܢܩܬܐ Arab. ܐܢܩܬܐ & quiesc. ܐܢܩܬܐ

NOTAE

Præteritum.

i. *Formativa Hebræorum est Nun: Chald. ܢܐ Syr. ܢܐ Arabes passivum ab Activo solis distinguunt vocalibus. Habet enim in passiva forma, prima radicalis semper Dsamma, secunda Kefre.*

11. *Syrorum est ܐܢܩܬܐ, non ܐܢܩܬܐ ut multis placet: q̄s exceptis, quæ propter ܐܢܩܬܐ habent (ܐ) pro (ܐ) ܐܢܩܬܐ obedivit, totum passivum format per Chireck longum ܐܢܩܬܐ*

111. *Chaldei, præter formam Ithpehel, aliam admittunt Pebil, hæc modo:*

ܦܩܕܐ	ܦܩܕ
ܦܩܕܐ	ܦܩܕܐ
ܦܩܕܐ	ܦܩܕܐ
ܦܩܕܐ	ܦܩܕܐ
ܦܩܕܐ	ܦܩܕܐ
ܦܩܕܐ	ܦܩܕܐ
ܦܩܕܐ	ܦܩܕܐ

Hæc forma, in Contextu sacrarior, ad Arabismum proximè accedit, qui à نَصْر passivum gignit نَصِر, sola mutatione vocalium.

14. Syri Præteriti, Imperativi & futuri personas, quarum prima radicalis possidet (◌) Conjugationis Ethpeel, solo usu habent ab Ethpaal distinctas.

Participium.

Participiorum formatio expedita est. Hebræi ultimam tantum vocalem mutant, Kametz substituto pro Patach. Syri & Chaldæi formativam agnoscunt Mem, prout etiam, Arabes, qui tamen posteriores, etiam interserunt, ut مَنقُور.

Imperativus.

Reliquimus formam recentiorum Syrorum, ubi omnes Imperativi voces (excepta ultima) eodem modo pronunciantur, quæ & ab Amira proponitur, & a Ludovico de Dieu p. 25. Grammat. Ling. Orient. defenditur. Nobis tamen ea magis placet, quam in Grammat. Syro-Chaldæa hoc modo expressimus.

أَلْعَبِ
أَلْعَبِ
أَلْعَبِ
أَلْعَبِ

CAPUT

CAPUT XI.

De

Conjugatione secunda, quæ dicitur

- i. Hebræis in Activo Pihel, vel Pohel, passivo Pyhal vel Poal.
- ii. Chaldæis Aët. Pahel, Pass. Ithpahal.
- iii. Syr. Aët. Pahel, pass. Ethpaal.
- iv. Arab. Phaala, passivo Phoea, cui subnectuntur formæ inde derivatæ tertia, quinta, sexta.

Quæ est Conjugatio secunda?

Conjugatio secunda est, cujus Character est vel Dages forte in secunda Radicali apud Hebræos, Chaldæos, & Arabes. Syri, si media sit ex literis Begadcephat, habent Kuschoi.

Forma Activa seu Pihel, vel Pabel.

Præteritum.

Arab.	Syr.	Chal.	Heb.	
فَعَدَ	ܦܥܝܠ	פָּעַד	פָּעַד	Masc.
فَعَدْتَ	ܦܥܝܠܬܐ	פָּעַדְתָּ	פָּעַדְתָּ	Fem.
فَعَدْتِ	ܦܥܝܠܬܝܐ	פָּעַדְתְּ	פָּעַדְתְּ	Masc.
فَعَدْتُمْ	ܦܥܝܠܬܝܬܐ	פָּעַדְתֶּם	פָּעַדְתֶּם	Fem.
فَعَدُوا	ܦܥܝܠܘܬܐ	פָּעַדוּ	פָּעַדוּ	1. Comm.

فَعَدُوا

١٥٥

Participium præsens.

Arab.	Syr.	Chald.	Heb.	
مُقَدِّد	ܡܚܦܝܐ	ܡܚܦܝܐ	ܡܚܦܝܐ	Masc. Sing. Fem.
مُقَدِّدَة	ܡܚܦܝܐ	ܡܚܦܝܐ	ܡܚܦܝܐ	
مُقَدِّدُونَ	ܡܚܦܝܐ	ܡܚܦܝܐ	ܡܚܦܝܐ	Masc. Plur. Fem.
مُقَدِّدَات	ܡܚܦܝܐ	ܡܚܦܝܐ	ܡܚܦܝܐ	

Dual. Masc. مُقَدِّدَان Fæm. مُقَدِّدَتَان & Conjug. 3.
مُقَاد 6. & مُتَقَدِّد 5. Conjug. 5. مُنَاد

Participium passivum.

Arab.	Syr.	Chal.	Heb.
Non ha- bent.	ܡܚܦܝܐ	ܡܚܦܝܐ	Carent.
	ܡܚܦܝܐ	ܡܚܦܝܐ	
	ܡܚܦܝܐ	ܡܚܦܝܐ	
	ܡܚܦܝܐ	ܡܚܦܝܐ	

INFINITIVUS.

Arab.	Syr.	Chal.	Heb.
تَقْدِيدًا	ܡܚܦܝܐ	ܡܚܦܝܐ	ܡܚܦܝܐ
		K	Impe-

Imperativus.

Arab.	Syr.	Chald.	Heb.	
Carent.	فَصِّرْ	פָּקַד	פָּקַד	Sing.
	فَصِّرْ	פָּקְדוּ	פָּקְדוּ	2. Masc.
	فَصِّرْ	פָּקְדוּ	פָּקְדוּ	Plur.
	فَصِّرْ	פָּקְדִי	פָּקְדִי	F. S.
	فَصِّرْ	פָּקְדִינָה	פָּקְדִינָה	2. F. Pl.

Futurum.

Arab.	Syr.	Chald.	Heb.	
أَفْصِرْ	أَفْصِرْ	אֶפְקַד	אֶפְקַד	1. Cóm.
تُفْصِرْ	أَفْصِرْ	תִּפְקַד	תִּפְקַד	Masc.
تُفْصِرُونَ	أَفْصِرْ	תִּפְקְדוּ	תִּפְקְדוּ	2. Fam.
يُفْصِرْ	أَفْصِرْ	יִפְקַד	יִפְקַד	Masc.
تُفْصِرْ	أَفْصِرْ	תִּפְקַד	תִּפְקַד	3. Fam.
تُفْصِرُونَ	أَفْصِرْ	נִפְקַד	נִפְקַד	1. Cóm.
تُفْصِرُونَ	أَفْصِرْ	תִּפְקְדוּ	תִּפְקְדוּ	Masc.
تُفْصِرُونَ	أَفْصِرْ	תִּפְקְדוּ	תִּפְקְדוּ	2. Fam.
تُفْصِرُونَ	أَفْصِرْ	יִפְקְדוּ	יִפְקְדוּ	Masc.
يُفْصِرُونَ	أَفْصِرْ	יִפְקְדוּ	יִפְקְדוּ	3. Fam.
				Dual.

Dual. Masc. 3. يُقَدِّان Fem. تُقَدِّان Commun. 2.
 تُقَدِّان Itaque conjugationes derivatae, 3. أَقَاد At 5. & 6.
 ubique habent Phata, excepta Syllaba ultima, quae ordi-
 narie Dsamma possidet, ut 5. يَتَقَدُّ 6. يَتَقَاد

N O T A.

Præteritum.

Terminatio præteriti Heb. Chal. Syr. ordinaria eadem est, Tzere: quædam in Ling. Heb. desinunt in Sagog: Chald. in chirek longum vel breve. Syri ægrè suam terminationem mutant. Referunt tamen nonnulli huc
 مَرَّ Marc. 10. 16. Arabes constanter habent Phatha.

Participium.

I. Formatur participium compendiosissime à futuro, loco literarum ٓ posito ٓ cum Scheva, apud Hebræos, Chaldæos & Syros: vel ٓ cum Dsamma apud Arabes.

II. Syri & Chaldæi etiam habent participium passivum, quod ab activo sola differt vocali ultima, quæ in activo est () in passivo () ut paradigmata probant. Quod si tamen ultima formæ activæ sit gutturalis, vel ٓ, aut ponatur in statu Emphatico, tunc eadem utriusque participij terminatio est.

K 2

Infim-

Infinitivus.

Arabum Infinitivus tum in hac conjugatione, tum derivatis c. 3. مُنَادٍ c. 5. تَقْدَا c. 6. تَنْقَادَا & forma, & usu nominis potius quam verbi habet rationem. Chaldaei verò posteriores saepe, Syrorum exemplo, praefigunt formativum.

Imperativus.

Eodem ferè modo omnium trium Linguarum Imperativi formantur, nisi quòd recentiores Grammatici ultimas Syrorum consonas absorbeant, excepta sola femin. plur. قَدْ قَدْ قَدْ quibus tamen nos non adstipulamur.

Futurum.

Formative futuri Hebraici habent () in prima singulari: In ceteris Scheva. Chaldaici & Syriaci () in prima singulari, in reliquis Scheva. Arabes in 2. & 3. Conjug. constanter retinent Dsamma, in derivatis verò 5. & 6. omnibus futuri literis, excepta finali, qua ordinarium suum in sing. masc. & còm. utroq. habet Dsamma, possident Phatha.

FORMA PASSIVA.

Heb. Pyhal, Chald. Ichpaal, Syr. Ethpaal.

Arab.	Syr.	Chal.	Heb.
قَدْ	إِحْصَ	אִחְפֵּקַר	פִּקַּר Masc.
قَدَّتْ	إِحْصַ	אִחְפֵּקַרְהָ	פִּקַּרְהָ 3. Fam.
			פִּקַּרְתִּי

فَقْدْتُ	اَلْصَّغِيْرَةُ	اَتَفَقَّدْتُ	فَقَرْتُ	Masc.
فَقَدْتِ	اَلْصَّغِيْرَةُ	اَتَفَقَّدْتِ	فَقَرْتِ	Fam.
فَقَدْتُ	اَلْصَّغِيْرَةُ	اَتَفَقَّدْتُ	فَقَرْتُ	1. Co.
فَقَدُوا	اَلْصَّغِيْرَةُ	اَتَفَقَّدُوا	فَقَرُوا	3. Co.
فَقَدُوْا	اَلْصَّغِيْرَةُ	اَتَفَقَّدُوْا	فَقَرُوْا	Masc.
فَقَدْتُمْ	اَلْصَّغِيْرَةُ	اَتَفَقَّدْتُمْ	فَقَرْتُمْ	Fam.
فَقَدْتُمْ	اَلْصَّغِيْرَةُ	اَتَفَقَّدْتُمْ	فَقَرْتُمْ	
فَقَدْنَا	اَلْصَّغِيْرَةُ	اَتَفَقَّدْنَا	فَقَرْنَا	1. Co.

Arabes addunt dualem, 3. Masc. فَقَدْنَا, Fam. فَقَدْتِ.
 2. Comm. فَقَدْتُمْ: Sic derivata verba c. 3. فَوْقَ
 (transit enim Dsamma Elif in و) c. 5. فَقَدْتُ 6. ut 3.
 فَوْقَ Eadem ratio est reliquorum hujus classis verbo-
 rum defectivorum & quiescentium, quæ formam analo-
 gansequuntur, nisi quod Hamzata Arabum prima, E-
 liph in Part. & futuro, propter Dsamma, in و mutant;
 dicunt enim مَوَكَّلٌ pro مَأْكُلٌ

Participium.

Arab.	Syr.	Chal.	Heb.
مُنْقَدٌ	ܡܢܥܕܐ	ܡܢܦܩܪ	ܡܢܦܩܪ { Masc.
مُنْقَدٌ	ܡܢܥܕܐ	ܡܢܦܩܪܐ	ܡܢܦܩܪܝܢ { Sing.
مُنْقَدُونَ	ܡܢܥܕܝܢ	ܡܢܦܩܪܝܢ	ܡܢܦܩܪܝܢ { Masc.
مُنْقَدَاتٌ	ܡܢܥܕܝܢ	ܡܢܦܩܪܝܢ	ܡܢܦܩܪܝܢ { Plur.

Dual. Masc. مُنْقَدَانِ Fam. مُنْقَدَاتَانِ Conjug.

derivat. 3. مُنْقَادٌ c. مُنْقَدٌ & 6. مُنْقَادٌ

Infinitivus.

Arab.	Syr.	Chal.	Heb.
Carent.	ܡܢܥܕܐ	ܡܢܦܩܪܐ	ܡܢܦܩܪ

Imperativus.

Arab.	Syr.	Chal.	Heb.
Carent.	ܡܢܥܕܐ	ܡܢܦܩܪ	Carent.
	ܡܢܥܕܐ	ܡܢܦܩܪܐ	
	ܡܢܥܕܐ	ܡܢܦܩܪܐ	
	ܡܢܥܕܐ	ܡܢܦܩܪܐ	

Futu-

Futurum.

Arab.	Syr.	Chald.	Heb.	
أَنْقَدُ وَأَنْقَدُ وَأَنْقَدُ	ܐܢܩܕ	אֲנַקְדַּר	אֲנַקְדַּר	1. Cómun.
&c. Sic conj. 3.	ܐܢܩܕܝ	תִּנְקְדִין	תִּנְקְדִי	Masc.
أَنْقَدِ	ܐܢܩܕܝܐ	תִּנְקְדִין	תִּנְקְדִי	2. Fæm.
c. 5.	ܐܢܩܕܝܐ	יִתְנַקְדַּר	יִתְנַקְדַּר	Masc.
أَنْقَدِ	ܐܢܩܕܝܐ	תִּתְנַקְדַּר	תִּתְנַקְדַּר	3. Fæm.
c. 6.	ܐܢܩܕܝܐ	נִתְנַקְדַּר	נִתְנַקְדַּר	1. Cómun.
أَنْقَدِ	ܐܢܩܕܝܐ	תִּתְנַקְדַּר	תִּתְנַקְדַּר	Masc.
	ܐܢܩܕܝܐ	תִּתְנַקְדַּר	תִּתְנַקְדַּר	2. Fæm.
	ܐܢܩܕܝܐ	יִתְנַקְדַּר	יִתְנַקְדַּר	Masc.
	ܐܢܩܕܝܐ	יִתְנַקְדַּר	יִתְנַקְדַּר	3. Fæm.

N O T Æ.

Præteritum.

Syllaba formativa Chald. est *Itb*; Syrorum *Eth*, & ab activo terminatione differt. Est enim *Syrorum* terminatio frequentissima () *Chaldaeorum* modò Patach, modò Chirek, modò Tzere. *Hebræi* & *Arabes* nuda vocalium differentiâ hanc formam ab Activis discernunt, quæ ipso conjugationis nòmine exprimitur, Pyl enim dicitur, non Pihel, aut Hiphil.

Parti-

Participium.

1. *Hebræi* etiam participium Benoni agnoscunt, פִּקְדָּה פִּקְדָּה &c.
2. Participij voces (excepta prima, cujus ultima vocalis est Petocho) eædem in Lingua Syriaca sunt cum participio Ethpeel.

Imperativus.

Cur Chaldæi & Syri admittant Imperativum, contra Hebræorum & Arabum exemplum; cur etiam ab authoritate Amiræ in pronunciatione terminationum recedamus, diximus in *Grammat. Syro-Chald.* p. 84. Recentiores enim Syri Imperat. ita formant:

١. ٱفْعِلْ
 ٢. ٱفْعِلْ
 ٣. ٱفْعِلْ
 ٤. ٱفْعِلْ

C A P U T XII.

*De Conjugatione tertiâ,
quæ dicitur*

- i. Hebræis in Activo *Hiphil*; Pass. *Hophal*.
- ii. Chaldæis Act. *Aphel*; Pass. *Ittaphal*.
- iii. Syr. Act. *Aphel*; Pass. *Ettaphal*.
- iv. Arab. Act. *Aphaal*, Pass. *Ophil*.

Quæ

Quæ nam est tertia Conjugatio?

Conjugatio tertia est quæ initio verbi *Hebraici* Activi præfigit ׀ & *Hiphil* vulgò dicitur; *Chaldaicè*, *Syriacè*, & *Arabicè* אִפְּהַל, appellata: Passivum verò formant *Hebraei*, retento ׀ cum Kametzchatuph: *Chaldæi* & *Syri* præmissis אִ & אִפְּ, terminatione item alia, ob quam Ittaphal *Chaldæi* formam suam vocant; *Syri* Et-taphal; *Arabes*, ut in reliquis conjugationibus, passivum ab Activo sola mutatione vocalium discernunt.

FORMA ACTIVA.

*Aphel.**Hiphil.*

<i>Arab.</i>	Præteritum.		<i>Heb.</i>	
	<i>Syr.</i>	<i>Chald.</i>		
أَفْعَدْتُ	أَفْعَلْتُ	אִפְּקַדְתִּי	הִפְקִידְתִּי	M.
أَفْعَدْتَ	أَفْعَلْتَ	אִפְּקַדְתָּ	הִפְקִידְתָּ	3. S.
أَفْعَدْتُ	أَفْعَلْتُ	אִפְּקַדְתָּ	הִפְקִידְתָּ	2. Masc.
أَفْعَدْتُ	أَفْعَلْتُ	אִפְּקַדְתָּ	הִפְקִידְתָּ	2. Fam.
أَفْعَدْتُ	أَفْعَلْتُ	אִפְּקַדְתִּי	הִפְקִידְתִּי	1. Cóm.
<i>Ita reliqua verba con- jugationũ derivata-</i>	أَفْعَدْتُ	אִפְּקַדְתִּי	הִפְקִידְתִּי	3. Cóm.
	أَفْعَدْتُ	אִפְּקַדְתָּ	הִפְקִידְתָּ	3. Cóm.
أَفْعَدْتُ	أَفْعَلْتُ	אִפְּקַדְתִּי	הִפְקִידְתִּי	Masc.
أَفْعَدْتُ	أَفْعَلْتُ	אִפְּקַדְתִּי	הִפְקִידְתִּי	2. Fam.
أَفْعَدْتُ II.	أَفْعَلْتُ	אִפְּקַדְתִּי	הִפְקִידְתִּי	1. Cóm.
أَفْعَدْتُ 12.	أَفْعَلْتُ			
أَفْعَدْتُ 13.	أَفْعَلْتُ			

L

Sic

Sic 1. Incipientia à Nun, *illud vel abjectum compensant, idq̃ tum per Dages forte, quod faciunt Hebræi & Chaldæi*; Heb. הַנִּשְׁ Chald. אֲנַפּ, tū verò per Kuschoi in

literis Begadcephat; quæ Syrorum est ratio ܐܢܦ: vel retinent, more perfectorum, ut Arabes, أَذْفَقْ

11. In quiesc. & illud vel retinent expressum, ut Heb. הַאֲכִיל, vel subintellectum per Hamza, vel Medda, ut

Arab. أَكَلْ, & أَكَلْ: vel mutant in ʾ ut Chal-

dæi, אֹכֵל, vel ʾ, ut Syri ܐܠܟܐ 111. Quiescentia, illud vel servant, quod fit apud Arabes; rarius Hebræos

חִיבִין Lactavit; Chald. חִיבֵל attulit. Syr. ܠܝܬܐ

Lactavit: vel, more quiescentium & in ʾ mutant, ut à ܠܝܬܐ Heb. fit חוֹלֵד. Chald. ܐܠܝܕ. Syr. ܠܝܬܐ

quæ ipsissima est forma Arabum quiesc. 1. و. quod in hac conjugatione, præmissa ʾ constanter retinent, ut à ʾ وُعد fit ʾ وعد, ʾ ولد formatur ʾ أولد genuit.

Participium præsens.

Arab.	Syr.	Chal.	Heb.	
مُفَقِّدٌ	ܡܦܩܕ	מפקד	מפקד	Masc.
مُفَقِّدَةٌ	ܡܦܩܕܐ	מפקדה	מפקדה	Sing.
				Fam.

&c. sic conj. 7.

مُفَقِّدٌ &c. c. 9.

مُفَقِّدٌ &c. c. 12.

مُفَقِّدٌ &c. c. 13.

مُفَقِّدٌ &c. c. 13.

مُفَقِّدٌ &c. c. 13.

מפקדים	מפקדיו	Masc.
מפקדות	מפקדיהן	Plur.
		Fam.

Sic

Sic I. Defect. Nun, *Heb.* נִשְׁ *Chal.* נִשְׁ *Syr.*
 נִשְׁ, *Arab.* نَشْ, II. Quiesc. נ *Heb.*
 נִשְׁ, *Chal.* נִשְׁ, *Syr.* נִשְׁ, *Arab.* نَشْ,
 III. Quiesc. נ *Heb.* נִשְׁ *Chal.* נִשְׁ *Syr.*
 נִשְׁ, *Arab.* نَشْ, pro *quiesc.* نَشْ, *quiesc.* نَشْ

Participium passivum.

<i>Arab.</i>	<i>Syr.</i>	<i>Chal.</i>	<i>Heb.</i>
Carent.	נִשְׁ	נִשְׁ	Masc. Carent, Sing. Fæm.
	נִשְׁ	נִשְׁ	
	נִשְׁ	נִשְׁ	

&c. ut participium præsens.

INFINITIVUS.

<i>Arab.</i>	<i>Syr.</i>	<i>Chald.</i>	<i>Heb.</i>
نَشْ	נִשְׁ	נִשְׁ	נִשְׁ
Sic conjug. 7.			
نَشْ	נִשְׁ	נִשְׁ	נִשְׁ
II. نَشْ	נִשְׁ	נִשְׁ	נִשְׁ
III. نَشْ	נִשְׁ	נִשְׁ	נִשְׁ

Sic formantur I. Defect. prima Nun *Heb.* חָנַשׁ vel חִנַּשׁ *Chald.* חִנְשָׁא *Syr.* חֲנֻשׁ, *Arab.* حَنْشَا

II. Quiesc. א. *Heb.* חָנַבִּיל *Chal.* חִנְבִּילָא, *Syr.* חֲנַבִּיל

Arab. حَنْكَالٌ III. Quiesc. נ. *Heb.* חָנִיד vel חִנִּיד

Chal. חִנִּידָא *Syr.* חֲנִיד *Arab.* حَنْيَدٌ

Imperativus.

Arab. *Syr.* *Chald.* *Heb.*

אִנְחָד	חֲנִיב	חֲנִיב	חֲנִיב	Masc. Sing. Fæm.
אִנְחָדִי	חֲנִיבִי	חֲנִיבִי	חֲנִיבִי	
&c. sic conj. 7.	חֲנִיבִי	חֲנִיבִי	חֲנִיבִי	Masc. Plur. Fæm.
אִנְחָד וְ אִנְחָד	חֲנִיבִי	חֲנִיבִי	חֲנִיבִי	

II. אִנְחָד

12. אִנְחָד

13. אִנְחָד

Sic formantur I. Incip. Nun *Heb.* חָנַשׁ, *Chald.* חִנְשָׁא, *Syr.* חֲנֻשׁ, *Arab.* حَنْشَا II. Quiesc. א. *Heb.* חָנַבִּיל, *Chal.*

Chal. اَوَّل , *Syr.* اَوَّل , *Arab.* اَوَّل III. Quiesc.

Iod, Heb. חוּלִיד , *Chal.* اَوَّل , *Syr.* اَوَّل , *Arab.*

اَوَّل

Futurum.

<i>Arab.</i>	<i>Syr.</i>	<i>Chald.</i>	<i>Heb.</i>
أَفْعَدُ	اَفْعَد	اَفْعَد	1. Comm.
تَفْعَدُ	اَفْعَد	תַּפְּקֵד	Masc.
تَفْعَدוֹ	اَفْعَد	תַּפְּקֵדוֹ	2. Fam.
يَفْعَدُ	اَفْعَد	יַפְּקֵד	Masc.
يَفْعَدוֹ	اَفْعَد	יַפְּקֵדוֹ	3. Fam.
نَفْعَدُ	اَفْعَد	נַפְּקֵד	1. Comm.
تَفْعَدוֹ	اَفْعَد	תַּפְּקֵדוֹ	Masc.
تَفْعَدוֹ	اَفْعَد	תַּפְּקֵדוֹ	2. Fam.
يَفْعَدוֹ	اَفْعَد	יַפְּקֵדוֹ	Masc.
يَفْعَدוֹ	اَفْعَد	יַפְּקֵדוֹ	3. Fam.

Sic formantur derivata Arabum conjugationes, 7. أَفْعُوْنَ 13. & أَفْعُوْدُ 12. أَفْعَادُ 11. أَفْعَدُ 9. أَفْعُدُ
addito tamen semper duali. Eademestratio verborum
 1. Defect. Nun Heb. אָנִי Chal. אֲנִי Syr. اَنَا
 Arab. اَنْفَعُ 11. Quiesc. 1. א, Heb. אָנִי Chal. אֲנִי,
 Syr. اَنْفَعُ, Arab. اَوْكُنُ 111. Quiesc. 1. Iod,
 Heb. אָנִי, Chald. אֲנִי, Syr. اَنْفَعُ, Arab. اَوْلَدُ

N O T Æ.

Præteritum.

1. *Formativa Hebræorum* est ה cum Chireck, nisi sequatur gutturalis, quæ ut habet in præterito Cateph-sægol, in Infinitivo verò Chateph-patach; ita formativæ simplicem subjicit vocalem Sægol & patach; *Chaldæorum* verò, *Syrorum* (qui tamen verbo *ܐܬܢܝܢ* potuit Revozo adjungunt) & *Arabum* ordinariè est ن cum Patach. At terminatio illorum (*Hebræorum*) Chireck; horum (*Chaldæorum & Syrorum*) Tzere, nisi ultima gutturalis adsciscat Patach.

11. Verba *Syriaca*, quorum media radicalis est ל, illud in hac conjugatione vel retinent, ut *ܠܥܬܝܬ* leſit; vel transponunt, ut Pſal. 37. *ܠܥܬܝܬ* malefaciet.

111. *Formativæ Chaldæorum & Hebræorum* sunt *εὐμετάλλοι*. Reperies enim Ies. 63. 3. *ܐܢܝܬܝ* pollui, pro *ܐܢܝܬܝ* aum caractere Chaldaico, & Chaldæorum in conju-

conjugationem Aphel, in Contextu Sacro fere cum ה
 Characteristico Hebræorum. Vide *Daniel. 2. 12. 18. 24.*

F O R M A P A S S I V A,

Hebræis Hophal; Chaldaïs Ittaphal, Syris
 Ettaphal, Arabibus Ophil, dicta.

Itth-vel Etthaphal.

Hophal.

P R Æ T E R I T U M.

<i>Arab.</i>	<i>Syr.</i>	<i>Chald.</i>	<i>Heb.</i>
أُقِدْتُ	ܐܬܦܠܬܝ	אַתְּפַקְר	הִפְקַדְתָּ { Masc.
أُقِدْتِ	ܐܬܦܠܬܝܢ	אַתְּפַקְרܝܢ	הִפְקַדְתְּ { 3. Fam.
أُقِدْتُ	ܐܬܦܠܬܝ	אַתְּפַקְרܝܢ	הִפְקַדְתָּ { Masc.
أُقِدْتِ	ܐܬܦܠܬܝܢ	אַתְּפַקְרܝܢ	הִפְקַדְתְּ { 2. Fam.
أُقِدْتُ	ܐܬܦܠܬܝ	אַתְּפַקְרܝܢ	הִפְקַדְתָּ 1. Cóm.
أُقِدْتِ	ܐܬܦܠܬܝܢ	אַתְּפַקְרܝܢ	הִפְקַדְתְּ 1. Cóm.
أُقِدُّوا	ܐܬܦܠܬܝܢ	אַתְּפַקְרוּ	הִפְקַדְתֶּם { M.
أُقِدُّنָ	ܐܬܦܠܬܝܢ	אַתְּפַקְרܝܢ	הִפְקַדְתֶּם { 3. Cóm.
أُقِدُّوا	ܐܬܦܠܬܝܢ	אַתְּפַקְרוּ	הִפְקַדְתֶּם { F.
أُقِدُّنָ	ܐܬܦܠܬܝܢ	אַתְּפַקְרוּ	הִפְקַדְתֶּם { Masc.
أُقِدُّنָ	ܐܬܦܠܬܝܢ	אַתְּפַקְרוּ	הִפְקַדְתֶּם { 2. Fam.
أُقِدُّنָ	ܐܬܦܠܬܝܢ	אַתְּפַקְרוּ	הִפְקַדְתֶּם 1. Cóm.

Sic

Sic (addito semper duali) formatur passivum conjug. 7. 9. & 11. passivum non habent. Ita etiam formantur 1. Incipientia à Nun, Heb. הָנִשׁ, Chald. נִתְּפַק, Syr. ܢܬܦܩ, Arab. ٱُنْقَدُ 11. Quiesc. ܐ Heb. הָאֵכַל, Chald. ܐܬܝܬܠ, Syr. ܐܬܝܠ, Arab. ٱَكْن 111. Quiesc. ܐ Heb. הָיִל, Chald. ܐܬܝܠ, Syr. ܐܬܝܠ, Arab. ٱَلْدُ

Participium,

Arab.	Syr.	Chal.	Heb.
مُنْقَدٌ	ܡܢܩܕܐ	ܡܢܦܩܐ	ܡܢܦܩܐ { Masc. Sing. Fæm.
مُنْقَدَةٌ	ܡܢܩܕܐ	ܡܢܦܩܐ	ܡܢܦܩܐ { Masc. Sing. Fæm.
مُنْقَدُونَ	ܡܢܦܩܐ	ܡܢܦܩܐ	ܡܢܦܩܐ { Masc. Plur. Fæm.
مُنْقَدَاتٌ	ܡܢܦܩܐ	ܡܢܦܩܐ	ܡܢܦܩܐ { Masc. Plur. Fæm.

Ita, cum supplemento ubique dualis numeri, se habent conjugationes derivat a, 7. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Eodem modo formantur 1. Incip. Nun, Heb. הָנִשׁ, Chald. ܢܬܦܩ, Syr. ܢܬܦܩ, Arab. ٱُنْقَدُ 11. Quiesc.

10. Quiesc. א. חָבַל *Chal.* חָבַל *Syr.* חָבַל

Arab. حَبَلَ 11. Quiesc. חָבַל *Chal.* חָבַל *Heb.* חָבַל

Syr. חָבַל *Arab.* حَبَلَ quiesc. 9. حَبَلَ

Infinitivus.

<i>Arab.</i>	<i>Syr.</i>	<i>Chald.</i>	<i>Heb.</i>
Carent.	חָבַל	חָבַל	חָבַל

Sic. Incip. Nun. *Heb.* חָבַל *Chald.* חָבַל *Syr.* חָבַל

11. Quiesc. א. חָבַל *Chald.* חָבַל *Syr.* חָבַל

12. Quiesc. חָבַל *Chald.* חָבַל *Heb.* חָבַל

Syr. חָבַל

Imperativus.

<i>Arab.</i>	<i>Syr.</i>	<i>Chald.</i>	<i>Heb.</i>
Carent.	חָבַל	חָבַל	Carent.
	חָבַל	חָבַל	
	חָבַל	חָבַל	
	חָבַל	חָבַל	

M

Futur

Futurum.

Arab.	Syr.	Chald.	Heb.
أَتَقْدُ	ܐܬܩܕܐ	ܐܬܩܕܐ	אֶתְקַד 1. Com.
تَتَقْدُ	ܬܩܕܐ	ܬܩܕܐ	תִּתְקַד Masc.
تُقَدِّينَ	ܬܩܕܝܢ	ܬܩܕܝܢ	תִּתְקַדְנָה 2. Fam.
يَتَقْدُ	ܝܬܩܕܐ	ܝܬܩܕܐ	יִתְקַד Masc.
تَنْقُدُ	ܬܢܩܕܐ	ܬܢܩܕܐ	תִּתְקַד 3. Fam.
نَقْدُ	ܢܩܕܐ	ܢܩܕܐ	נִתְקַד 1. Com.
تَقْدُونَ	ܬܩܕܘܢ	ܬܩܕܘܢ	תִּתְקַדּוּ Masc.
تُنْقِدُونَ	ܬܢܩܕܘܢ	ܬܢܩܕܘܢ	תִּתְקַדְנָה Fam.
يُنْقِدُونَ	ܝܢܩܕܘܢ	ܝܢܩܕܘܢ	יִתְקַדּוּ Masc.
يَقْدُونَ	ܝܩܕܘܢ	ܝܩܕܘܢ	יִתְקַדְנָה 3. Fam.

Sic Arabum addit plurali, Conjug. 7. ١١. أَتَقْدُ 1. Incip. Nun,

أَتَقْدُونَ 13. & أَتَقْدُونَ. Eadem ratio est 1. Incip. Nun,

Heb. אֶתְקַד Chald. ܐܬܩܕܐ Syr. ܐܬܩܕܐ Arab. أَتَقْدُ

11. Quiesc. ܐܬܩܕܐ Chald. ܐܬܩܕܐ Syr. ܐܬܩܕܐ

Arab. أَتَقْدُ 111. Quiesc. 1. Heb. אֶתְקַד Chald. ܐܬܩܕܐ

Syr. ܐܬܩܕܐ Arab. أَتَقْدُ & quiesc. 1. Heb. אֶתְקַד

NOTA.

NOTA

Conjugatio hæc apud Chaldaeos & Syros, etsi minùs sit usitata, reperitur tamen hinc inde; pro qua in Daniele & Esâ Hebræorum, Hophal sæpe occurrit.

CAPUT XIII.

De Conjugatione quarta, quæ vocatur

i. Hebræis Hithpâhel

ii. Arabib. Iphraal,

Syri & Chaldaei hæc forma carent; Hebræi etiam solam agnoscunt formam Activam; Arabes utramque.

Quenam est Conjugatio quarta?

Conjugatio quarta apud Hebræos formatur ab infinitivo Pihel, sine ulla mutatione, solo præfixo הִתְּ diciturque הִתְּפַחֵל Hithpâhel; quam Arabes sequuntur formam

rum in Conjugatione 8. اِفْطٰهَلْ Iphthualah interce-

dente unius literæ metathesi, quæ apud Hebræos etiam usitata est in verbis incipientibus à פִּחֵל; rum in decima; sola inserta litera וּ aliis etiam Linguis Orientalibus usitata; اِفْطٰهَلْ Isthaphaal.

Præteritum.

<i>Ita Conjug. 10.</i>	أَفْعَدْتُ	הִפְקַדְתִּי	Masc.
أَفْعَدْتُ <i>perfecta.</i>	أَفْعَدْتُ	הִפְקַדְתָּ	3. Sing.
<i>Eadem est ratio</i>	أَفْعَدْتُ	הִפְקַדְתָּ	Fem.
1. Defect. Nun,	أَفْعَدْتُ	הִפְקַדְתֶּם	Masc.
<i>Heb. הִפְקַדְתֶּם Sic</i>	أَفْعَدْتُ	הִפְקַדְתֶּם	3.
<i>Arab. Conjug. 8.</i>	أَفْعَدْتُ	הִפְקַדְתֶּם	Fem.
أَفْعَدْتُ & c. 10.	أَفْعَدْتُ	הִפְקַדְתֶּם	1. Com.
أَفْعَدْتُ II. <i>Quiesc.</i>	أَفْعَدُوا	הִפְקַדְתֶּם	3. Plur.
N. <i>Heb. הִפְקַדְתֶּם</i>	أَفْعَدُوا	הִפְקַדְתֶּם	M.
<i>Arab. 8. لِيُفְكِدَ</i>	أَفْعَدُوا	הִפְקַדְתֶּם	F.
& 10. أَفْعَدْتُكُمْ	أَفْعَدْتُكُمْ	הִפְקַדְתֶּם	Masc.
	أَفْعَدْتُكُمْ	הִפְקַדְתֶּם	2.
	أَفْعَدْنَا	הִפְקַדְתֶּם	1. Com.

III. *Quiesc.* Heb. הִפְקַדְתֶּם Arab. qui in conjugatione 8. plerumque (interdum enim manet) in ت illa utrumque mutant, ut أَسْرَ fit يَسْرُ, ولدَ fit وَلَدَ, اتَّسَرَ fit يَتَسَرُّ.

Redit tamen in Conjugat. 10. ut استَوْلْتُ, استَوْلْتُمْ, استَوْلُوا *Parti-*

Participium.

<i>Sic, addito duali,</i>	مُتَقَدِّم	חֲפִיזָה	Masc.
conj. 10. مُتَقَدِّم			Sing.
Et 1. Defect. Nun,	مُتَقَدِّم	חֲפִיזָה	Fem.
<i>Heb. חֲפִיזָה Ar. c.</i>			
8. مُتَقَدِّم & 10.	مُتَقَدِّم	חֲפִיזָה	Masc.
			Plur.
	مُتَقَدِّمَات	חֲפִיזָה	Fem.
مُتَقَدِّمَات			

- II. Quiesc. N. *Heb. חֲפִיזָה Arab. c. 8. مُتَقَدِّم*
 & 10. مُتَقَدِّم III. Quiesc. N. *Heb. חֲפִיזָה Arab. c. 8.*
 مُتَقَدِّم & مُتَقَدِّم, & conj. 10. مُتَقَدِّم & مُتَقَدِّم

Infinitivus.

- Sic conjugat. 10. חֲפִיזָה*
 1. Incip. Nun, *Heb. חֲפִיזָה Arab. اِنْتَقَا*
 II. Quiesc. N. *Heb. חֲפִיזָה Arab. اِنْتَقَا*
 & 10. اِنْتَقَا III. Quiesc. N. *Heb. חֲפִיזָה*
 10. conj. 10. اِنْتَقَا & اِنْتَقَا Arab. 8. q. 9. اِنْتَقَا

IMPERATIVUS.

<i>Ita, addito duali, conj.</i>	افتقد	התפקד	Masc.
10. <i>& 1. Incip.</i>	استفقد		Sing. 2.
Nun. <i>Heb.</i> התפקד	افتقد	התפקד	Fam.
<i>Arab.</i> 8. افتقدوا	افتقدوا	התפקדו	Masc.
c. 10. استنفق			Plur.
استنفق	افتقدنا	התפקדנה	Fam.

11. Quiesc. N. *Heb.* התפקד *Arab.* 8. افتك

و & 1. Quiesc. *Heb.* התקד *Arab.* 8. افتك

افتقد & استفسر conjug. افتد & استفسر

Futurum.

Ita conjug. 10. استفقد افتقد 1. Com.

& 1. Incip. Nun. *Heb.* تفقد

Arab. 8. تفقد

11. استنفق

11. استنفق

Quiesc. N. تفقد

Arab. c. 8. افتك & 10. تفقد

افتك

Etadem. افتك

plane ratio est quiescentium و & 1. quae apud

Heb. quiesc. تفقدون

يفقدون

יִפְקְדוּ	יִפְקְדוּ	Masc.
יִפְקְדוּ	יִפְקְדוּ	3. Fam.

CAPUT XIV.

De

Secundo ordine verborum.

Defectivorum

&

Quiſcentium

Secunda radicali.

Et primò quidem de Defectivis ſecunda.

Quenam ſunt defectiva ſecunda?

Defectiva ſunt, quæ ſecundam radicalem tertiam habent ſimilem. Vocantur aliàs à Grammaticis Hebræorum, Chaldæorum & Syrorum geminantia & duplicantia ſecundam; ab Arabibus verò Surda.

Præteritum

Arab.	Syr.	Chal.	Heb.	
دَفَعْتُ	دَفَعْتُ	דָּפַעַת	דָּפַעַת	Masc.
دَفَعْتُ	دَفَعْتُ	דָּפַעַת	דָּפַעַת	3. Fam.
دَفَعْتُ	دَفَعْتُ	דָּפַעַת	דָּפַעַת	Masc.
دَفَعْتُ	دَفَعْتُ	דָּפַעַת	דָּפַעַת	2. Fam.

دَفَعْتُ

Infinitivus.

מִכְּפֵּי דָּבָר מִרְקֵּי רֹקֵּי

Imperativus.

אֲדַקֵּךְ	וְשִׁמְךָ	רֹקֵּי	רֹקֵּי	} Masc. 2. Fem.
אֲדַקֵּבֶיךָ	וְשִׁמְךָ	רֹקֵּי	רֹקֵּי	
אֲדַקְּוּ	וְשִׁמְךָ	רֹקֵּי	רֹקֵּי	} Masc. 2. Fem.
אֲדַקְּוּ	וְשִׁמְךָ	רֹקֵּי	רֹקֵּי	

Addito duali &c.

Futurum.

אֲדַקֵּךְ	וְשִׁמְךָ	אֲדַקֵּךְ	אֲדַקֵּךְ	1. Cóm.
וְדַקֵּךְ	וְשִׁמְךָ	וְדַקֵּךְ	וְדַקֵּךְ	} Masc. 2. Sing. Fœm.
וְדַקֵּךְ	וְשִׁמְךָ	וְדַקֵּךְ	וְדַקֵּךְ	
וְדַקֵּךְ	וְשִׁמְךָ	וְדַקֵּךְ	וְדַקֵּךְ	} Masc. 3. Fem.
וְדַקֵּךְ	וְשִׁמְךָ	וְדַקֵּךְ	וְדַקֵּךְ	
וְדַקֵּךְ	וְשִׁמְךָ	וְדַקֵּךְ	וְדַקֵּךְ	1. Cóm.
וְדַקֵּךְ	וְשִׁמְךָ	וְדַקֵּךְ	וְדַקֵּךְ	} Masc. 2. Fem.
וְדַקֵּךְ	וְשִׁמְךָ	וְדַקֵּךְ	וְדַקֵּךְ	
וְדַקֵּךְ	וְשִׁמְךָ	וְדַקֵּךְ	וְדַקֵּךְ	} Masc. 3. Fem.
וְדַקֵּךְ	וְשִׁמְךָ	וְדַקֵּךְ	וְדַקֵּךְ	

Addito duali &c.

N

Not. 8.

N O T Æ.

Ad Præteritum.

I. Quemadmodum Chaldæi & Syri præteritum eodem fere modo formant, nisi quod Syri primæ literæ radicali in tertia fæminina, & primæ communi singularis numeri, subiciant (◌) Chaldæi (◌) ita & Arabes ad Hebræos proximè accedunt; ubi tamen Hebræi inferunt). tertiæ radicalis absentis indicem, (quod in omnibus sit personis exceptis tertiis) ibi Arabes radicalem ipsam exprimunt; ut Heb. קָוַתְּ Arab. وَقَيْتَ

&c. Heb. קָוַתְּ Arab. وَقَيْتَا

II. Hebræi, Chaldæi & Syri primam radicalem notant Patach, ad differentiam quiescentium secunda 1. quæ (◌) amant.

III. Anomalia horum verborum est, ut abjectam litteram radicalem compensent per Dagesch forte apud Chald. Heb. & Arab. aut Kuschoi in literis Begadcephath, apud Syros. Ubi notandum de Chaldæis.

a. *Dagesch sub litera Schevata saepe excidere.* b. *Deficientem secundam compensari per Dagesch in prima, non in tertia, quotiescunque præfigitur Characteristica vel temporis, ut* יִדְקֶיךָ pro יִדְקֶיךָ vel Conjugationis, ut אִדְקֶיךָ pro אִדְקֶיךָ

IV. Hoc genus verborum saepe formam perfectam imitatur. Apud Hebræos exemplo satis sunt obvia. Chaldæismi vestigium occurrit Dan. 5. v. 10. עָלְלָה Arabes

præte-

preteritum (solis exceptis tertijs, singulari, utriusque generis; plurali verò masculina) analogicè flectunt.

Participium præsens.

Hebræi & Chaldæi suum participium perfectè formant: Rarius Chaldæi, sed, vel imperfectè פִּי, vel more Syrorum פִּי & פִּי: Syri primam geminatarum in Olaph vertunt, quæ tamen in solo singulari masculino apparet, in reliquis iterum perit. Arabes per totum participium defectum tertiæ observant.

Infinitivus.

אֲנִימָלִים flectitur in omnibus linguis. Chaldaismus tamen sæpe Syriasmum sequitur, adeoque, præsertim obsequentem gutturalem, punctat formativam Tzere.

Imperativus.

Terminatio apud Chald. promiscuè vel Patach habet, vel Schurek vel Cholem: Apud Syros Schurek vel Patach, & formatur more defectivorum. Arabum verò analogus planè est: nonnunquam tamen (excepto plurali fæminino, quod perfectum semper manet) sequitur reliquorum Orientalium formam defectivam, ut

Plur.	Dual.	Sing.
دُقُوا	دُقْ	دُقْ

vel دُقْ

Futurum.

Forma Hebræa facilis est, formativa, sub bis syllabis & trisyllabis, planè ut in præterito Niphal, habet (·) sub

N 2

poly-

poly syllabis (cujusmodi Φαρμάκας verius, quam ὄντας sunt, quæ Scheva possident,) occupat Scheva. Syrorum Imperativus & Futurum idem planè est, cum Imperat. & Fut. Defect. 1. Nun, solumque distinguuntur usu. Chaldaeorum anomaliam jam ostendimus: Sæpe tamen Syrorum vestigijs insistant, si prima sit gutturalis, ut *וֹלַד* *Syr. Chald.* *וּלַד* *Ingrédieris. Arabum forma velest* *apocopata, adeoque analoga, vel integra, & sic tertiam abjectam per Tesdid semper compensans, exceptis secunda & tertia plurali fæminina, quarum forma perfecta est, ut ex paradigmate apparet.*

C A P U T X V.

De forma passiva.

Niphal ; Heb. Chald. Syr. Ith-vel Ethpeel.

Cujus primæ temporum voces ita habent.

Arab.	Syr.	Chald.	Heb.
دَعَى دُعَاتُ	ܕܥܝܢܐ	ܕܥܝܢܐ	דָּעַךְ Præter.
مَدْعُوٌّ	ܕܥܝܢܐ	ܕܥܝܢܐ	דָּעַךְ Particip.
Carent.	ܕܥܝܢܐ	ܕܥܝܢܐ	דָּעַךְ Infinit.
Carent.	ܕܥܝܢܐ	ܕܥܝܢܐ	דָּעַךְ Imperat.
أَدْعِي	ܕܥܝܢܐ	ܕܥܝܢܐ	דָּעַךְ Futur.

NOTÆ.

N O T Æ.

Anomalia Hebræorum hic omnium est difficilima, ex ipso proinde paradiamate observanda. Chaldæorum & Syrorum flexio planè analogæ est. Arabes sequuntur prorsus formam activam in præterito & futuro (participium est perfectum, reliquis temporibus carent) mutatis tantum vocalibus, ut in formis perfectis. Cur à Syrorum recentiorum exemplo recedamus in Imperativo
 ١٠٢٢ supra diximus.

Eadem est ratio Conjugationis 11.

Formæ Activæ.

Arab.	Syr.	Chald.	Heb.
دَعَا	ܕܥܝܐ	ܕܥܝܐ	דָּעָה vel דָּעָה Præt.
مَدَّ	ܡܕܝܐ	ܡܕܝܐ	Partic.
Carent.	ܡܕܝܐ	ܡܕܝܐ	Pafs.
تَدْعِيهَا	ܡܕܝܐ	ܡܕܝܐ	Infinit.
Carent.	ܕܥܝܐ	ܕܥܝܐ	Imper.
أَدْعِي	ܕܥܝܐ	ܕܥܝܐ	Futur.

Ita etiam flectitur conjugatio 5. *تَدَقَّ* per omnia tempora: reliquæ tamen auctæ quæ \ interfuerunt, ut 3. & 6. sequuntur formam anomalam conjugationis primæ.

Passiva forma.

Arab.	Syr.	Chald.	Heb.
تَدَقَّ	ܬܕܩܐ	ܬܕܩܐ	דקק vel דקק Præter.
ܬܕܩܐ	ܬܕܩܐ	ܬܕܩܐ	& sic deinceps. ܬܕܩܐ Partic.
Carent.	ܬܕܩܐ	ܬܕܩܐ	ܬܕܩܐ Infin.
Carent.	ܬܕܩܐ	ܬܕܩܐ	Carent. Imper.
ܬܕܩܐ	ܬܕܩܐ	ܬܕܩܐ	ܬܕܩܐ Futur.

Sic conjugatio 3. 5. & 6. eo modo, quo diximus.

N O T A.

1. De flexione. Flexio Hebræorū hujus verbi gemina est, perfecta & defectiva. Illa sequitur normā analogā verbi *דקק*, quā propterea hoc loco retinuimus, ut illustrior esset cum cæteris linguis, quæ hanc conjugationem regulariter formant, harmonia: Hæc verò cum quiescentibus planè convenit.

11. De significatione. Ea verò repeti debent ex generalibus de significatione regulis, tum in Grammatica Chaldaeo Syrap. 60. tum supra traditis. Hoc tantum addimus;

dimus; Regulam: verborum Activorum in conjugationibus, Peal & Pael usitatorum Conjugatio Peal apud Syros tantum est, ubi unicum occurrit suppositum, in quod actio transeat, conjugatio verò Pael, ubi plura; etiam locum habere in Etpehel & Pabel; in Ethpehel & Etpahal, ut illa in unum, hoc plura transeant objecta: Luculentæ exempla suppeditat Isa, bar Ali, in Lexico Syro Arabicol. Mem. Sic: est, qui unum occidit: ex Etpehel; at qui occidit plures; ex Pabel. Ita semel projectus, vel projiciens: ex Ethpeh. At Arab. Pluribus vicibus projectus.

CAPUT XVI.

De Conjugatione tertia,

I. A C T I V A.

Præteritum.

Arab.	Syr.	Chald.	Heb.
sic deinceps, planè ut conjugatio prima. Sic Conjug. 7.			{ Masc. Sing. 3. Fem.
9. 11. 12. 13.			

אֲדַקְתָּ	אֲדַקְתָּ	חֲדַקְתָּהּ	Masc.
אֲדַקְתָּ	אֲדַקְתָּ	חֲדַקְתָּהּ	2. S.
אֲדַקְתָּ	אֲדַקְתָּ	חֲדַקְתָּהּ	Fam.
אֲדַקְתָּ	אֲדַקְתָּ	חֲדַקְתָּהּ	1. Cóm.
אֲדַקְתָּ	אֲדַקְתָּ	חֲדַקְתָּהּ	3. Pl. C.
אֲדַקְתָּ	אֲדַקְתָּ	חֲדַקְתָּהּ	M.
אֲדַקְתָּ	אֲדַקְתָּ	חֲדַקְתָּהּ	3. F.
אֲדַקְתָּ	אֲדַקְתָּ	חֲדַקְתָּהּ	Masc.
אֲדַקְתָּ	אֲדַקְתָּ	חֲדַקְתָּהּ	2. Fam.
אֲדַקְתָּ	אֲדַקְתָּ	חֲדַקְתָּהּ	1. Cóm.

Participium Activum.

Arab.	Syr.	Chald.	Heb.
مَدَقٌ	مَدَقٌ	מִדֵּק	מִדֵּק
مَدَقٌ	مَدَقٌ	מִדֵּק	מִדֵּק
מִדֵּק	מִדֵּק	מִדֵּק	מִדֵּק
מִדֵּק	מִדֵּק	מִדֵּק	מִדֵּק
מִדֵּק	מִדֵּק	מִדֵּק	מִדֵּק
מִדֵּק	מִדֵּק	מִדֵּק	מִדֵּק
מִדֵּק	מִדֵּק	מִדֵּק	מִדֵּק
מִדֵּק	מִדֵּק	מִדֵּק	מִדֵּק
מִדֵּק	מִדֵּק	מִדֵּק	מִדֵּק

ut conjug.
1. Sic con-
jug. 7. 9. 11.
12. 13.

Participium passivum.

Arab.	Syr.	Chald.	Heb.
Carent.	مَدَقٌ	מִדֵּק	Carent.
מִדֵּק	מִדֵּק	מִדֵּק	מִדֵּק
מִדֵּק	מִדֵּק	מִדֵּק	מִדֵּק
מִדֵּק	מִדֵּק	מִדֵּק	מִדֵּק
מִדֵּק	מִדֵּק	מִדֵּק	מִדֵּק
מִדֵּק	מִדֵּק	מִדֵּק	מִדֵּק
מִדֵּק	מִדֵּק	מִדֵּק	מִדֵּק
מִדֵּק	מִדֵּק	מִדֵּק	מִדֵּק
מִדֵּק	מִדֵּק	מִדֵּק	מִדֵּק
מִדֵּק	מִדֵּק	מִדֵּק	מִדֵּק

Impe-

2. Passiva.

<i>Arab.</i>	<i>Syr.</i>	<i>Chald.</i>	<i>Heb.</i>
أُدِّي	ܐܕܝܢ	אָתְּרַק	חִירַק Præter.
<i>Sic Conjugat.</i> 7.9.11.12.13.		אָתְּרַקְתָּ	חִירַקְתָּ
			חִירַקְתֶּם
			חִירַקוּ
مُدِّي	ܡܕܝܢ	מִתְרַק	מִרַק Part.
<i>Sic conjug.</i> 7.9. 11. 12.			
13. Carent.	ܡܕܝܢܐ	אָתְּרַקְתָּ	חִירַק Infinit.
Carent.	ܐܕܝܢ	אָתְּרַק	Carent. Imper.
أُدِّي		אָתְּרַק	אִירַק Futur.
<i>Sic conjug.</i> 7.9.11.12.13.			

CAPUT XVII.

De Conjugatione quarta.

Conjugationem quartam soli, ut in perfectis, agnoscunt Hebraei & Arabes; Et Hebraei quidem simpliciter deducunt ab *Infinit.* Pihel; ut à רִיקַק *fit* חִירַקַק רִיקַק *Partic.* חִירַקְתָּ, חִירַקְתֶּם, חִירַקוּ. *Imperativus* & *Infinitivus* conveniunt cum præteriti terminatione. Futurum præfigit literas אִירַק Arabes ad hanc formam referunt c. 8. & 10. Sic à مُدِّي gignitur c. 8. اَمْتَدَّ c. 10.

استمدَّ *Partic.* اَمْتَدَّ, اَمْتَدَّ *Infinit.* اَمْتَدَّ, اَمْتَدَّ *Imper.* اَمْتَدَّ c. 10. اَمْتَدَّ *Fut.* اَمْتَدَّ

CAPUT XVIII.

*De Verbis quiescentibus secunda vel.**Quænam sunt verba quiescentia secunda radicali Vau?*

Quiescentia secunda radicali sunt, quæ, ubi illud quiescit, vel a Kametz habent absolutum, vel quiescens in b^x, vel Chirek c, vocali Iod d quiescenti homogeneam, vele Patach. Arabes simpliciter in prima, quarta, octava & decima Conjugatione, vau abjecto, in medio asciscunt Eliph quiescens.

a. Hebræi quidem in Præterito & Participio Kal. Chaldæi in Præterito *Pehal* & *Ithpeel* toto, participio passivo, & Infinitivo Aphel. Syri Kametz admittunt in solo præterito Kal. Infinit. *Ethpeel*, Particip. Passivo & Infinit. *Aphel*.

b. Chaldæi, & Syri (Arabum ferè more, in quibus participium formatur assumpto Iod, ut قاتل) in Participio Benoni conjug. i.

c. Hebræi in conjug. Hiphil; Chaldæi in Præterito Peel, tota Conjugatione Aphel, solo excepto Infinitivo: Syri Particip. Pehil Conjug. i. Etpeel, Aphel, Ettaphal tota, exceptis infinitivis, & participiis passivis. Arab. Conjug. Aphel activæ, excepto Præterito.

d. Nam, si mobilis sit, αναλόγως flexitur, ut apud Hebræos in Pihel, Pyhal, Hithpahel; Chaldæos & Syros Pahel & Ithpaal.

e. Quod sit apud Hebræos in Conjug. i. præterito, in

Participium præsens.

Arab.	Syr.	Chald.	Heb.	
قَائِمٌ	ܩܝܡܐ	קַיִם	קַיִם	Masc. Sing. Fœm.
قَائِمَةٌ	ܩܝܡܬܐ	קַיִמָּה	קַיִמָּה	
قَائِمُونَ	ܩܝܡܝܢ	קַיִמִּין	קַיִמִּים	Masc. Plur. Fœm.
قَائِمَاتٌ	ܩܝܡܬܝܢ	קַיִמִּין	קַיִמֹת	

Sic dual. قَائِمَانِ قَائِمَتَانِ

Participium passivum.

Arab.	Syr.	Chald.	Heb.	
Carent.	ܩܝܡܐ	קַיִם	קַיִם	Masc. Sing. Fœm.
	ܩܝܡܬܐ	קַיִמָּה	קַיִמָּה	
	ܩܝܡܝܢ	קַיִמִּין	קַיִמִּים	Masc. Plur. Fœm.
	ܩܝܡܬܝܢ	קַיִמִּין	קַיִמֹת	

Infinitivus.

Arab.	Syr.	Chald.	Heb.
قَوْمًا	ܩܝܡܘܬܐ	קַיִם	קַיִם

Imperativus.

Arab.	Syr.	Chald.	Heb.	
Eliph Imperativi post 9, ut aliàs sepe excidit.	قَوْمِي	ܩܝܡܝܢ	קַיִם	Masc. 2. S. Fœm.
	قَوْمِي	ܩܝܡܝܢ	קַיִמִּי	
	قَوْمُوا	ܩܝܡܘܬܐ	קַיִם	Masc. Plur. Fœm.
	قَوْمُوا	ܩܝܡܝܢ	קַיִמִּי	

Futurum.

<i>Arab.</i>	<i>Syr.</i>	<i>Chald.</i>	<i>Heb.</i>
Apoc. أَقُومُ أَقُمُ	ܐܚܡܐ	ܐܩܡܐ	קָם I. C. S.
تَقُومُ	ܐܚܡܐ	ܐܩܡܐ	קָם { Masc. 2. S.
تَقُومِينَ	ܐܚܡܝܢܐ	ܐܩܡܝܢܐ	קָם { Fem.
يَقُومُ	ܐܚܡܐ	ܐܩܡܐ	קָם { Masc. 3. S.
تَقُومُ	ܐܚܡܝܢܐ	ܐܩܡܝܢܐ	קָם { Fem.
تَقُومُ	ܐܚܡܐ	ܐܩܡܐ	קָם I. C. Pl.
تَقُومُونَ	ܐܚܡܝܢܐ	ܐܩܡܝܢܐ	קָם { Masc. 2. Pl.
تَقُمْنَ	ܐܚܡܝܢܐ	ܐܩܡܝܢܐ	קָם { Fem.
يَقُومُونَ	ܐܚܡܝܢܐ	ܐܩܡܝܢܐ	קָם { Masc. 3. Pl.
يَقُمْنَ	ܐܚܡܝܢܐ	ܐܩܡܝܢܐ	קָם { Fem.

Sic dualis יָקוּמוּן תָּקוּמוּן תָּקוּמוֹן

NOTÆ.

Quæ de Hebraismo, Chaldaismo, Syriaismo in specie tenenda sunt, peti possunt ex *Erotematibus* nostris: In genere

genere observetur : Quiescentia secunda non tantum ea esse, quorum radicalis secunda¹ est, sed etiam quæ *Iod* in medio asciscunt, cujus tamen formæ major est usus apud Arabes, quam vel Hebræos, vel Chaldæos aut Syros. Habent enim Arabes peculiarem Ordinem Concavorum ي, quæ sequuntur formam quiescentium و, per omnia, nisi quod, ubi quiescentia و habent Damma; in secundis & primis Præteriti; Imperativo & Futuro; ibi quiescentia ي, Kefre possident. Excipe formam quiescentium ي, قول i. e. quorum media radicalis Kefra notatur; Illa enim in futuro assumunt. Phatha, ut à هَاب pro هَيْب fit يَهَاب. Forma ergo Concavorum

ي talis fuerit.

Præt.	Part.	Infin.	Imp.	Fut.
سَأَمَرْتُ	سَأَمِرٌ	سَأْمَرًا	سَمِرْ	أَسْمِرُ
سَأَمَرْتَ			سَمِرِي	تَسْمِرُ
سَمَرْتُ				

P A S S I V U M

Præteritum.

Arab.	Syr.	Chald.	Heb.	
قَمِيتُ	ܩܡܝܬܐ	ܩܡܝܬܐ	קָמִיתִי	Masc. 3. S. Fœm.
قَمِيتَ	ܩܡܝܬܐ	ܩܡܝܬܐ	קָמִיתָ	
				قَمِيتَ

قَمْتُ	ΔΔΔΔΔ	נְקִימוֹתָהּ אֲתִקְמָהּ	M.
قَمْتُ	ΔΔΔΔΔ	נְקִימוֹת אֲתִקְמָהּ	F.
قَمْتُ	ΔΔΔΔΔ	נְקִימוֹתַי אֲתִקְמֵם	1.C.S.
قَمְנוּ	ΔΔΔΔΔ	אֲתִקְמוּ	M.
قَمְנוּ	ΔΔΔΔΔ	אֲתִקְמָם	C.3.P.
قَمְנוּ	ΔΔΔΔΔ	נְקִימוֹתָם אֲתִקְבְּתֶן	3.F.
قَمְנוּ	ΔΔΔΔΔ	אֲתִקְבְּתֶן	M.
قَمְנוּ	ΔΔΔΔΔ	נְקִימוֹתֵן אֲתִקְבְּתֶן	2.P.
قَمְנוּ	ΔΔΔΔΔ	אֲתִקְבְּנָם	F.
قَمְנוּ	ΔΔΔΔΔ	נְקִימוֹנֵי אֲתִקְבְּנָם	1.C.

Ita, servatis dualibus

Concav. سَمِي دِي

Participium.

Arab. Syr. Chald. Heb.

مَقُومٌ	ΔΔΔΔΔ	מִתְקַם	נְקִים	M.
مَقُومَةٌ	ΔΔΔΔΔ	מִתְקַמָּה	נְקִימָה	S.
				F.

Ita Concav. مَقُومٌ, pro مَقُومٌ, non مَقُومٌ, Masc. Plur. Fem. Sapetamen, praesertim apud Poëtas utraque hæc forma planè flectitur analogicè,
مَقُومٌ & مَقُومَةٌ

Infini-

Infinitivus.

<i>Arab.</i>	<i>Syr.</i>	<i>Chald.</i>	<i>Heb.</i>
Carent.	ܐܬܩܡܐ	ܐܬܩܡܐ	הקום

Imperativus.

<i>Arab.</i>	<i>Syr.</i>	<i>Chald.</i>	<i>Heb.</i>
Carent.	ܐܬܩܡ	ܐܬܩܡ	הקום { M.
	ܐܬܩܡܝ	ܐܬܩܡܝ	הקומי { 2.S.
	ܐܬܩܡܝܐ	ܐܬܩܡܝܐ	הקומי { M.
	ܐܬܩܡܝܐ	ܐܬܩܡܝܐ	הקומי { 2.P.
	ܐܬܩܡܝܐ	ܐܬܩܡܝܐ	הקומי { F.

Futurum.

<i>Arab.</i>	<i>Syr.</i>	<i>Chald.</i>	<i>Heb.</i>
أَقَامُ	ܐܬܩܡܐ	ܐܬܩܡܐ	הקום 1. Cóm.
تَقَامُ	ܐܬܩܡܝ	ܐܬܩܡܝ	הקום { Masc.
تَقَامِينَ	ܐܬܩܡܝܐ	ܐܬܩܡܝܐ	הקומי { 2. F. S.
يُقَامُ	ܐܬܩܡܝܐ	ܐܬܩܡܝܐ	הקום { Masc.
يُقَامُ	ܐܬܩܡܝܐ	ܐܬܩܡܝܐ	הקום { 2. P.
يُقَامُ	ܐܬܩܡܝܐ	ܐܬܩܡܝܐ	הקום { Fem.
يُقَامُ	ܐܬܩܡܝܐ	ܐܬܩܡܝܐ	הקום 1. Cóm.

P

تَقَامُونَ

تَقَامُونَ	يَقَامُونَ	يَقَامُونَ	يَقَامُونَ	Masc.
تَقُمْنَ	يَقُمْنَ	يَقُمْنَ	يَقُمْنَ	2. Pl. Fem.
يُقَامُونَ	يُقَامُونَ	يُقَامُونَ	يُقَامُونَ	Masc.
يُقَمْنَ	يُقَمْنَ	يُقَمْنَ	يُقَمْنَ	3. Pl. Fem.

Ita prorsus Concava تُسَايُ، أَسَايُ، &c.

N O T A.

1. Character Conjugationis Niphal in quiesc. media, apud *Hebraeos*, est Nun cum Kamets, quod; in tertiis, *Præteriti* manet invariabile; *Participio* item masculino singulari; in reliquis transit in Scheva. *Chald.* est ܢܐܢ; *Syr.* ܢܐܢ utrumque geminatum vel expressè, ut apud *Syrōs* ܢܐܢܢ vel subintellectè per Dages apud *Chald.* ܢܐܢܢ. *Arabes* mutant tantùm vocales, ut in perfectis, quæ mutatio vocalium, mutationem etiam efficit consonarum, propter magnam *ὑπερβατικότητα*, quæ in illa Lingua occurrit: Unde dicitur قَمٍمٌ pro قَوْلٌ, قَمٍمٌ pro قَوْلٌ sic سَمِرٌ pro سَمِيرٌ. Hinc etiam fit, ut primæ & secundæ *Concavorum* Ie, flexione coincident cū Activo, sensu tamen illa, & filo Orationis facile distinguuntur. Atq; sic forma hæc *Arabum* passiva in hoc genere verborum *Syris*, dempta syllaba Characteristica ܢܐܢ, proximè accedit.

CAPUT

Caput XIX.

De Conjugatione secunda, ejusque

A. Forma Activa.

Arab.	Syr.	Chald.	Heb.
قَوْمٌ	ܩܘܡܐ	ܩܝܡ	קָם Præter.
مَعْمُومٌ	ܡܥܡܘܡܐ	ܡܩܝܡ	מָקָם Part. A&.
	ܡܥܡܘܡܐ	ܡܩܝܡ	Pass.
تَقْوِيْمًا	ܡܥܡܘܡܐ	ܩܝܡܐ	קָם Infinit.
قَوْمٌ	ܩܘܡܐ	ܩܝܡ	קָם Imper.
أَقْوِمُ	ܐܩܝܡܐ	ܐܩܝܡ	אָקָם Futur.

Sic *ܩܝܡܐ* & conjugationes utriusque forma derivata,
 3. *ܩܝܡܐ* & *ܩܝܡܐ*, 6. *ܩܝܡܐ*, 7. *ܩܝܡܐ* & *ܩܝܡܐ*,
 addito semper duali.

B. Passiva.

Arab.	Syr.	Chald.	Heb.
قَوْمٌ	ܐܩܝܡܐ	ܐܩܝܡ	קָם Præter.
مَعْمُومٌ	ܡܥܡܘܡܐ	ܡܩܝܡ	מָקָם Partic.
			Carent.

Carent.	מְצַמֵּץ	אֲתָקִים	קִיִּם Infinit.
Carent.	אֲצַמֵּץ	אֲתָקִים	Imperat.
אֲצַמֵּץ	אֲצַמֵּץ	אֲתָקִים	אֲתָקִים Futur.

Sic Concava *די* *סִימָן* *סִימָן* & conjugationes derivatæ

3. 5. 6.

NOTÆ.

Placuit, ἀρμονίας εἶναι, tam Hebræorum, quàm Chaldæorum retinere formam analogam. Aliàs tritum satis est, utrosque, Hebræos pariter & Chaldæos, in hoc genere verborum per totam conjugationem secundam, Activam & passivam, sequi formam defectivorum secunda, à qua solo differt sensu; sùntque formæ *Pobel*, ut סִיבִּיב, קִיבִּיב quæ etiam forma usitatior est apud authores tam sacros, quàm profanos.

Caput XX.

De Conjugatione Tertia, ejusque forma.

A. A C T I V A.

Præteritum.

Arab.	Syr.	Chald.	Heb.
أَقَامَ &	اِحْمَر	אֲקִים	הִקִּים { M.
أَسَامُ quæ	اِحْمَر	אֲקִיב	הִקִּיב { 3. S.
			F.
			sequun-

sequuntur formam
conjugandi acti-
vam, quo etiam,
compendii ergo,
studiosus relegatur.
Eandem rationem
observant utriusq;
Concavorum gener-
is derivata, sed
tantum Conjug. 7.
& 8. Nonnunquam
etiam 10. quæ tamé
sæpe regularis est,
pro ut Conjugatio
9. & inde deductæ
11. 12. 13. semper.

ܐܡܝܬܐ	ܐܡܝܬܐ	ܐܡܝܬܐ	M.
ܐܡܝܬܐ	ܐܡܝܬܐ	ܐܡܝܬܐ	3. S.
ܐܡܝܬܐ	ܐܡܝܬܐ	ܐܡܝܬܐ	F.
ܐܡܝܬܐ	ܐܡܝܬܐ	ܐܡܝܬܐ	1. C.
ܐܡܝܬܐ	ܐܡܝܬܐ	ܐܡܝܬܐ	M.
ܐܡܝܬܐ	ܐܡܝܬܐ	ܐܡܝܬܐ	3. P.
ܐܡܝܬܐ	ܐܡܝܬܐ	ܐܡܝܬܐ	M.
ܐܡܝܬܐ	ܐܡܝܬܐ	ܐܡܝܬܐ	2. F.
ܐܡܝܬܐ	ܐܡܝܬܐ	ܐܡܝܬܐ	1. C.
ܐܡܝܬܐ	ܐܡܝܬܐ	ܐܡܝܬܐ	

Participium activum.

Arab.	Syr.	Chald.	Heb.
ܡܫܬܡܝܢ & ܡܫܬܡܝܢ	ܡܫܬܡܝܢ	ܡܫܬܡܝܢ	ܡܫܬܡܝܢ
Sic Conjug. 7.	ܡܫܬܡܝܢ	ܡܫܬܡܝܢ	ܡܫܬܡܝܢ

ܡܫܬܡܝܢ & ܡܫܬܡܝܢ 8.

Passivum.

Syr.	Chald.
ܡܫܬܡܝܢ	ܡܫܬܡܝܢ

& 10. ܡܫܬܡܝܢ

Infinitivus.

Arab.	Syr.	Chald.	Heb.
ܡܫܬܡܝܢ & ܡܫܬܡܝܢ Sic	ܡܫܬܡܝܢ	ܡܫܬܡܝܢ	ܡܫܬܡܝܢ vel ܡܫܬܡܝܢ

conj. 7. ܡܫܬܡܝܢ 8.

P 3

Impe-

ܡܫܬܡܝܢ 10. ܡܫܬܡܝܢ

Imperativus.			
<i>Arab.</i>	<i>Syr.</i>	<i>Chald.</i>	<i>Heb.</i>
أَسِرْ & أَقِلْ	اِسْمِر	אָסַר	אָסַר M.
أَقِلِّي	اِصْفِد	אָסַרְתִּי	אָסַרְתִּי 2. S. F.
أَقِلُوا	اِصْفِدוּ	אָסַרְתֶּם	אָסַרְתֶּם M.
أَقِلْنَا	اِصْفِدُنَا	אָסַרְתֶּם	אָסַרְתֶּם 2. Pl. F.

Futurum.			
<i>Arab.</i>	<i>Syr.</i>	<i>Chald.</i>	<i>Heb.</i>
أَقِيلُ	اِصْفِدْ	אָסַרְתִּי	אָסַרְתִּי 1. Cóm.
تَقِيلُ	اِصْفِدْ	אָסַרְתִּי	אָסַרְתִּי M.
تَقِيلِي	اِصْفِدِي	אָסַרְתִּי	אָסַרְתִּי 2. F.
Sic & de- rivata Conj. 7.	اِصْفِدْ	אָסַרְתִּי	אָסַרְתִּי M.
أَسَارُ & أَقَالُ	اِصْفِدْ	אָסַרְתִּי	אָסַרְתִּי 3. F.
8. أَقَاتُ & أَقَاتِي	اِصْفِدْ	אָסַרְתִּי	אָסַרְתִּי 1. Cóm.
أَسَارُ Conj.	اِصْفِدْ	אָסַרְתִּי	אָסַרְתִּי M.
10. أَقَاتِي & أَقَاتِي	اِصْفِدْ	אָסַרְתִּי	אָסַרְתִּי 2. F.
أَسَارِي	اِصْفِدْ	אָסַרְתִּי	אָסַרְתִּי M.
		אָסַרְתִּי	אָסַרְתִּי 3. F.

B. Paf.

B. *Passiva.*

Hæc nihil habet difficultatis. *Hebræa* enim *Hophal* planè perfectè movetur, nisi quòd per Metathesin Vau medium, radicale, videatur translatum in primum locum statim post Characteristicam He ; ut הָקַם, Part. הִקְמָה *Infin.* הִקְמָה *Futur.* יִקְמָה; *Chald.* suum Ittaphal vel ab הִקְמָה deducunt הִקְמָה vel ab הִקְמָה, *Syrorum* forma planè perfecta est. Ita Arabes more suo vocalibus tantum passivam formam ab Activa distinguunt; ut

<i>Futur.</i>	<i>Partic.</i>	<i>Præter.</i>	
أُقَامُ	مُقَامٌ	أَقَمْتُ	} Quiesc. و. Conj. 4.
أُسَارُ	مُسَارٌ	أَسَمْتُ	
أُنْقَالُ	مُقَامٌ	أَنْقَمْتُ	} Quiesc. و. Conj. 7.
أُنْسَارُ	مُنْسَارٌ	أَنْسَمْتُ	
<i>Fut.</i>	<i>Part.</i>	<i>Præter.</i>	
أُقْتَامُ	مُقْتَامٌ	أَقْتَمْتُ	} Quiesc. و. 8.
أُسْتَارُ	مُسْتَامٌ	أَسْتَمْتُ	
أُسْتَقَامُ	مُسْتَقَامٌ	أَسْتَقَمْتُ	} Quiesc. و. 10.
أُسْتَسَارُ	مُسْتَسَارٌ	أَسْتَسَمْتُ	

CAPUT

Caput XXI.

De Conjugatione quarta.

NEque verò hæc proluxa opus habet tractatione, solis quippe Hebræis usitata & Arabibus. Et Hebræi quidem, ut sæpius jam monuimus, hanc formam deducunt ab Infinitivo Pihel, sine ulla mutatione. Si ergo forma fuerit קִים Hithpah. emergit; הִתְקִים si קוִים, erit, הִתְקִים, & sic deinceps, ut in הִתְקַם. Arabum Conjugatio (8.) اَنَامَ *anāmalas* flectitur, ad modum & morem Aphel (Arab. 4.) in activo & passivo; ut & conjugatio 10. quæ tamen adeò frequenter analogica est, ut sint, quibus eadem forma promiscuè sumitur اَتَجَابَ & اسْتَجَوَّبَ: Anomala tamen usitatior, quam proinde jam tertiæ conjugationi, ne compendium harmoniæ labasceret, aut luxaretur, subnexuimus.

Caput XXII.

De

Verbis quiescentibus tertia.

Quæ nam sunt verba quiescentia tertia?

Quiescentia tertia sunt, quorum terminatio *Hebraica* est vel נ vel ת, ut מֵצֵן & מֵת, *Chaldaica* נ, ת, vel,

vel', Syriacā vel, nunquam, talia enim apud Syros analogā sunt : Arabica in vel, & hæc Arabum Grammatici *Defectiva* proprie appellant; ut pro bellavit, projecit.

Que verò Anomalie ratio?

Id verò luculentissime ipsum Paradigmatum monstrabit examen. Compendio verò consulturi ;
I. Hebræarum Conjugationum primas tantum dabimus voces.

A. Conjugationis primæ.

Kal

Quiesc. 1. 7.

Quiesc. 3. 8.

נָלַח

פָּעַח Præter.

נָלַח

פָּעַח Part. Benon.

נָלַח

פָּעַח Pahul.

נָלַח

פָּעַח Infinit.

נָלַח

פָּעַח Imperat.

נָלַח

פָּעַח Futur.

Niphal.

נָלַח

פָּעַח Præter.

נָלַח

פָּעַח Partic.

נָלַח

פָּעַח Infinit.

נָלַח

פָּעַח Imperat.

נָלַח

פָּעַח Futur.

Q

B. Con-

B. Conjugationis II.

Forma Activa Pihel.

נָלַח

נָלַח Præter.

מִנְלַח

מִנְלַח Particip.

נָלַח

נָלַח

נָלַח

נָלַח Infinit.

נָלַח

נָלַח Imperat.

אֶנְלַח

אֶנְלַח Futur.

Pyhal.

נָלַח

נָלַח Præter.

מִנְלַח

מִנְלַח Part.

נָלַח

נָלַח

נָלַח

נָלַח Infinit.

אֶנְלַח

אֶנְלַח Futur.

C. Conjugationis tertie

Activum Hiphil.

הִנְלַח

הִנְלַח Præter.

מִהְנִלַח

מִהְנִלַח Part.

הִנְלַח

הִנְלַח

הִנְלַח

הִנְלַח Infinit.

הִנְלַח

הִנְלַח

הִנְלַח Imper.

אֶהְנִלַח

אֶהְנִלַח Futur.

Passi-

הִנֵּלַח	הִנֵּלַח	Præt.
הִנֵּלַח	הִנֵּלַח	Partic.
הִנֵּלַח	הִנֵּלַח	Infinit.
הִנֵּלַח	הִנֵּלַח	Futur.

D. Conjugatio Hithpael.

הִתְנַלַּח	הִתְנַלַּח	Præt.
הִתְנַלַּח	הִתְנַלַּח	Part.
הִתְנַלַּח	הִתְנַלַּח	Infinit.
הִתְנַלַּח	הִתְנַלַּח	Imper.
הִתְנַלַּח	הִתְנַלַּח	Futur.

De convenientia & differentia horum verborum, ratione item anomaliz diximus in *Erotem*, Ling. Heb. p. 115. & deinceps.

II. Ordinem verborum Chaldaeo-Syriacorum, quæ tamen uno tantum genere anomaliz absolventur. Sive enim terminationem habeant נ, sive ה, (excipiuntur Syri, quibus ה est mobile, ut modo diximus) eandem ubique sequuntur conjugandi formam, quæ talis est.

A. Conjugationis I.

Forma Activa seu Pehal.

Præteritum.

Syr. Chald. Syr. Chald.
Differentia in I. ita etiam formantur.

גָּלַח	גָּלַח	גָּלַח	גָּלַח	} Masc. 3. Sing. Form.
גָּלַח	גָּלַח	גָּלַח	גָּלַח	
גָּלַח	גָּלַח	גָּלַח	גָּלַח	

גלית	גלית	M.
גלית	גלית	F.
גלית	גלית	I.C.
גלית	גלית	M.
גלית	גלית	3.P.
גלית	גלית	F.
גלית	גלית	M.
גלית	גלית	F.
גלית	גלית	I.C.

Participium Benoni.

גלית	Masc.
גלית	Sing.
גלית	Fcem.
גלית	Masc.
גלית	Plur.
גלית	Fcem.
גלית	Parti.

Participium Pehil.

Syr. Chald.

ܡܕܢܐ	ܡܕܢܐ	ܡܕܢܐ	} Masc. Sing. Form.
ܡܕܢܐ	ܡܕܢܐ	ܡܕܢܐ	
ܡܕܢܐ	ܡܕܢܐ	ܡܕܢܐ	} Masc. Plur. Form.
ܡܕܢܐ	ܡܕܢܐ	ܡܕܢܐ	

Infinitivus.

Syr. Chald.

ܡܕܢܐ	ܡܕܢܐ	ܡܕܢܐ
------	------	------

Imperativus.

Syr. Chald.

ܡܕܢܐ	ܡܕܢܐ	ܡܕܢܐ	} M. 2. S. F.
ܡܕܢܐ	ܡܕܢܐ	ܡܕܢܐ	
ܡܕܢܐ	ܡܕܢܐ	ܡܕܢܐ	} M. 2. PL. F.
ܡܕܢܐ	ܡܕܢܐ	ܡܕܢܐ	

Q 3

Futu.

Futurum.

Syr.

Chald.

ܐܝܬܝܢ	ܐܝܬܝܢ	ܐܝܬܝܢ	1. Cóm.
ܐܝܬܝܢ	ܐܝܬܝܢ	ܐܝܬܝܢ	Masc.
ܐܝܬܝܢ	ܐܝܬܝܢ	ܐܝܬܝܢ	2. S.
ܐܝܬܝܢ	ܐܝܬܝܢ	ܐܝܬܝܢ	Fœm.
ܐܝܬܝܢ	ܐܝܬܝܢ	ܐܝܬܝܢ	Masc.
ܐܝܬܝܢ	ܐܝܬܝܢ	ܐܝܬܝܢ	3. S.
ܐܝܬܝܢ	ܐܝܬܝܢ	ܐܝܬܝܢ	Fœm.
ܐܝܬܝܢ	ܐܝܬܝܢ	ܐܝܬܝܢ	1. Cóm.
ܐܝܬܝܢ	ܐܝܬܝܢ	ܐܝܬܝܢ	Masc.
ܐܝܬܝܢ	ܐܝܬܝܢ	ܐܝܬܝܢ	2. Pl.
ܐܝܬܝܢ	ܐܝܬܝܢ	ܐܝܬܝܢ	Fœm.
ܐܝܬܝܢ	ܐܝܬܝܢ	ܐܝܬܝܢ	Masc.
ܐܝܬܝܢ	ܐܝܬܝܢ	ܐܝܬܝܢ	3. Pl.
ܐܝܬܝܢ	ܐܝܬܝܢ	ܐܝܬܝܢ	Fœm.

Passivum Ith-vel Ethpebel.

Præteritum.

Syr.

Chald.

ܐܝܬܝܢ	ܐܝܬܝܢ	ܐܝܬܝܢ	M.
ܐܝܬܝܢ	ܐܝܬܝܢ	ܐܝܬܝܢ	3. S.
ܐܝܬܝܢ	ܐܝܬܝܢ	ܐܝܬܝܢ	F.
ܐܝܬܝܢ	ܐܝܬܝܢ	ܐܝܬܝܢ	

ܐܬܢܠܝܬ	ܐܬܢܠܝܬ	Masc.
ܐܬܢܠܝܬ	ܐܬܢܠܝܬ	2. S.
ܐܬܢܠܝܬ	ܐܬܢܠܝܬ	Form:
ܐܬܢܠܝܬ	ܐܬܢܠܝܬ	1. Com.
ܐܬܢܠܝܬ	ܐܬܢܠܝܬ	Masc.
ܐܬܢܠܝܬ	ܐܬܢܠܝܬ	3. Pl.
ܐܬܢܠܝܬ	ܐܬܢܠܝܬ	Form.
ܐܬܢܠܝܬ	ܐܬܢܠܝܬ	Masc.
ܐܬܢܠܝܬ	ܐܬܢܠܝܬ	2. Pl.
ܐܬܢܠܝܬ	ܐܬܢܠܝܬ	Form.
ܐܬܢܠܝܬ	ܐܬܢܠܝܬ	1. Com.

Participium.

Syr.	ܐܬܢܠܝܬ	Chald.
ܐܬܢܠܝܬ	ܐܬܢܠܝܬ	Masc.
ܐܬܢܠܝܬ	ܐܬܢܠܝܬ	Sing.
ܐܬܢܠܝܬ	ܐܬܢܠܝܬ	Form.
ܐܬܢܠܝܬ	ܐܬܢܠܝܬ	Masc.
ܐܬܢܠܝܬ	ܐܬܢܠܝܬ	Plur.
ܐܬܢܠܝܬ	ܐܬܢܠܝܬ	Form.
ܐܬܢܠܝܬ	ܐܬܢܠܝܬ	Infini-

Infinitivus.

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ
2

Syr.

Chald.

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ

Imperativus.

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ

Syr.

Chald.

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ { Masc.
2.S.

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ { Form.

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ { Masc.
2.Pl.

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ { Form.

Futurum.

Syr.

Chald.

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ 1. Sing.

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ { Masc.
2.S.

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ { Form.

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ { Masc.
3.S.

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ { Form.

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ

ܡܠܟܐ ܡܠܟܐ

יִגְלֵא	יִגְלֵא 1. Plur.
יִגְלֵא	יִגְלֵא { Masc. 2. Pl. Fœm.
יִגְלֵא	
יִגְלֵא	יִגְלֵא { Masc. 2. Pl. Fœm.
יִגְלֵא	

B. Conjugationis II.

Forma Activa Pahel.

<i>Syr.</i>	<i>Chald.</i>
יִגְלֵא	יִגְלֵא { Masc. 3. Sing. Fœm.
יִגְלֵא	יִגְלֵא { Masc. 2. Sing. Fœm.
יִגְלֵא	
יִגְלֵא	יִגְלֵא 1. Côm.
יִגְלֵא	יִגְלֵא { Masc. 2. Pl. Fœm.
יִגְלֵא	
יִגְלֵא	יִגְלֵא { Masc. 2. Pl. Fœm.
יִגְלֵא	
יִגְלֵא	יִגְלֵא 1. Côm. Parti-

R

Participium activum.

Syr.

Chald.

ܡܢܠܝܢ
ܡܢܠܝܢ
ܡܢܠܝܢ
ܡܢܠܝܢ

ܡܢܠܝܢ { Masc.
Sing.
Fœm.
ܡܢܠܝܢ { Masc.
Plur.
Fœm.

Participium passivum.

Syr.

Chald.

Cætera retinent Acti-
vam formam.

ܡܢܠܝܢ

ܡܢܠܝܢ

Infinitivus.

Syr.

Chald.

ܡܢܠܝܢ

ܡܢܠܝܢ

Imperativus.

Syr.

Chald.

ܡܢܠܝܢ
ܡܢܠܝܢ
ܡܢܠܝܢ
ܡܢܠܝܢ

ܡܢܠܝܢ { Masc.
2. Sing.
Fœm.
ܡܢܠܝܢ { Masc.
2. Plur.
Fœm.
Futu-

Futurum.

Syr.

Chald.

		1. Sing.
		Masc.
		2. Sing.
		Fœm.
		Masc.
		3. Sing.
		Fœm.
		1. Côm.
		Masc.
		2. Plur.
		Fœm.
		Masc.
		3. Plur.
		Fœm.

Passivum Ith-vel Eshpabel.

Præteritum.

Syr.

Chald.

		Masc.
		3. Sing.
		Fœm.
R 2		

אֶתְּלִית	אֶתְּלִית { Masc.
אֶתְּלִית	אֶתְּלִית { 2. S.
אֶתְּלִית	אֶתְּלִית { Fœm.
אֶתְּלִית	אֶתְּלִית 1. C.
אֶתְּלִית	אֶתְּלִית { Masc.
אֶתְּלִית	אֶתְּלִית { 3. Pl.
אֶתְּלִית	אֶתְּלִית { Fœm.
אֶתְּלִית	אֶתְּלִית { Masc.
אֶתְּלִית	אֶתְּלִית { 2. Pl.
אֶתְּלִית	אֶתְּלִית { Fœm.
אֶתְּלִית	אֶתְּלִית 1. C.

Participium.

Syr.

Chald.

מִתְּלִית	מִתְּלִית { Masc.
מִתְּלִית	מִתְּלִית { Sing.
מִתְּלִית	מִתְּלִית { Fœm.
מִתְּלִית	מִתְּלִית { Masc.
מִתְּלִית	מִתְּלִית { Plur.
מִתְּלִית	מִתְּלִית { Fœm.

Infini-

Infinitivus.

Syr.

Chald.

ܡܕܢܠܚܐ

ܡܕܢܠܚܐ

Imperativus.

Syr.

Chald.

ܐܡܢܠܝ

ܐܡܢܠܝ { Masc.

ܐܡܢܠܝ

ܐܡܢܠܝ { 2. S.
Fœm.

ܐܡܢܠܝ

ܐܡܢܠܝ { Masc.

ܐܡܢܠܝ

ܐܡܢܠܝ { 2. Pl.
Fœm.

Futurum.

Syr.

Chald.

Reliqua, præfixo
ܐܡܢ & ܐܡܢ ut futu-
rum Pachel.

ܐܡܢܠܝ

ܐܡܢܠܝ 1. G.

ܐܡܢܠܝ

ܐܡܢܠܝ M.

C. Conjugationis III.

Forma Activa Aphel.

Syr.

Chald.

ܐܡܢܠܝ

ܐܡܢܠܝ { Masc.

ܐܡܢܠܝ

ܐܡܢܠܝ { 2. S.
Fœm.

R 3

ܐܡܢܠܝ

אֲנִלִּית	Masc.
אֲנִלִּית	2. Sing.
אֲנִלִּית	Fœm.
אֲנִלִּית	1. Côm.
אֲנִלִּית	Masc.
אֲנִלִּית	3. Plur.
אֲנִלִּית	Fœm.
אֲנִלִּית	Masc.
אֲנִלִּית	2. Plur.
אֲנִלִּית	Fœm.
אֲנִלִּית	1. Côm.

Participium Activum.

Syr.	Chald.
מְנִלִּית	מְנִלִּית
מְנִלִּית	Masc.
מְנִלִּית	Sing.
מְנִלִּית	Fœm.
מְנִלִּית	Masc.
מְנִלִּית	Plur.
מְנִלִּית	Fœm.

Parti-

Participium passivum.

Syr.

Chald.

ܡܢܠܝܢ
ܡܢܠܝܢ
ܡܢܠܝܢ
ܡܢܠܝܢ

ܡܢܠܝܢ } Masc.
ܡܢܠܝܢ } Sing.
ܡܢܠܝܢ } Fem.
ܡܢܠܝܢ } Masc.
ܡܢܠܝܢ } Plur.
ܡܢܠܝܢ } Fem.

Infinitivus.

Syr.

Chald.

ܡܢܠܝܢ

ܡܢܠܝܢ

Imperativus.

Syr.

Chald.

ܡܢܠܝܢ
ܡܢܠܝܢ
ܡܢܠܝܢ
ܡܢܠܝܢ

ܡܢܠܝܢ } Masc.
ܡܢܠܝܢ } 2. Sing.
ܡܢܠܝܢ } Fem.
ܡܢܠܝܢ } Masc.
ܡܢܠܝܢ } 2. Plur.
ܡܢܠܝܢ } Fem.

Futu-

III. Verborum quiescentium و & ی apud Arabes.
Et A. Conjugationis primæ forma Activa.

Quiesc. ی

Quiesc. و

جَلَى

جَلَا { Masc.
3. S.
Fœm.

جَلَبَ

جَلَبَ

جَلَبَتْ

جَلَوْتُ { Masc.
2. S.
Fœm.

جَلَمْتُ

جَلَوْتُ

جَلَبْتُ

جَلَوْتُ 1. C. S.

جَلَوْا

جَلَوْا { Masc.
3. Pl.
Fœm.

جَلَبْنَ

جَلَوْنَ

جَلَبْتُمْ

جَلَوْتُمْ { Masc.
2. Pl.
Fœm.

جَلَبْتُنَّ

جَلَوْتُنَّ

جَلَبْنَا

جَلَوْنَا 1. C.

Sic in Dualibus; جَلَبْنَا جَلَبْتُمَا; جَلَوْا جَلَبْتُمَا; جَلَبْتُمَا جَلَبْتُمَا

S

Parti-

Participium.

جَالٌ	جَالٌ	{ Masc.
جَالِيَةٌ	جَالِيَةٌ	{ Sing.
جَالُونَ	جَالُونَ	{ Fem.
جَالِيَاتٌ	جَالِيَاتٌ	{ Masc.
		{ Plur.
		{ Fem.

Sic Dual. utrobique جَالِيَانِ جَالِيَتَانِ

Infinitivus.

جَلِيَا جَلُوا

Imperativus.

اجْلُ	اجْلُ	{ M.
اجْلِي	اجْلِي	{ S. 2.
اجْلُوا	اجْلُوا	{ F.
اجْلِينِ	اجْلُونِ	{ M.
		{ Pl. 2.
		{ F.

Sic Dual. اجْلِيَا & اجْلُوا

Futu-

alia, cum ي tamen ut plurimum est *patere, clarere*; cum و & ي promiscuè *exulare, migrare*.

II. Ratio anomalie ferè tota pendet ex dispositione Canonum , vel ي ut de quibus compendiosè suo loco dicemus. Hinc 1. Quiesc. و illud mutant in Elif qui-escens, جَلَا pro حَلَوْ 2. Abjicitur vocalis ultima و ي تَ ,

حَلِي pro حَلِي 3. Utraque litera , و- و- , cum vocali sua, in tertia pers. form. Sing. ac Dual. & masc. plur. ex-cidit; ut

جَلَتْ	جَلَوْتُ
حَلَتْ	حَلَوْتُ

Quiesc. و- , cum media Kesra possidet , convertunt illud ubique in ي , ut مَرَضِي pro مَرَضُو

III. Quiescentia verò و- , quorum media est Dsamma, ferè flectuntur *analogas*, excepto plurali masculino, quæ alterum abjiciunt, ut مَرَوْ *noctu profecti sunt*.

Participium.

Participij forma in utroque genere planè est eadem , ob affectionem literarum و- و- , quæ nec جَالُو ferunt, nec جَالِي: Non illud; quia و- finale post Kesra mutatur in ي , ي verò finale post Kesra nequit habere Dsamma, sed abiecto (quod proinde etiam ob-
tinet

tinet in quiesc. ي co, Nuncius ad præcedentem rejicit literam; ut ex paradigmate patet.

Imperativus.

Formatio ejus facilis est, à futuro Giezmato, præfixo Imperativo. Futura verò Giezmata, in hoc verborum genere, و tantum & ي abjectis, in Damma delinunt & Kefre.

B. Forma passiva.

Quiesc. ي

جَلِي

& ita deinceps, planè ut quiesc. و

Quiesc. و

جَلِي

{ Masc.
3. Sing.
Fœm.

جَلِيَتْ

جَلِيَتْ

{ Masc.
2. Sing.
Fœm.

جَلِيَتْ

جَلِيَتْ

&c.

Participium.

مَجْلِي

مَجْلِيَّة

مَجْلُو

مَجْلُوَّة

{ Masc.
Sing.
Fœm.

Futurum.

أَجَلِي	1. Cóm.
تَجَلِي	Masc.
	2. Sing.
	Fœm.
&c. prorsus ut quiesc. دو	تَجَلِينَ
	تَجَلِي
	3. Sing.
	Fœm.
	تَجَلِي

Formatio etiam passiva, à ratione Canonum و & ي, dependet و, juxta quos dico جَلِي pro و—و—جَلِي
&c. جَلِي pro و—و—جَلِي; جَلِي pro و—و—جَلِي

Caput.

De Conjugationibus derivatis.

Conjugationes derivatæ, sequuntur formam hujus primæ, &

A. *quidem Pihel* seu Conjug. secunda.

Passiv.

Passiv.

جُلِّي

جُلِّي

أُجَلِّي

أُجَلِّي

Act.

جَلِّي

جَلِّي

أُجَلِّي

أُجَلِّي

Quiesc. و
Prat.

Quiesc. ي

Quiesc. و
Futur.

Quiesc.

Eadem ratio est derivatorum 3, 5, 6.

Passiv.

جُولِي

تُجُولِي

تُجُولِي

أُجُولِي

أُتُجُولِي

أُتُجُولِي

Act.

جَالِي

تُجَالِي

تُجَالِي

أُجَالِي

أُتُجَالِي

أُتُجَالِي

3. Præter. Q. و & ي

5.

6.

3.

Fut.

5.

6.

B. *Aphel* seu *Hiphil* Conjug. 3.

Passiv.

*Passiv.**Act.*

أَجَلِي

أَجَلِي	{	Quiesc. و
		Præter.
أَجَلِي	{	Quiesc. ي

أَجَلِي

أَجَلِي

أَجَلِي	{	Quiesc. و
		Futur.
أَجَلِي	{	Quiesc. ي

أَجَلِي

Sic derivata; 7. 9. 11. 12. 13.

C. Hithpahel; sive Arab. Iphthaal.

*Passiv.**Act.*

أَجْتَلِي

أَجْتَلِي	{	Quiesc. و
		Præter.
أَجْتَلِي	{	Quiesc. ي

أَجْتَلِي

أَجْتَلِي

أَجْتَلِي	{	Quiesc. و
		Futur.
أَجْتَلِي	{	Quiesc. ي

أَجْتَلِي

Ita derivata decima, اِسْتَجَلِي, fut. يَسْتَجَلِي in utroque verborum genere, prout omnia fere eandem sequuntur coniugandi formam.

CAPUT

CAPUT XXIV.

De Verbis dupliciter

Imperfectis.

HÆc, quia simpliciter Imperfectorum exprimunt formam, eorúmque Naturam sequuntur, non est ut illis diutius inhæreamus. Hebræorum Clases dedimus in E-rotem. Ling. Heb. p. 64. Syrorum & Chald. in Grammat. Chald. Syr. p. 129. Arabes duobus ea distinguunt ordinibus; *prior* ea continet, quæ Hamzata sunt simul & Quiescentia, quorum quatuor sunt species

I. Hamzatum prima, & quiescens media, ut **أَب** *reversus est.*

II. Hamzatum ultimâ, & quiescens media, ut **جَا** *venit.*

III. Hamzatum prima & quiescens ultima, ut **أَي** *venit.*

IV. Hamzatum secunda, & quiescens ultima, ut **نَاي** *recessit.*

Posterior verò habet dupliciter quiescentia, quæ *Involuta* ab Arabibus vocantur, suntque duum generum *Separata* & *Conjuncta*. *Involutum separatum* est, quod quiescit prima & ultima, ut **وَقِيَ** *custodivit.* *Involutum conjunctum* quiescit mediâ & ultimâ, ut **قَوِيَ** *valuit,*

حَمِيَ *vixit.*

T

Caput

CAPUT XXV.

*De Ufuhujus Grammaticæ harmonice in Analyfi
contextus Sacri.*

AD reliquas nunc pergendum eſſet Grammaticæ partes, tum indeclinabiles, tum etiam Syntaxin, quia verò tam luculenta in illis harmonia non ſemper eſt, præſtat, earum notitiam vel ex aliis jam Syſtematibus attuliſſe, vel uſu, quod de *תַּבְּרָא* particula (ſic vocant Orientales Adverbia, Conjunctiones, Præpoſitiones) & Syntaxi cum primis intelligendum, obſervâſſe. *Punctorum* mutationem Syri & Chaldæi cum Hebræis ſerè habent communem. *Arabes* vocales non niſi rariffimè mutant (vide ſup. p. 38.) *Conſonarum* verò tum mutatio, tum ablatio frequentior eſt, quàm reliquis Orientalibus, etſi illis non planè ignota. Eſt autem *Conſonarum* mutatio vel ratione *pronuntiationis*, vel ratione *figure* ipſius. De illa egimus ſup. p. 8. 9. *Hæc* potiſſimùm concernit literas *اوى* quæ frequentiffimè (quod diligenter notandum eſt) ob vocales homogeneas inter ſe permutantur. Hinc, quia *Dſamma* vocalis homogenea eſt *וָו*, *Keſre* *י*, *Phat̃ha*, *ע* Eliph; literæ illæ, propter vocales tam antecedentes, quàm connexas, & conſequentes, homogeneas inter ſe permutantur.

Sic & Eliph *י* tranſit in *ו*, propter *Dſamma* vel antecedens, ſive quieſcat, ut *נְוִי* pro *נְוִי*
inci-

incile; five moveatur, idque tam in medio, ut
 دُأُ pro دُأُ *studia*; quam in fine, ut دُأُ pro دُأُ
vilis fuit; vel consequens, ut أَوْ pro أَوْ *pascua*;
 ماء pro ماء *aquaeius*, pro ماء

11. In ي, propter *Kesre*, tam antecedens, five me-
 dianum, ut ي pro ي *puceus*; قَدْ agmen hominum,
 pro قَدْ; five finale, ut خَامِلٌ pro خَامِلٌ *peccans*, quàm
 connexum, medium, ut سَمِلٌ rogatus fuit, pro سَمِلٌ;
 cum finale, ut سَمِلٌ pro سَمِلٌ *foliorum fenne*;

12. Wau mutatur in ي, propter *Kesre* tam medi-
 um, ut ثَبَابٌ *vestes*, pro ثَوَاتٌ; مِبْعَادٌ *dictus locus*, di-
 elum tempus; pro, مَوْعَادٌ quàm finale, ut رَضُوْ pro رَضُوْ
gratum habuit. 2. In Eliph, præcedente homogenea
 Phathâ, ut نَارٌ *ignis*, pro نَوْرٌ; vel vicarium Hamza,
 ut سَمَاءٌ *caelum* pro سَمَاءٌ

3. *Ie* mutatur 1. in 1. præcedente homogenea vocali Phata, ut دَامِر *Domus*, pro دَيمِر, vel vicarium Hamza, ut مَرْدَا *pallium*, pro مَرْدَاي. 2. in و. præcedente Dſamma tam quiescente, ut مَوْقِن *certum reddens*, pro مَوْقِن, quàm mobili, ut مَرْمَوَان pro مَرْمَان *projectio*.

Ita fere habet *literarum mutatio*, orta ex vocalium *homogenea*, quæ etiam apud Hebræos & cæteros orientales certiorè habet locum, quàm hætenus fuit observatum: *Ablatio* est, cùm, ob *analogiam* consonantes quædam rescinduntur, vel auferuntur.

Consonarum *ablatio* fit vel 1. per *Aphæresin*, ut cùm duo Eliph initio, quorum alterum quiescens est, concurrunt, alterum excidit, alterum Phathâ perpendiculariter adscriptâ, vel Meddâ notatur, ut آمِن vel آمِن pro آمِن.

Vel 11. per *Syncopen*; sive omnium literarum اوي in futuris Giezmatis, ut يُقَمُّ pro يُخَفُّ, يُقَمُّ pro يُخَفُّ, يُقَمُّ pro يُخَفُّ, sive literarum و & ي, cùm vel eadem eas consequitur litera quiescens; Sic dicitur رُؤُوس *capita*, pro رُؤُوس, رُؤُوس *præfectus*, pro رُؤُوس.

Sic eadem literæ, و & ي, mobiles, ante و & ي quiescentes excidunt, vocali sua abjecta, si præcedat Phatha,

tha, cū quadiphthongescens quiescit, aut rejecta in locum præcedentis vocalis, si ea sit Dfamma vel Kesra. ut *لَعَرُوا* *Iecerunt*, pro *لَعَرُوا* pro *لَعَرُوا*; quam facilius sit ratio, hujus observationis, si dicamus, hæc verba quiescentia tertia و & ي, vel ultimam abjicere radicalem, vel quiescere in alia, quod & apud Hebræos fit & cæteros Orientales. Sic, usitatâ formâ, (ut numerus Regularum de literis اوى minuatur) verba quiescentia secundâ و & ي, secundam illam ut plurimum extrudunt, & in Eliph quiescunt; ut قام, سار, &c.

Vel denique III. per *Apocopen*, in verbis, & participiis quiescentibus tertia و & ي, nominibus etiam inde derivatis. Unde Canon generalis: Wau finale post Phatha nequit moveri, sed, abjectâ sua vocali, quiescit in ا si sit tertia dictionis litera, ut *اَضْرَبَ* *oppugnavit*, aut in ي conversa; si quarta sit aut ulterior, ut *يَضْرِبُ* *oppugnabitur*. Si Nunnatio intercedat, ipsa quidem retinetur, sed literæ Eliph homogenea, ut *عَصَا* *baculus*, pro *عَصَوِي*; *مُعْطِي* *datus*, pro *مُعْطَوِي*. Neque etiam, Wau movetur post Dfamma, neque per Dfamma, neq; Kesre, unde *رَدُو* pro *رَدُو* vel *رَدُو*, & forma Apocopata, *أَدَلْ* pro *أَدَلُو* *Situla*: Eadem planè ratio est literæ ي, quæ nec

nec finalis, post Phathá, potest moveri, ut **אוֹלִי** pro **אוֹלִי**
prima ; neque Nunnationis terminationes omnes ad-
 mittit, homogenea contenta, ut **פְּתִי** puer ; pro **פְּתִי**
פְּתִי ; neque ; post Kefram, vel Dsamma fert, vel
 Kefram, sed, iis abjectis, quiescit, ut **חָפִי** *Nudipes*,

pro **חָפִי** & **חָפִי** ; Si adsit Nun vocale, id retrocedit,
 & **י** excidit, ut **רָאִי** *Iaculator*, pro **רָאִי** & **רָאִי**

His igitur, de mutatione consonarum, breviter præmis-
 sis; propius accedimus ad usum hujus Grammaticæ har-
 monicæ in Analyfi Contextus sacri, ejusque beneficio
 multas anomalias vel tolli, vel facilius saltem conci-
 liari posse, exemplis condoccefaciemus. Certum enim
 est, in Contextu Hebræo multa occurrere, quæ ex
 Chaldaismo, Syriasmò & Arabismo lucem expectant,
 quod qui non viderunt, incertis ferè jactati sunt con-
 jecturis. Antequam verò ad singulos accedamus Idiotis-
 mos, regulas quasdam generales tollendis difficultati-
 bus, & conciliandis anomaliis, præmittemus.

I. Literæ **פ** & **צ** loco vel Tzere, vel alius vocalis fe-
 rè amant Patach; *Heb.* dicunt **נָצַח** pro **נָצַח**, *plantans*.
נָצַח *misit*, pro **נָצַח** : Id ipsum *Chaldeis* & *Syris* (his
 etiam in **פ** mobili) utique usitatum est. De *Arabibus*
 consulatur p. 59.

II. Chaldaica & Syriaca Lingua proximè Hebraicè
 acce-

accedunt. Ubi utraque ab Hebræa recedit, & ad Arabicam vergit. Sic in verbis 1. Chald. Syr. Arab. tantum habent geminam tertiam plur. masc. & fœm. 2. Secundam futur. fœm. sing. iidem formant in

III. In quibusdam longius abeunt ab Hebræis Chaldaei & Syri; propiores manent, præsertim in formis passivis, Arabes, ubi Hebræorum æmulantur simplicitatem, Chaldaei & Syri integram syllabam formativam אִנּוּ asciscuntibus.

IV. Formativæ participiorum, & futurorum sunt Heb. Chald. Syr. Arab. communes, nisi quod Syri literam Iud ignorent. Et quemadmodum Chald. & Arabes tam masc. quam fœm. plur. tertiæ præfigunt formativam י. ita apud Hebræos in illis eadem occurrit ratio verbis, quæ, præter necessitatem, Rabbinii vocant אִנּוּ *incalescere*, Gen. 30. v. 38. וַיִּחַמְנוּ ut *incalescerent*; v. 41. לִי־חַמְנוּ ut *conciperent*, ubi & ל Imperativi locum habere videtur, causale saltem, ex Rabbinismo & Chaldaismo.

In specie verò

A. Ex Chaldaismo petita est

I. Resolutio Dages fortis in Nun Schevatum, ut קָיַץ pro קָיַץ *finis*, Job. 18. 2.

II. Terminatio ין, ut מַלְכֵּי *verba*, Iob. 18. 2. מַלְכֵּי *Reges*, Prov. 31. 2. אֲצִי *acervi*, Mich. 3. 12. חִטִּין *Triticum*, Ezech. 4. 9. חַיִּין *vita*, Iob. 24.

III. Affixa tertiæ personæ וְהִי pro וְהִי ut Psal. 106. 2. תְּבוּלוֹתֶיהָ *beneficia ejus*, secundæ singul. פְּאֵרָה *decoravit te*, plur. Psal. 103. 4. חַיִּיתָהָ *vitatua*.

IV. In verbis Chaldaismi crebro occurrunt vestigia.
a. Præter.

a. Præt. tertia fœmin. in Patach definit vel simplex, vel, si tertia fuerit gutturalis, geminum. Unde אָוֹלַת vit pro, אָוֹלַה Deut. 32. שָׁבַת Revertitur, Ezech. 46. 17. Ita quiescit. 3. habent Chald. Kametz sic נִפְלְאוּת pro נִפְלְאוּ Pfal. 118. v. 23. Levit. 26, 34. חָרַצַּת placavit, pro חָרַצְתָּח, Ex. 5. 16. חָטְאוּת pro חָטְאוּ peccavit; חָטְאוּת vo-cavit; pro חָטְאוּ, Ies. 7. 14.

b. Conjugat. 3. Index apud Chaldaeos est א; Idem occurrit nonnunquam apud Hebræos, ut אֶשְׁכֵּם manē surgerē, Ierem. 25. 3. Et in forma pass. אֶתְחַבֵּר confocia-vit se, pro חֶשְׁבִּים & חֶתְחַבֵּר. Reperias, ubi utraque forma relinquitur, ut Ies. 19. 6. חָאֲנִיחוּ Retro abjecerunt.

c. Coniugat. tertia in partic. & Fut. plur. amat literam mediam correptam sive Schevatam, quæ aliàs producta esse deberet. Hinc מְעֻרִים juvantes 2. Paral. 28. 23. מְחַלְכִּים Incedere facientes, Zach. 3. 7. מְחַלְמִים somnare facientes, Jerem. 29. 8.

d. In verbis defectivis secunda, abiecta media per Dages compensatur, in prima, quoties Characteristica præfigitur. Hinc Amos 5. 13. יָדֹם filebit, quam agnoscunt formam mixtam ex Kal & Niphal; sed pura est Chald. ut ex parad. יָדֹק apparet. Sic אֶקְבֵּי maledicam; יָשֹׁם obstupeſcet. Ita in futur. Aphel מֵר format in 2. pers. Sing. מֵרַר exacerbabis, Ex. 23. 21. Heb. מֵרַר

e. Quiescentia א & ך formativas futuri notant vocali Tzere; quam utramque in Aphel mutant in ך, ut

ut *diligam*, Proverb. 8. 16. אוֹבִידָה *uniatur*, Perdam.

f. Quiesc. tertia apud Chaldaeos & Syros i. distinctum genus non agnoscunt, sed sive quiescant א, sive ה, sive י, idem verborum genus constituunt. Hujus affinitatis & Symbolismi exempla utique sunt obvia apud Hebraeos, qui saepissime formas quiesc. א & ה confundunt. Hinc Job. 8. 21. יִכְלֶה *Implebit*, pro יִכְלֵא, & Proverb. 8. 25.

יִרְאֵה *projiciet*, pro יִרְחֵה; Sic participia בִּנְיָה *Aedificans*, Psal. 147. 2. עֹשֶׂה *Faciens*, Ex. 15. 11. רֹאֵה *videns*, Psal.

64. 9. קִנְיָה *Possidens*, Gen. 14. 19. Sunt terminationis

promiscuae Chaldaeo-Syriacae: Hebraei enim habent בָּנָה &c. Sic in Imperat. & futuro Tzere saepe retinetur,

ut תַּעֲשֶׂה *Facies*, Gen. 26. 29. תִּרְאֶה *videbis*, הִיָּה *Esto*,

Job. 37. 6. 2. Tertiā mutant in Iod vel quiescens, ut Ier. 3. 6. יִגְלֶה & fornicata est: vel mobile tū in futuro, תִּגְלֶה.

Sic Heb. יִרְבֶּה *Augebuntur*, Deut. 8. 13. יִרְבֶּה *Explebun-*

tur, Psal. 36. 9. tam Aphel. אֶלֶי Heb. הִסָּיו *Liquefecerunt*.

Sic Part. גִּלְתִּי Heb. אֶתִּיתָ *ventura*, Ies. 41. 23.

g. Noto etiam, ex Daniele & Esra, Chaldaismo, Character temporis praepositur Characteri Conjugationis; apud Hebraeos extat, יוֹדֶה *celebrabit*, Nehem.

11. 17. תִּשְׁמֹרֶת *servabit*, pro יוֹדֶה, תִּשְׁמֹרֶת

B. Ex Syriacismo conciliari possunt variae
anomaliae.

I. Habemus חֲטָאתָה pro חֲטָאתָה quia, more Syrorum,

V

Aleph,

Aleph ante se Scheva non fert, sed in ejus locum vocalem suam transfert. Ita רָאִים pro רָאִים &c.

II. Terminatio 2 constructa Syrorum, in multis apparet absolutis Hebræorum. Vide *Erotem.* Heb.

III. Syri & Chaldæi participiis annectunt affixa, quod insolentius quidem, non tamen inusitatum planè est Hebræis. Huc enim refero Ezech. 8. 16. כְּשֶׁתְּחִיָּתָם Pro-cumbentes. Kimchius ex præt. & part. conjungit, quasi Propheta dicere voluerit, quod invenerit istos homines כְּשֶׁתְּחִיָּתָם adorantes versus orientem; in admirationem autem simul abreptus alios rogaverit, an procubistis & vos? Malo ex participio & particula אָחַד vel אֶחָד pronomine, per enallagen. Sic *Jerem.* 22. v. 23. יֹשְׁבֵי בְלִבְנוֹן כִּמְנֵתִי בְּאֲרוֹרִים Quæ habitas in Libanon; nidificans in cedris. Utrumque est particip. fæm. cum affix. fæmin. Chaldæis vel Syris usitata. In qua tamen tollenda difficultate Kimchius & R. Iona multum se fatigarunt.

IV. Fæminina sing. præter. secunda asciscit in fine, ut פָּסַחַת. Extat hæc forma Ezech. 16. 18.

V. Quiesc. prima Iud. in Aph. in Vau illud mutât, quod, cum Patach diphthonge scit, ut אָפִי Aph. אֹפִי. Sic Psal. 5. 9. הַדִּירָה הַדִּירָה Educ.

VI. Defectiva secunda, mutationem literarum patiuntur, præsertim in Participio, ut אָפִי sic Heb. אָפִי pro אָפִי diripuerunt; יָמָס pro יָמָס liquefecit.

VI. Quiescentia tertia, eam in plur. præter. in Iud sæpe

sæpe mutant, ut Sic apud Heb. יָפְּעוּ *declinârunt*, Psal. 73. 2. Niph. יָפְּעוּ *Extenduntur*, Num. 24. 6. Hoc tamen cum Chaldeis habent commune.

C. Arabismi tandem sunt

I. Eliph finale, sive paragogicum, in tertia plurali est ex Arabismo, ut Jcf. 28. 12. נִכְנְאוּ *voluerunt*.

II. Verba incipientia אִתְּ in conjugatione אִתְּעַל quæ Hebræorum Hithp. responderet, תְּ Characteristica cum in eandem mutant, ut אִתְּדַלַּק *recordari*; אִתְּרָלַף

vel אִתְּרָלַף *prolabi*. Si autem prima radix est ו, ת, א, aut י, prima illa in ת, in illa Conjugatione, mutatur, quæ cum ת formativo per Tesdid unitur; ut אִתְּחַדַּד pro אִתְּחַדַּד *Incipere*; אִתְּתַבַּח pro אִתְּתַבַּח *confirmari*.

Hujus formæ plurima occurrunt exempla in contextu sacro, quæ fere ex gemina forma Niphal, & Hithpahol, ab hebræis conglutinantur. Sic לֹדְדֵר *Loquens*, pro לֹדְדֵר Num. 7. 49. עִמְדוּ *Erudiantur*, Ezech. 24. 48. pro יִתְנַשֵּׂא *Et extollet se*, pro יִתְנַשֵּׂא Num. 24. יִתְנַשֵּׂא *conteruntur*, Job. 5. 4. pro יִתְנַשֵּׂא; יִתְנַשֵּׂא *Polluentur*, Ezech. 14. 11. הִתְכַּיֵּן *Formetur*; Num. 21. 27. pro הִתְשַׁחֵחַ *Desolabitur*; pro הִתְשַׁחֵחַ

III. Quiescentia secunda Wau, ejus loco נ assumunt quiescens, ut קָאָם: Sic Hof. 10. v. 14. קָאָם *Surrexit*.

Zach. 14. 10. וְרָאִתָּה *Et exaltabitur* קָאֲסוֹת *Alte*, Prov. 24. v. 7.

IV. habent Arabes etiam quiescentia secunda ي, quam formam sequuntur verba שָׁם *pone*, Gen. 24. 2. רִיבֹתָ *Contendisti*, Job. 33. 13. רִיבֹתָ *judicate*, Jerem. 21. 12. לָן *Pernoctare*, Jud. 19. 9. לָן *Pernocta*, Ruth. 3. 13. לָן *pernoctate*, Num. 22. 8. לָלֵךְ *ad pernoctandum*, Gen. 23. 13: Alij hic agnoscunt Aphæresin.

V. Quiesc. tertia ي, in præf. & particip. Conjug. tertiæ habent terminationem ي, ut اخطى *peccavit*, fit اخطى & partic. مُخْطِئ: Sic heb. הָרַשָׁה *ad peccandum induxit*, 2. Reg. 13. 6. sic כָּבִי *Adducens*, Jerem. 15. 19. sic fut. יגלה *Exiget*. 1. f. יגלה

VI. habent Arabes A. futura *paragogica*, quæ in fine assumunt Nun: vide sup. p. 64. Occurrit hæc paragoge Literæ Nun in verbis hebraicis, יִלְכְּדֵנוּ *Cipient eum*, Proverb. 5. 22. יְכַבְּדֵנִי *Honorabit me*, Psal. 50. 23. אֶתְקַדֶּה *Evellam te*, Jerem. 22. 24. בְּרַכֶּה *Benedicet ei* Psal. 71. 15. B. *Giezmata*, sive *Syncopata* in verbis quiesc. 2. quæ forma in illis observatur futuris, in quibus 1 præfixum accentum retrahit, syllabamque longam convertit in brevem, ut וְהָרַע *Et malefecit* 1. Reg. 14. 9. וְהָשַׁב & reversa est Gen. 8. 9. 111. *Apocopata*; quæ forma, in verbis quiesc. tertiâ (de quibus in *Erotem*. Heb.) solis ferè recepta est.

VII. Ara-

VII. Arabes Conjugationi quartæ hithpahel usitatam tribuunt formam passivam, ut ab أَفْتَدُ formatur pass. أَفْتَدُ part. مُفْتَدُ Fut. يُفْتَدُ, cujus quidem, non planè ignotæ, hebræorum formæ vestigia extant in vexato illo verbo הִתְפַּחֵל quod, sine ambagibus, formæ Arabicæ applicamus. Variæ aliâs hujus anomalie conciliandæ sunt conjecturæ.

VIII. Participia assument affixa. sic Jerem. 15.10. מְקַלְלֵי Maledicentes mihi. Arabicè expressum مُقَلِّلُونِ ne difficultatem quidem habet, & analogicam sequitur affigendi formam, ex plurali absoluto sano, detracta tamen Nunnatione, & فِ affixo.

Reliqua peti debent ex P. I. hujus Tractat. p. 110.
& deinceps.

Finis Grammaticæ Harmonicæ.

I N D E X

C A P I T U M

GRAMMATICÆ HAR- MONICÆ.

CAP. I. *de Consonantibus.* 1. 9.

II. *de Punctis vocalibus.* 9. 11.

III. *de Dages & Mappik,*

11. 16.

IV. *de Accentu,* 16. 18.

V. *de Syllaba,* 18.

VI. *de Articulo,* 18.

VII. *de Nomine, in genere,*

19. 21.

Ratione

1. *Qualitatis* 21. 22.

2. *Genesis,* 22. 23. 24.

3. *Numeri,* 24. 25.

4. *Declinationis primæ,*

25. 30.

Declinationis secundæ,

30. 32.

5. *Spe-*

I N D E X

5. *Speciei*, [32. 35.](#)
6. *Figuræ*, [35.](#)
- VIII. *de Pronomine*, [35. 42.](#)
- IX. *de Verbo & Participio. Ubitraduntur*
 1. *Constitutio verbi ordinaria*,
[42. 43.](#)
 2. *Generalis distinctio*, [43. 46.](#)
 3. *Tempus*, [46. 48.](#)
 4. *Temporum formatio*,
[48. 49.](#)
 5. *Modus*, [49. 50.](#)
 6. *Conjugatio*, [50. 52.](#)
 7. *Significatio*, [51. 54.](#)
- X. *De Conjugatione prima, Activa & Passiva verborum*
 1. *Perfectorum.*
 2. *Defectivorum prima Nun, Hebr. Chal. Syr.*
 3. *Quiescentia & Heb. Chald. Syr. Arab quiesc. prima* [54. 71.](#)
- XI. *de Conjugatione secunda*, [71. 80.](#)
- XII. *de Conjugatione tertia*, [80. 91.](#)
- XIII. *de Conjugatione quarta*, [91. 95.](#)
- XIV. *de Defectivorum secunda, forma activa*,
[95. 100.](#)
- XV. *de Defectivorum secunda, forma passiva*,
[100. 103.](#)
- XVI. *de Conjugatione tertia*, [103. 106.](#)
- XVII. *de Conjugatione quarta*, [106.](#)

XVIII.

I N D E X

- XVIII. *de Verbis quiescentibus secunda vel eorum-
que Conjugatione prima*, 107. 115.
- XIX. *de Conjugatione secunda*, 115. 116.
- XX. *de Conjugatione tertia*, 116. 120.
- XXI. *de Conjugatione quarta*, 120.
- XXII. *de Verbis quiescentibus tertia*, 120. 142.
- XXIII. *de Conjugationibus derivatis*, 142. 145.
- XXIV. *de Verbis dupliciter imperfectis*, 145.
- XXV. *de Usu Grammaticæ Harmonicæ in Analyfi Con-
textûs Sacri*, 146.

D I X I.

APPENDIX

Grammaticæ Harmonicæ.

Cum Grammaticam antehac daremus *Syro-Chaldeam*, Characterum defectus, conatus quidem nostros de edenda luculenta quatuor Linguarum Harmonia sufflaminavit; impedire tamen non potuit, quominus & brevia præcepta duarum tantum Linguarum conscriberemus, & iisdem etiam nonnulla dicta Scripturæ Syriacæ, Paraphrastarum Chaldaicæ, Rabbino-
 norum Rabbinica subjiceremus; ne verò Arabica, hac destitueretur Cheiragogia, non leve operæ pretiū videbatur mantissam addere, & scopo nostro convenientem, & Lectoris studiis aptam. Occurrebant præ aliis *Sai-
 di Patricidis* scripta contra Nestorianos Elenctica, quæ jam, antehac, magnam partem, transtuleram; *Apophtegmata* quædam Arabum studiosè ex profanis & more suo, sacris scriptis à quodam collecta, & à Viro strenuissimo D. *Gabriele Wiffio*, Colonello copiarum Helveticarum sub Serenis. Republica Veneta in Dalmatia, secundum jam militantium, domum antehac allata, mecum verò, quò in me fuit affectu, benignè communicata, breves tractatus omnium Eclipsium ab anno Hegiræ 867. ad annum 890. observatarum, specimen denique & Alkorani, cum versione & Notis, & Lexici Harmonici; compendiosissimè contracti: Sed quia Patricidis integra versio à Celeb. *Pocokio* quotidie expectatur; Apophthegmata verò, & Eclipsium deseri-

præto Theatro commodè nostro inferentur, Alkorani denique & Lexici integri Editionem tot amicorum precibus vix diutius denegare poterimus, paucâ quædam de Lingua Arabica, suppeditabimus *ὑπομαρτυροῦμεν*.

1. Arabica Lingua magnum præbet usum tum purè a Hebraicæ intelligendæ Linguae, tum etiam b Rabbini- cæ.

a. Id quod ex c. vii 11. Smeg. Orient. colligere est: Et id ipsum fatetur Clenardus Epist. p. 252. Boot. Anim. adv. sac. l. 3. c. 2. l. 3.

b. Vide Clenard. lib. c. p. 258. In lectione Rabbino- rum, quisquis est Lector (verba sunt Gulielmi Coddæi Præfat. in Not. ad Hos.) qui studijs Rabbini- cis delecta- ris, cave unquam putes cum majore aliquo fructu He- bræorum scripta telecturum, nisi Hebrææ Linguae etiam Chaldaæ, Syræ, & præcipuè Arabicæ Linguae cogniti- onem adjunxeris. Quoties enim in Rabbino- rum scriptis mentio fit Linguae Arabicæ, Ismaëliticæ, Kedarenæ. Hof. c. 2. v. 13. חליתח מופלי, ornatu suo. R. Sol. Iarch. חליתח הוא קישוט Id est, חליתח Arabica lin- gua ornatum notat. c. 4. v. 13. אלן R. D. Kimchi, תרגום

בלוט וכן יקרא בערבית הוא אילן שנמשא הפרו שקורין לו בלעז גלאנץ וענפיו כרובין לפיכך בוחרין בו לעבוד עו תחתיו Targum vertic Belut: quomodo etiam vocatur Arabicæ, estque arbor ferens fructum, cui in lingua vernacula no- men est glandis. Et quia multi sunt ejus rami, lubenter Idololatæ cultum suum sub ea peragunt. v. 14. ילבט Im- plicabitur, vel corruet, R. D. Kimchius, לבט יכשל כמו

ואיל שפתים ילבט ים ישתבש ברעתו כאדם שלא דע בה לעשות וכשתבש וכן הוא בלשון ערבי וכן פירש אא נ

Id est

Id est יבט idem est quod יבט corruct, quemadmodum dicitur, Proverb. 10. v. 18. stultus labiis suis corruct; Alij tamen explicant, animo suo perplexus erit, more hominis, qui ita perplexus est, ut nesciat quid agat. Atque sic sumitur in Lingua Arabica. Ita etiam exposuit pater meus, b. recordationis. Es. 47. v. 13. הכרי שמים *Aben-Esra* explicat חכמי חמלות peritos signorum celestium i. e. Astrologos. Kimchius ex Arabico reddit. Sed nihil occurrit, nisi fortè חכר quod, & Doctorem, seu scribam, in primis judæum, & vestigia, signa, lineamenta quæ Genethlicaci observant, significat. Cætera mitto.

II. Quanto verò faciliori jam opera studium Arabicum excolitur, tantò majori etiam desiderio tentari debet ac tractari.

Si suo jam tempore vidit *Clenardus*, difficultates Linguae Arabicæ esse sublatas, ut testatur Epist. p. 249. 261. 262. quantò jam plura polliceri nobis possumus?

III. Accessurus ergo ad studium Arabicum ante omnia observet ea, quæ ad Linguae proprietatem spectant, cujusmodi sunt

A. Arabismi variae Dialecti, quarum unaquæque suos habet Idiotismos & voces, plantarum præsertim & arborum, alijs planè ignotas. Ita a. *Egyptijs* radix تمارين vocatur تمارون: Melo exiguus & immaturus قوقس Tribulus اخلاء &c. b. *Amirica* Dialecto verbum وجد in fut. habet وجد c. *Andalusijs*, Heliotropeum طر فشولي; Chamæmelum المغرحة Exhilarans. d. *Afris* Chamæleon. انا انا Chamæleon albus. e. *Bagdadensibus* ماسف est Mensuræ genus, quod reliqui Ara-

bes ماسق appellant. f. De Barbaris Mauris. *Clenard.*
Ep. p. 61. Fesenses autem etsi docti multi sint, ferme tamen
vulgi utuntur Idiomate, qui sic distat à librorum sermo-
ne, ut vernaculus Græcorum sermo ab Oratione Demost-
henis. Lingua Maurorum cerasa sunt حب الملوك; ex-
tremæ verò Mauritanix Dialecto Euphorbium dicitur
حب الاثل quod in media Mauritania est. Tun-
netanis & propriè dictæ Africæ incolis cerussa est باروق
g. Cusenses, ab Adjectivo. ببيض soli formant compa-
rativum ابيض albicantior eo. h. Chatæi Anthoram
ماهر بيه appellant. g. Gilaïs سبطاة Avis subnigra & cla-
ra voce. h. Hawaziatitis اسدف Accepit tenuem lu-
cernam, ut aliis luceret. i. Aseditis سكر انه Ebria, pro
quo reliqui سكرى & كس pro ك affixo z. person. fæ-
min. k. Hudeilitis خمسوش culices, م mons. l. Kibalite
dicunt امضحل pro امضحل m. Arabia Petrea inco-
la. نرنا maturescere incipientis Dactyli color. نرنا
seortatio, quam incolæ نجد (ita appellatur pars alti-
or Arabiæ, quâ Babylonē versus ascenditur, uti depressior
pars تهامد dicitur) نرنا vocât. n. Arabia felicitis Dialecto
بغل est Heb. دلال Dominus: صامرة auris. Veteres seu
antiqui Arabes felices, Himjarite regem vocant
مقول. Sic حمر Ita Est Dialecto illa loqui. o. Medinē sibus
بسانان idem est, quod بدا cœpit. p. Meccensibus, labrum

labrum æneum نَمِي Propheta. q. *Idiomate vulgi*, يقال
est eduliorum venditor r. *Koreischitæ* cum *Medinenfi-*
bis arcam appellant, تابوت & تابوة, Heb. תיבה s. Na-
bathæi Hagarem اجر vocant, arundinem حَرْدِي
t. *Temmitis* valida ad laborem Camela dicitur عَجَلَرَة,
Kaifitis عَجَلَرَة Idem pro Hamza Phatha ponunt. u. *Te-*
mamicâ linguâ دحية Est Dux seu præfectus Exercitus.
x. *Tajitæ* ponunt ذُو pro الذي quis. x. *Syris* قوم idem
est quod ثوم allium. اذمي area. y. *Arabum Gentilium*
phrasis fuit فُهَجِي فُهَاجِي spatium locumque facito ò
foemina. Una eadémque vox ab aliis aliter redditur.
Sic fructus arboris قَطْلَب, quæ Κομαρ Dioscoridi di-
citur, ab Africæ propriè dictæ incolis vocatur نَج ab A-
rabibus حنا الحمار Andalusijis الدب Mauris
معلم وثمة

B. *Communio, quam habet cum alijs Linguistum a*
Affinibus tum b Exoticis etiam.

a. Hebræa, Chaldæa, Syra, Samaritica, Æthiopica
etiam, id quod ex Lexico nostro Harmonico colligere
fuerit facile.

b. Cujusmodi est 1. *HISPANICA*, quæ plurimas recepit
Arabica. بط anser, Hisp. *pato*. بيطر veterinarius, al-
baitar. بونهيث Nomen piscis; bonito. جرة aqualis, hy-
dria, garra. مخزان Apotheca, horreum; *Magazen*:
Germanietiam *Magazin*. دَف Tympanum; *Aduse*. نافة

Camelopardalis, *Girafa*. زيت الزيتون *oleum olivarum*, *azeite*. الفقمه *Lufus, ludibrium; mascara, mascarado*. القديس
 Presbyter Muhammedicæ Religionis, *Alfaqui*. قداس
 Gades, Insula Hispaniæ, *Cadize*. قلف *ferruminare*,
Calfatear; Gall. Calfeutrer. القيد *Gubernator, Al-*
cayde. Retinuerunt etiam Hispani articulum *Al*, pro-
 ut Itali *Il*.

2. ITALICA. بلارد *stupidus, balardo*. حبة *Tunica*
 expanno gossypino, *Giuppa*; Helvet. Jiuppa. د *Res*
ludicra; Dado, alea. مسكين *Pauper, supplex; Mest hinno*.
 فندق *Publicum mercatorum hospitium Fondaco*. قطن
Gossypium; Cotone.

3. GALLICA. مررد *Diversicolores lanæ partes, quæ*
de Cameli aliûsve animalis collo velex aure appendun-
tur. فقمه *Accipitris genus, sacre*. فطر *Fungus terræ,*
Potiron.

4. GRÆCA. لقن *λέγων, Pers. لکن pelvis; quanquam*
incertum ferè sit, à Persisne mutuatum sit, an Græcis.
 Prout Clarifs. Golius *امر بون à Persarum بون, deducit;*
quod tamen Hebraismo לבבון proximè accedit, à quo
& Græci suum habent λέγων.

5. GERMANICA. اطلس *Glabra vestis, pecul. ferica*
talís: Atlas. قمرمزي *Granum Kermiz, cocco baphica*
tinctum, Kermasint.

6. LATINA. صلت *saltus equi*; مهتسا *Meta*,
 فرن *Furnus.*

C. *Lingue modestia, quæ voces obscenas verecunde*
proferre solet. V. G.

V. G. Latinam vocant *Domum* الماء & *بيت الفراغ* *aquarum*, obaquam, quæ ibi ad manum est, ad mundandum corpus. Aliàs *مسراح* dicitur, propriè *locus quietis*. *كديت* *مرماعة*

D. *Lingue isoparamia* i. e. *festiva verborum ex diversis nominibus conslatorum fabrica*.

Talia sunt a. *باسم الله الرحمن الرحيم* est dicere *In nomine Dei miseratoris misericordis*. b. *حيول* est di-

cere *حولقة* *accede ad precationem*. c. *حولى* *لا حول ولا قوة الا بالله*

Non est vis, neque fortitudo nisi in Deo. d. *سبحان* & *عجل* est,

لا اله الا الله *Laus fit Deo*. e. *سلام* est dicere, *السلام عليه*

Pax supereo. f. *مجالله* *Laus*, quæ dicitur, *لا اله الا الله*

Non est Deus nisi Deus. g. *حمدله* *Encomium illud*,

الحمد لله *Laus fit Deo*. i. *اعظم الله* est dicere *Deus*

maximus. Huc pertinent i. illa sive verba, sive nomina

à propriis tam urbium, quam hominum nominibus de-

ducta, quibus vel imitatio, vel alia aliqua relatio innui-

tur; ut à *فرعون* *Pharao* fit *Pharaonis naturam*

præsetulit; *لوط* *Lothus*; *لوط* *Lothus* fuit more Sodo-

mitarum, qui *Lothi populus* dicuntur. *آدم* *Adam* lu-

xit *Abelè occisum*. Sic à *بغداد* *Bagdad* fit *relatus*

fuit ad urbem *Bagdad*, vel incolis ejus similis fuit. *بقيمر*

Ex Syria in Assyriam seu Babyloniam migravit. *كاس*

similis fuit Arabibus, qui *Kais*, & *Kais Geilan* dicuntur.

نزار *Similis fuit Nozaritis*, Arabibus. 2.

E. Em-

E. *Emphasis Linguae, quæ i. Modò uno aliquo vel verbo, vel nomine actum exprimit distinctum, aut speciem ab actu illo denominatam.* Ad priorem Classẽ pertinent ذىع quod est Arabum more pungere acum in summa cute, ut insperso glasto pingi queat. Vocant aliàs, نامر vide Ius Heb. p. 393. & وسم Gol. Lex. عربية Arabice Lingua conformavit vocem exoticam. Arabicum confecit arcum. اسد عرب Disertè Arabicè dixit causam. اسد عرب Arabicum sermonem permiscuit Persico. Ad posteriorem مامم prop. Colaphis cæsus: Synecd. Pullus cameli, quem exorto Canopo obvertit pastor, inquiring; Num Canopum vides? per Deum, ne unam quidem lactis guttam deinceps præbebo, atque ita impacta alapa à matre dividit & ablactat. مامم Maclatus Cameli pullus, super quo sortitio initur. Namque mos Arabum fuit pretio post solvendo juvenum emere Camelum, & maclatum partiri in 8. vel 10. partes, quas sortibus à باسر extraetis sortientes auferbant.

2. *Modò quibuslibet rebus nomina, Metaphorica sæpe quidẽ, sed significantissima imponunt.* ابق est Mercurius, sive argentum vivum; ab ابق fugit; ob volarilem substantiam. اس fundamentum notat, & cor, quia principium censetur hominis, ubi in utero formatur. بحر Mare; unde تبحر altè demersus & proventus fuit, in artibus & disciplinis. تبع sequi; hinc تابع Spiritus familiaris, quasi comes hominis. تباة Tormentum, poena, supplicium, ut quod peccatum sequitur. خاف Loqui desi-

desinere, unde *خافئ mortuus*. *سلاسل Fulmen*, quod in longum se extendit, prop. *Catena*. *شهمط Aurora*. q. mixtura lucis & tenebrarum. *ضعفر buccellam ori ingessit*. Unde *ضغار obtrectator*, quod calumnias leniter aliis devorandas concinnat, ita ut polenta apparatur Camelo. Confer in *Smeg*. *כחל קצלי*. *علي Venit in superiorē Arabia partē*, quæ & *عاليه* dicitur. prout *Tehama شورى* terra depressior, qualis illa respectu reliquæ Arabiæ est, & regio Damasci *شوطه* dicitur q. *mollis & arboribus confita*. vide sup. *شيس Profelytus*, quasi recens Ecclesiæ insitus. Nilus *الفيض Exundatio*, prop. *Arabia felix* dicitur *بلاد القمر*, quod copiosè ibi fructus acaciæ reperiantur. *لفط Ejecit, emisit*; *لفطى Mundus*, quod suos quasi incolas in alteram vitam ejiciat. *متجارت* prop. qui mortuū se simulat; Metaph. sumitur pro *Hypocritis*, qui mortui se vivos i. e. Curios simulant, & Bacchanalia vivunt. *ننق Prodiit e suo antro mus campestris*: Hinc conjug. 3. *ناقق Hypocritam egit in religione*, aliud aliàs professus, planè ut mus campestris pluribus se latibulis recondit, ex uno modò, modò ex alio prodiens, & se ostendens. *النافجة Filia*, quod augeret dorem, seu sponsalitiis donis paternas opes: Unde in Paganismo Arabum, si cui nata esset filia, hac ei formula congratulari solebant: *همناك النافجة*. Magna præsertim messis est talium vocum significantium, Metonymicarum, & compositarum aut cum *اب* ut *ابو المقطان Pater vigilia* i. e. Gallus; *ابو الشفا pater salubritatis* i. e. saccharum. *ابو الحياه*

pater vitæ i. e. pluvia. vel cum *ابن* , ut *ابن* *فيلسوف* *filius*
sugæ, idem est, quod *ابن* *Dorcas*, ut *ابن* *فيلسوف* idem
 est, quod *ابن* *corvus*. *ابن* *terra*, peregrinus; *ابن* *die*
filius dierum i. e. infortunium; pluraliter *ابن* *die*
Fily dierum & mundi, i. e. homines: vel cum *ابن* *die*
Filia labiorum, i. e. dictio. *ابن* *die* *Filia maris* i. e. Siren. *ابن* *die*
Vinum; *ابن* *die* *filia seculi* i. e. adversa; *ابن* *die*

Filia pectoris i. e. *cura*. Ita ab *ابن* *nervo*, seu tendine
 femoris latus, contractione ejus fit affectus, fit *ابن*
corvus, quia subsultim incedit, more illius, cui

pes ligatus, aut contractus femoris nervus. Faciunt huc
 sequentia: *ابن* *unus unorum* i. e. *incomparabilis*.

Vestis pietatis, i. e. *fides*. *ابن* *Poesis*
Elicitum incantamentum. *ابن* *السحر* *الحلال*

Rumpens pulmones, pusillanimis, *Synec. lepus*, quod
 cursu quasi pulmones rumpat. *ابن* *solutum* *مسقط الراس*

Locus ubi caput reclinatur. *Mors* *هوب* quasi dividens.
Dies vocatur *ابن* *مطفي الجمر* *Extinguens prunam*.

asinus solitarius, homo sui cerebri. *ابن* *الابتر*
 Duale, *servus & asinus*, ob exiguum quod in iis est decus,
 inquit Ibn-Sukeit. *فاحشة* Generaliter, *turpitudine*.

special. *avaritia* in dandis iis, quæ ex lege debentur
 Deo. *Biblia* *ابن* *الكتاب* i. e. *المكتوب*

Heb. *הכתב* *אָוָרָא*, qui in nocte habet

bet opes; اخذته الكرمي Tegumenta somni i. e. oculi.
 الجحش jacula dxmonum, pestis.

F. Ubertas Linguae, quæ hinc evidenter elucet, quod
 vela una vox plura significet, vel una res pluribus ex-
 primatur vocibus, vel eadem planè, vel respectu tantum
 diverso c. subjecti, d. graduum, e. effectorum, f. externa
 formæ, g. adjuncti, h. temporis, i. partium, k. relationis,
 l. aut cujusunque alterius modi, considerata.

a. Ita sola vox عجمون vel 60. distincta habet significa-
 ta, de quibus Gol. in Lexico. Examinetur etiam radix
 ع ر ق

b. Synonyma colligere instituti jam nostri non est; si
 quis tamen dubitat, vel locupletissimus index Lexici
 Goliani abundè satisfaciet. Habet etiam aliquid *Fabrica*
Arabicae Linguae Dominici Germani Silesij Minoritæ,
 in Conventu S. Petri, Montis aurei, Linguarum O-
 rientalium Lectoris, quæ Romæ 1639. in fol. Arabicè,
 Latine & Italicè prodijt.

c. Pilus, si *hominis* aut cujusvis sit animalis, (exee-
 ptis ove & Camelo) شعر dicitur; si *Cameli* وبر. Est
 excrementum *auris*, قف unguis. Mala corporis dicun-
 tur باسا, *animi* ضرا. Lugere mulierem, est سلب, *alios*
propinquos, احد. Incessus tollutarius si *hominis* sit, ap-
 pellatur رقص, si *aliorum animalium* نقر & قفر. Qui ve-
 hitur equo vocatur فارس, qui asino حمار, qui Camelo
 راکم. Triticum si *montanum* sit جبلد, si in plano
 natum, البثينة. Vinum emere pro se est سبا, pro alio
 سبي. Sic عش Nidus est structus in arbore; in monte

vel *mura* مكر, in terra ادحي vel افحوص. Solium *Regium* مرس dicitur, كرمعي *Commune*, vel Patriarchale. *Congressus* viri cum muliere in domo cognatorum ipsius. عرس quando ad cognatos sponsi deducitur.

d. Sic gradibus differunt حب *amare*, & عشق *amore* *flagrare*. Illud minus est, hoc majus. فقمر *Pauper*, sed cui tantū suppetit unde vivat; at مسكين cui prorsus nihil. Alij invertūt; aliis sunt æqui pollētia. جمّة *Promissa* in humeros & multa cæsaries, estque plusquam وفرة.

e. *Leo* à confringendo, rapinam scilicet, dicitur لهش. b. *fulmen* in *latum micans*, est خفي & خفو; *cum leviter fulget*, & se protendens desinit وميض; *cum nubem findens in longum & recta sursum exporrigitur* عقيدة vocant, & حنى; *si late diffunditur* حفق dicitur. يا ضعة est pars corporis fracta vel secta, ex qua sanguis emanat, sed non fluit; si fluida داوہ vocatur.

f. *Clibanus*, similis قون, estque plerunque in fundo amplior; supernè, ubi orificium, angustior, in quo panem coquunt. فمرن autem *furnus*, fornicato fructus opere.

g. *Hortus olitorius*, جند *arboribus confitus*. *Paradisus*, special. *palmetum*. طل *hortus obumbrans*. *Bdellium* adhuc humidum بهش; *siccum* verò وقل & حقل dicitur. ثبر *aurum nativum*, antequam ignem vel malleum experiatur, hoc verò دهم nuncupatur:

tur: الحامض lac multum recens & dulce; لاج Lac acidum.

h. حنظل & فسل est palma juvenca, stolo palmæ; cum adultior, fructum fert, est نخل. Ros nocturnus est diurnus دى: sic مخلف Camelus decem. مخلف ثلثه اعوام; مخلف عام novem; مخلف عام septem annorum Camelus. خمس Aquatio Camelorum quæ quinto demum die fit: Sic ipsæ temporis partes suis distinctis exprimuntur nominibus, ut عصر Tempus vespertinum ab العصر ad solis occasum. امر dies unus ex 5. vel 7. diebus extimæ hyemis, quæ العجور dicuntur و. Tempus pomeridianum à fine Orationis meridianæ ad solis occasum. ليله السوا nox 13. horarum. شباب juvenis ab anno 24 ad 40. مغل Tempus inter عصر & occasum, quo sol declinat in occasum. طم الحبووة Tempus à nativitate ad mortem. ايام العجور Quinque, (juxta alios 7.) brumales dies. عصر ان Dies & nox, prandiū & cæna. فطاحل Tempus sic Arabes, quo nondū creati homines, aut seculū Noachi. قحم Tres postremi dies mensis, quòd obscuræ sint noctes. قطع Pars noctis à prima vigilia ad secundam. قبة Pars æstatis, quæ est ab ortu Pleiadū ad ortum Canopi: با شهه Prima hora noctis vel diei.

i. Ita equus, si unum posteriorem aut plures habet pedes albos ماحل dicitur, si omnes quatuor, additur الاربع, si duos posteriores, & unum anteriorem, adjicitur ثلاث si posteriorem dextrum المئني, si sinistrum المسري.

المستري. At si duos posteriores & unum anteriorem, vel eadem parte dextra & sinistra; anteriorem & posteriorem unum, propriè dicitur *الايمان* cum adjecto *ممسك* si dextros, vel *الايسر* si sinistros: si pes anterior & posterior parte diversa albus est, *مشكوك*.

k. Quæ indicatur vel diversis vocibus ut *بنو الاعان* homines uno patre & matre geniti; i. e. germani *بنو الاخباي* una matre & diversis patribus nati i. e. uterini: *العلاه* Patre eodem & matribus diversis nati: vel, ejusdem radicis nominibus diversitate tantum terminationis distinctis. Sic ab *ام* mater, fit *امات* & *صهات* quorum illud *brutorum*; hoc *hominum* matres notat. *اخوان* Fratres *amicitia*; *اجا* & *اخوة* *nativitate* tales. unde *اخوان الوادان* Amici sunt arctiores fratribus. Sic *اطيم* Orphanus utroque parente orbis; pecul. patre, qui matre orbatus *عجي* dicitur.

l. Lunæ phasis prima & ultima, i. e. diei unius, bidui, tridui *لال* dicitur, reliquo tempore *قمر* Kamaroh. *بصم* Distantia inter digiti auricularis & annularis extremitates; *عقب* quod est inter annularem & medium. *مرتب* Inter medium & Indicem. *فتر* Inter pollicem & medium. *ثبم* Inter pollicem & auricularem. *فوت* quod est inter duos digitos quoscunque. Sic *مر حمد* Medius digiti articulus: primus, extremitati proximus, dicitur *اشمع* ultimus & maximus, metacarpi proximus *مر اجبد* q. fortissimus *عرض* omnis supellex, excepto nummo, qui *عمن* dicitur.

G. Lin.

G. *Linguae felicitas, qua omnes ferè gestus, affectus, mores actiones una commodè voce exprimit distinctè.*
 V. G. Habent orientales peculiarem sedendi morem, quem exprimunt verbo *جلس*, quod est specialiter humi, non in equo discumbere: *قر فصر*. Est modus sedendi, cum quis natibus insidens femora simul ventris jungit, manúsque vel supponit axillis, vel cruribus injectas nectit: quod si in eo confessu non injectis manibus, sed fascia aut veste crura contineantur *احتما* dicitur: quæ sessiones omnes sunt Arabum propriæ. Marii iter facere est *جري*, terrâ *رحل*: unde spatium itineris, quod uno die mari conficitur *مجرى*, *terrestre* *مرحل*: Obtinet apud Arabes consuetudo, ut alienæ domus ornent atrium, illudque cibo & potu instruant, adeoque amici symbola conferant; qui actus unica voce *ادش* dicitur. Ita *ابص* est Arabum more anteriorem pedem, genu flexo, alligare membro superiori. Solent nempe in campis & desertis suos alligare Camelos; Nec enim aliter possunt. *تاتى* est induere amiculum intimum, quod, puellæ imprimis, induere solent, ad tegendas mammas, & inferiores naturæ partes. Et quidem Arabibus campestribus frequens usurpatur pro indusio, tale indumenti genus, & cum æstum leviter tegi soleant, solo sæpe hoc colobio utuntur, ut expressam ejus formam videre licet apud *Leonem Africanum* lib. 2. Idem verbum 2. significat, arcum dorso injecit, & in eo gestavit, nervo nempe antroorsum contingente pectus, scapulis incumbente arcu, capite cum humeris inter ambos exorto: vel, prout *Kamus*, & *Zamhascheri* exponunt, humeris circumjecto cingu-

cingulo baltheove , de quo arcus suspensus hæret, quod faciunt subinde, ut minus gravati liberòsque manibus expeditiores sint in via & simul ad jactum periculo minante. *الخيمة* est lignum annuli vel unci formæ parieti insertum, cui colligatur jumentum: Item funis, cujus extremitas una lapidi vel baculo , seu paxillo ligneo, ferreive colligata cum eo in terram defigitur, extremitas altera extra terram eminet, qua constrictum loco tenetur jumentum, quod in desertis & campis fieri solet, ubi arbores aut alia defunt , quibus alligari jumentum possit ; & ferè extremitas funis in laqueum necitur luxari & constringi aptum , quo vinctus tenetur pes jumenti.

H. *Linguae venustas, quam tum aliàs, tum eleganti Pro-*
nomasiarum sono prodit.

Occurrunt hæc tum alibi, tum in locutionibus prover-
bialibus, quæ significant.

1. *Nihil, parum, modicum.* فصل لا اهل له ولا فضل nec genus habet nec facundiam. مال لا يلد مال ولا مال. *Nec paucum illi.* *Nec multum est.* ما في الدار فراغ ولا فراغ. *Nec balans nec mugiens in domo.* مال قاعبه ولا مراغبه. *Non est illi nec ovis nec camelus.* مال حاف ولا راف. *quicquam* *Nec uxorem habet nec gregem.* مال دام ولا عام. *Haud illi est mentis aut consilij quicquam.* مال ضرور ولا ضروري.

2. *Emphasin*. وقع في حيص بيص In magnam incidit
difficultatem. حار جار vel حار بار calidus, fervens.
Acto.

جا بال Sic, م حابر باير, incertus consilij, Attonitus, cōfusus, Venit cum opibus multis. والطم
Pulcher. حسن الحمر والسمر. بلقع سلقع Terra deserta. صفر صحر Planè va-
cuus. حقير نقير valde pauper.

3. *Terminum.* من هب الي رب Ab adolescentia ad senectutem, qua per terram repitur.

4. *Virtutem.* من رجل لا يدالس ولا يوالس Vir sine do-
lo fraudéque.

5. *Nunquam* لا سمر ولا قمر

6. *Opposita* الاجل والعاجل Mundus præsens & fu-
turus. لا يعرف هر من هر Parum de multo. شمس من قمض
Non potest distinguere malum à bono.

7. *Synonymiam* خد على هديتك وقد يتيك Perfito
instatu tuo. ارش حرش هرش strenuus. حركه مسكه
Tumultum excitavit.

I. *Linguae proprietates*, quæ tum aliunde elucet, tum
verò & ex formulis

2. *Bene precandi*, ut, آبت اللعنة Avertisti diras,
aut maledictionem: formula est, qua bene precari sole-
bant Arabes Pagani q. d. Nihil sinistri tibi eveniat, aut
ipse geras, propter quod malè audias. استأثر به الله
& استأثر به الله avertat à te Deus Ischuriam, i. e. fervet
te Deus à malo. سقاك الله لبمك وسعديك Bene tibi sit
Pluvia irriget Deus agros tuos. لا وهلا منك Ita te Deus
fervet. اهلا بدمك Bene sit tibi. اهلا بدمك Bene sit huic
domui. اتيت سدا & اتيت اه — ل Bene veneris.
أفلا الله أظالا falvum te velit Deus. وبهاك الله

Deus eum donet multa prole. *قداى* r. q. *حما لك* fa-
 ti tibi ac redemptio, omnes te saluum velint *خاركى الله*
 Felicem successum ea in re tibi largiatur *فدا الامى*
 Deus servet Deus personam tuam. Sic
 dicunt *حبا الله طاعتك* vel *عمك الله* Deus te diu super-
 stitem velit. *لا هبوا اللهم غبطا* Deus, perpetuo sit, opto
 hic status prosperior, neque deficiat. *قعدك الله*
 te Deus. *اكلام العمر* Deus tibi largiatur lxtam. *بسمك الله*
 Invo- *تسميت ويرحمك الله*
 catio Dei super aliqua rei ut cum sternutant; dicitur.
 Bonus vesper: *عينا* Deus tibi sit
 propitius. *لا تتركك* Benevertat tibi Deus.
نوالك الله custos tuus sit Deus.

h. *Male precandi.* *ابوك الله* vel *ابك* & *اب لك* &
 لا تبرد *عند* Deus. *ابوده* i. e. *ويذكر* Pro-
 verbale dictum, scil. si quis injuria te affecit, noli con-
 vitij agere, sed ultionem Deo committe. *ابعد الله*
 dicat ei Deus. *ترفت يدك* Nec quicquam boni con-
 sequaris. *كدا له وحجدا* Imprecandi formula.
و Testo carens tentorium. Unde formula
اقل الله خبسة Probro eum puniat Deus. *قبح الله جهوته*
 Imminuit Deus lacuberum ejus. *وحلقا*
 Incisis pedibus & gutture eum conficiat Deus. *بما الله*
بما الله Deus ipsum perdat. Dicunt etiam *بما الله*
 Deus. *انزال الله نواله* Sic dicunt *الله بالجوع والنوع*
 perdat

perdat eum, cui affine est الله الله sic الله الله
& الله الله obmutescat vox ejus. Vide *Histor. O-*
rient. p. 15.

c. *Deprecandi, averruncandi* سمع لا بلع *Auditio &*
non assecutio, præponitur الهم, formula loquendi adhi-
 beri solita, cum quid accidit, quod minus placet: quo
 simul precantur, ne eveniat. لعن الله فلعنهما Formula
detestandi rem inhonestam. يعود بالآء من الحور الى
 Prohibeat Deus ne inopia premar post
 copiam.

d. *Iurandi.* الله امرمي *Per Deum*; اما والله *Idem.*
 الله كعبه *Per Dominum Caabæ; i. e. Deum*
 الله كعبه *Per sacra Meccana.* عهد الله فافعله *Per foedus*
 Dei hoc faciam. الله لعمر الله *Per vitam, æternitatem Dei.*
 الله *Ita verè Deus sit pater tuus.* ايم الله
 الله *Per Deum.*

d. *Laudandi, vituperandi.* الرجل *Euge vir*, κατὰ
 ἐνφρονίμην, *Oppos.* الرجل *In fam.* ~~د~~
 opp. المرأة

c. *Consolandi.* كان الله خليفته *et Deus pro patre tuo*; vel absolute خلف الله عليك *Loco amissi patris, patruī, fratrīs.* الله اجعله لنا قرطاً *Sic dicunt cum alicui mortuus est filius, solatiū causa.*

f. *Dehortandi* جمالک In accus. *Cave tibi, & decori tuo.* اياک فالفرط فيه *Cave, ne modum excedas.*

g. *Gratias agendi* اخلف الله عليك Retribuat tibi hoc Deus.

h. *Excitandi* انهکوا وجوههم & ابصرکوا Dictum, quo alios ad pugnam excitare solent.

IV. *Deinde etiam diligenter notabit terminos Technologicos, quorum beneficio, viam sibi ad authorum notitiam sternet.*

V. *Et primò quidem attendet ad terminos Theologiae generales, quò, præter a pauca quædam alia, varia b Sæclarum nomina pertinent, tum demum in specie accedet ad Christianos, c Judæos, d Gentiles, Arabes maximè Paganos, Magos, denique Muhammedanos.*

a. Repete quæ supra p. 174. de voce اخ dicta sunt. سبيل الله constans fuit in religione. via Dei i. e. religio. Orthodoxa, recta religio.

b. Quibus nominibus veniant Judæi, Christiani, Muhammedani, diximus *Hist. Orient.* p. 1. & p. De Sæctis Muhammedanis lb. p. 214. 219. & *Anal. P. I.* p. 285. His

addi possunt a: *مجتبر* Qui est ex Sæcta المختبرة adeo-

que adversarius Sæctæ المبيضة. Sæcta quædam

الخوارج Schismaticorum, ita dicta à primo authore, Ab-

dalla, fil. Ibad Teminzo, quæ aliquando totam regionem Arabiæ felicis Omâm occupavit. امة Populus unius

religionis vel instituti: Assectæ unius Antistitis. البتيرية

Sæcta quædam Zeiditica, ita appellata à Megira, fil. Saadi, cui

di, cui cognomentum erat *الابتر Abteri*. *لجدا Schismatici*, ita dicti à *Nezidato*, *Ibn-Amir*, *Hanifæo*. *النازينة Nazinæ* i. q. *اهل النص* *Secta* osorum *Alis*, *Sic Hostes ejus* *كاف* *كفر* dicuntur *نواصب* *adversary*. *نصر* *Christianum facere*, ex alia secta. *المبغضة* *Secta* quædam *المقنع* *الثنوية*, erantque socij seu asseclæ *مقنع* *Mucannæ*, ita dicti, quod *albis induti essent vestibus*, Opponuntur *المسودة Nigri*, qui Asseclæ Imperij Abbassidarum, vestibus nigris gaudebant. *خرميه* *Secta*, quæ carnis concupiscentiis indulget, à *خرم letus*, vel à regione, unde Sectæ illius caput, Dabec, oriundus erat. Vide *Hist. Sarac.* p. 141. *طـاـبـيه* *Secta* improba, *الخطاب* *Abil-Chitabij*, qui præcepit falsum dicere testimonium contra inimicos. *الشوكة Agmen*, cætus, peculiariter *Alisequi*, qui hodie sunt Persæ, inter se *العدل* *justi* dicti. Opponitur *السنية Sunitis, Turcis*. *ردىف* *Zaducæus*, de quibus prolixè *Hist. Orient.* p. 169. Ex Arabum eos monumentis aliter describit *Gol. Lex. Arab. Rad.* *ردىف* *Magus, assecla Zoroastris*. Fortè à *زرد* *Zendâ*, quod nomen est libri Zoroastris, cui divinam auctoritatem adscribunt. *مـكوسيه* *Secta* quædam media inter Christianos & Sabæos. *اسجاد* *Christiani* aut *judei*, quod ad certas numismatis, quod pro tributo penderent, imagines se prosternere tenerentur. Ita Arabes. *سمانية* *Paganorum Secta* in India & Sindia, quæ Metempsychosin credit. *شام* *Schismaticorum Secta* quædam, ita dicta à *studio & contentione*. *شعوبيه* *Secta* quædam,

ceugentilis dicta, Arabes minimè præferens Persis aliis-
 ve صابون Zabæi, de quibus *Histor. Orient.* p. 169. In
 oratione septentrionem respiciunt. حارس Schisma-
 tici quidam ita dicti ab authore Sectæ عبد الكرام بن
 Abdolkariu, ben Aghared. سكتة Secta
Pythagorica, animarum transmigrationem (quæ
 سكتة dicitur) credens. هرطقة *Hæretici.* منبرج
Hæreticus, anathemate percussus. حرمة *Corruptela*
religionis.

b. Cujusmodi, ex multis, obscuriores sunt, قال الحق
Verbum veritatis, Jesus Christus. ابدى *Prop.* Triflis,
 mæstus; peccata vel seculum lugens *Synec.* Caput & An-
 tistes Christianorum. καὶ ἀποστολῶν Christus ابدى
 ابدى dicitur. Sic Arabicè loquentes Syri & Chaldaei
 Christum appellant. ارحمة *Aρχοντες, Christianorum*
presides. البادية *Pro Papa Romano* etiam sumitur. يتول
 & البتول *Virgo*, καὶ ἑξοχήν *B. V. Maria* eribuitur;
Fatima, filia Muhammedis Arabes etiam assignant.
 انبثاق *ἐκπύρωσις*, de processione *Sp. S.* dicitur. فرهان
Christianis usitata vox pro εὐχαριστία, *Eucharistia.* بطريكة

Patriarcha, بطريكة *Patricius*, Dux Exercitus Chri-
 stianorum. باءوث *Pascha*, seu, ut Christianis in usu est,
 peculiariter secundus ejus dies, quod isto tempore Re-
 surrectionis Dominicæ memoria celebretur. شمس *Pro-*
selytus, recens insitus Ecclesiæ. قدس *Hierosolyma.*
 قداس *Panis Eucharisticus*, صاحب القداس *Minister*

Sacra-

Sacramenti. قرآن *Eucharistia.* قدس *Presbyter Christianus,* Episcopus. كنيسة القدامى *Templum resurrectionis Dominicæ.* اكرام *Loca quædam, ad quæ Christiani abeunt in festis suis.* ناقوس *Crepidulum ligneum,* quo percussio, precationis tempora indicunt Christiani Orientales, estque lignum durum oblongum, tenue, è duabus chordis suspensum, quod fuste, ويط, dicto, percuti solet. اصد *Serpens,* generis deterrimi, cui in Sina comparatur Antichristi caput: Serpens corpore parvo, capite magno, quique vel equitem aggressus enecat. المسموح الرجال *Antichristus:* هامي *Monachus,* الزوريد *Dioecesis Patriarchæ vel Metropolitæ.* جائلف *Catholicus,* Christianorum præsul, proximus à Patriarcha. محل *de propria vocis significatione vide sup. p. 173.* *Metaph. φανώμενος, Sanctus in cælis.* حوامي *Electus Prophetæ amicus,* candidus, sincero animo colens, agnoscensque veritatem, peculiariter discipulus & Apostolus Christi. دابه الارض *Bestia secunda,* de qua in Apocalypsi, quam è Mecca prodituram tradit Kamus راهب *Monachus Christianus.* زغار *Cingulum,* quo Monachi Christiani & Magusæi utuntur. فرطونيد *χρηστία, manuum elatio ac impositio,* qua creari solent Ecclesiæ præfecti. دماس *Diaconus.* صامى *Cruce insignivit.* صومع *Templum Christianorum:* vocant etiam templum, sive altam Christianorum turrim, præsertim in Syria. طربال *Sic عبا prop. Servi,* appellantur Christianæ complures tribus Mesopotamiam incolentes prophitam. معون *Monasterium Christianum.*

c. Est *الأ* arbor, specie pulchra, perpetuò virens, convenientiam habet cum, *ברת אליה* quam pro ea arbore Rabbini habent, unde comedit, nudumque se texit Adam; & ita dictam volunt, quòd omnis luctus causæ fuit *الجانب الغربي* Pars Occidentalis Sinai, ubi Moysi apparuit Deus. *علي* sunt signa & nota *judeorum*. *فصح* Pascha suum celebravit judæus & Christianus. *فهر* Festum *judeorum* celebravit, (Purim fortè) aut in Synagoga convenit. *فهر* Synagoga aut Bibliotheca judæica. *هون* *judeum* fecit.

d. Sic *بهرمة* est cultus seu religio Indorum. *Cl. Gol.* Brachmannos notari putat. *الخصامرة* Gens, quæ cum sub Muhammedicæ Sectæ initium ab ea defecisset, in Syria fixit sedem.

c. *خروج* Sanguis, venæ sectione elicitus, quo vincti solebant Pagani, inopia annonæ. *جنب* qui extra viam se continet, veritus, ne quis in eum incidat hospes. Vicio hoc ponebatur, quia Veteres Arabes valde erant hospitales. *حلان* Hædus, tempore Paganismi, Arabibus sic dictus, qui sectus a auris, certisque verbis consecratus concidi poterat, quamvis moreretur. *عزير* Quicquid mactatur in victimam, ovis, aut in ejus supplementum dorcas, quam mense Regeb Arabes Dæ immolabant suæ. *فرع* Primus Camela aut ovis pullus, quem mactabant Diis suis Arabes Pagani. *هوال* Sacer ignis quidam, ad quem jurare solebant Arabes pagani, ita dictus, quòd injecto clanculum sale crepitans terrefaceret jurantem.

rem. Actus hujus juramenti *الدهويل* dicebatur. *الضمير*
postulavit sibi conjugē patris sui: quam hæreditariam,
 quæ ac opes, deberi sibi putabant Arabes pagani.

f. *ابو الهول* Interpretatio libri *مردد* quem Zoroastes
 pro lege tulit. *حمر* *amuletum*, veneficia arcens, estque
 ferè scriptura quædam, quæ in corio consuta corpori al-
 ligari solet. *هربد* *Edituus*, seu Minister templi, in
 quo ignis colitur apud Indos & Persas: Ita etiam vocan-
 tur magnates religionis Magicæ aut sapientes. *ابو الهولي*
Sphinx: figura Magica, telesma ad arcendas arenas tradi-
 tur. *موبد* *Magorum*, seu Magicæ Religionis *Antistes*,
 sive sapiens, juris & factorum apud Paganos Persas peri-
 tus & sacerdos. *تورد* *Fascinum*, aut simile quid, peculia-
 riter illud quibusdam, per quod mulieri conciliatur a-
 mor mariti, philtum, sive amuleti forma sit, sive alia.
سلوان Aqua affusa terræ ex sepulchro hominis mortui
 sumta, quæ amorem extinguere creditur. *سراير* *Sphae-*
rula, quâ, ceu philtro, utuntur Arabum mulieres.
مجنوس *Magi*, qui ignem adorant. *نفره* *Amuletum*,
 quod infanti appenditur contra maligni oculi aspectum.
قمر *Amuletum pueri*.

g. Hic verò amplissimus se offerret campus; stringa-
 mus summos locorum apices. Sunt autem locorum eom-
 muniū tituli, 1. Generales de *Confessione Muhamme-*
dis formulæ. Sic *لا اله الا الله* est formula *Non*
est Deus, nisi hic Deus, quâ testatione transitus fit ad
 Muhammedismum. *علاج* qui à barbaris transit ad Ara-

bes, etiam religionis ergo, *profelytus*. *وثر* *Religio Muhammedica*. Vide *Biblioth. Orient.* p. 146. *كرم* *Vir credens*, & religioni addictus, pecul. Muhammedani suos ita vocant. *الناسا* *Principium Sectæ Muhammedicæ*. *توحيد* *Cultus unius Dei*, seu Religio, quæ talem cultum proficitur: quo loco sua sacra habent Muhammedani. II. De *discrimine legum Muhammedicarum*. *تنزيل* *Leges necessariae observantiae*, in Korano latae: eadem vocantur *فريضة* & speciali-
 ter *نفل* *sponte susceptæ precationis peractio*. III. MUHAMMED. Vocatur absolutè *امام* *summus Antistes*, & *sacerdos*. *عاقب* Prop. successor. Synec. *Muhammed*, quod ultimus sit ex illorum mente Propheta. *نبي الله* *Propheta Dei*: Aliàs *النبي* est qui Mecca exiens Medinam venit. *النذير* *Præco*, vel Naziræus. *النور* *Lux*. *الحاشر* excitās IV. ALKORANUS, & quæ ad eū spectant. *حرب* est Alcoranum in 60. sectiones distribuit; & *حرب* est 60. pars Alcorani. *حداق* cū puer totum edidicit Alcoranum. *ذكس بقرا القرآن* *Præposterè legit Alcoranum*, scil. Suratam seu caput ejus posterius ante Sur-
 ratam primam, seu *الفاتحة*: aut Suratam inverso ordine legens. *تنزيل* *Demissio*. Synecd. Alcorani revelatio. *Alcoranus* ipse, qui aliàs etiam dicitur *امام* *Antistes*. *ختم* *Absolvit Alcoranum*. *الحروف المنقطعة* *notæ mysticæ*, sine vocalibus scriptæ, & Suratis variis præfixæ. Talis est *الم* quæ oc-
 currit

currit Sur. 2. & 29. & trium sequentium initiis. الآيات
المحكمات *versus* minimè ambigui, & unius significatio-
nis, quibus opponuntur التشابهات الآيات *versus*, qui
diversos habent sensus. De stylo Alcorani monent, quod
sit scriptus بجماع الكلام *versus* $\mu\pi\iota\kappa\tau\mu\kappa\alpha\iota\varsigma$, quæ varios
in se continent sensus, citra ullam varias constituendi le-
ctiones necessitatem; *Pocok. misc. p. II.* مغان *prima*
Korani Sectio, & omnis alia Surata, paucioribus quàm
20. commatibus constans. Ipse etiam *Koranus*, juxta al-
lios, sic vocatur, vel ob repetendam sæpius lectionem,
vel propter geminum, quod ibi tractari volunt, argu-
mentum, misericordiæ & poenæ. Ego existimo Hebræo-
rum esse משנה: Sic דָּרָגָה est *versiculos legit ex Alkorano*
adversus mala. القوامع *versus* Alkorani, quos terro-
ris tempore recitare solent, contra hominum Dæmo-
nūque mala; quasi Satanam retundentes. سورة Caput
Alkorani. السبع الطول *Septem Surate longiores*, à se-
cunda ad octavam. طاهر *Externus Alkorani textus*,
Ejus *interpretatio*. الفواتح *Suratarum initia*. فاصلة
Finis versus, seu periodi Korani, prout قاءمة
finis *versus* Poërici. قرآن *Alkoranus*; Liber Muham-
medicæ religionis, sive à collectione capitum, quæ pri-
mum dispersa erant, ut diversis temporibus à Muham-
mede promulgata; sive à lectione, ad imitationem Ju-
dæorum, qui Biblia דְּבָרָא vocant. قاطع *Locus*
Korani, ubi subsistit lector. وريد *Determinata pars*, & pensum lecturæ Korani. لوسيد

supposuit cervicali Koranum, quod *Metaph.* vel *Met.*
ton. & neglectum notat & studium. V. SUNA, sive Lex
 אֲשֶׁר בְּפִי ה' סֵפֶר idem quod Heb. מִשְׁנָה Traditio. *المر* *dic-*
tum, factumve Muhammedis per manus traditum; vel
 Suna, id est, dictorum factorumve Muhammedicorum
 Pandectæ. *اقرى* qui dictæ ejusmodi refert. Tale dictum
 etiam vocatur *حديث*, quod est, vel *النبي* *Propheti-*
cum, quod ipse dixit; vel *القدس* *Sanctum*; quod illi
 Angelum Gabrielem à Deo accepisse credunt. *محدث*
 qui doctrinam illam *الاحديث* profitetur. طالب *الحديث*
studium, quo cognoscuntur illa dicta. VI. DEUS, NO-
 MINA, ATTRIBUTA DEI. Deus *kar' i' exxi* appellatur
الاحد & *احد*, *unicus* ille. Vocatur etiam *امير* *cujus fi-*
dei nostræ res committuntur. Inceptor &
 restitutor, creator & resuscitator; prout phrasi contraria
 negativa de homine *لا يهدى ولا يوعده* *nec novi quid fa-*
cit, nec aliunde promit; simplex est. *الباطن* Intimè per-
 spectâ habens omnia, *ὁ καὶ διογνώσκει*. *خافض* *Depressor* su-
 perborum. *سلام* *Pax*; Met. Deus *سبحان الله* *Laus De-*
 formula, qua venerantur Deum, removens ab eo om-
 nem imperfectionem. *المراقب* *Custos*, i.e. Deus. *اواسع*
Amplus misericordiæ, & omnia comprehendens Deus.
اسما حسنى *Nomina pulchra*, (Dei) cujusmodi nume-
 rant 99. prout Hebræi 72. *رب العالمين* *Dominus Crea-*
turarum, Exercituum. *الواجب الوجود* *Necessariò exis-*
stens. *الزهر* *Perficè fulmen & ignem* notat; Deum etiam,
 quia veterum Persarum & Medorum numen fuit ignis.

VII. PROVIDENTIA, DECRETUM. *قوة الأمر* Quod
 Dei decreto & providentia definitum, pecul. *Excessus*,
fatumque mortis, de quo: *طريق مميتا ولكل*
mors via communis est, & *omni viventi meta*.
المحفوظ *Tabula observanda*, seu potius, rerum
 futurarum series, & norma divina providentiae subjecta:
 Ipsa *providentia* *أم* *Antistes* dicitur; item *در*
 quo nomine aliàs Psalmi veniunt: *قدر* *Providentia* &
fatum. Opponitur ei *الجبر*, quod est *فعل العبد*,
 cū hominis actiones tribuuntur Deo. Differt autē
Mors, *fatum*, tanquā *قضاة* *Hist. Orient. p. 355*.
casus definita; quo sensu etiam *مديحة* dicitur tam *mors*,
 quā *providentia*: *عل ووعن* *Inevitable*
hoc est, necesse est. *استثنا* est dictis suis addere; *si Deus*
volet; Vide *Jacob. 4. v. 14*. VIII. ANGELI, tam boni,
 quā mali *أبو يحيى* *Pater Iahia* i.e. Johannis: Ita dicitur
 Angelus, quem animas corpore solvere tradidere
 Persarum Magi & Mordad vocarunt, q. mortis datorem.
 Vocatur etiam *عزرائيل* *Azariel*. *معقبات* Angeli no-
 ctis & diei, & qui per vices dicunt *الله*, quod *alii*
alii succedant. *قدس* *Angelus Gabriel*: eundem vocant
روح القدس *Spiritus Sanctum*, & *الناموس الاكبر*
Cherubim. *كر و بون* *animas fidelium lætè ex-*
icipientes Angeli. *سجل* *Nomen Angeli*, qui rerum hu-
 manarum tabulas conscribit. *حفظه* *Observatores*, quod
 hominum observent opera. *سابقا* *quasi præcellentes*,

Deus eum donet multa prole. *قداكى* i. q. *فداك* fa-
 ti tibi a redemptio, omnes te salvum velint *فداك* *فداك*
 Felicem successum ea in re tibi largiatur
 Deus *فداك* *فداك* sicut Deus perfonam tuam. Sic
 dicunt *فداك* *فداك* vel, *فداك* *فداك* Deus te diu super-
 stitem velit. *فداك* *فداك* Deus, perpetuo sit, opto
 hic status prosperior, neque deficiat *فداك*
 te Deus. *فداك* *فداك* vitam ad extremum
 Deus tibi largiatur *فداك* *فداك* Invo-
 catio Dei super aliquare, ut cum sferuntur; dicitur:
 Bonus vesper. *فداك* *فداك* Deus tibi sit
 propitius. *فداك* *فداك* Benevertat tibi Deus.
فداك *فداك* custos tuus sit Deus.

li. *Matè precandi.* *فداك* *فداك* vel *فداك* *فداك*
فداك *فداك* Rejecit eum Deus. *فداك* *فداك* Pro-
 verbiale dictum, scil. si quis injuria te affecit, noli convi-
 tijs agere, sed ultionem Deo committe. *فداك* *فداك* male-
 dicat ei Deus. *فداك* *فداك* Nec quicquam boni con-
 sequaris. *فداك* *فداك* Imprecandi formula.
فداك *فداك* Testo carens tentorium. Unde formula
فداك *فداك* Probro eum puniat Deus. *فداك* *فداك*
فداك *فداك* Imminuit Deus lac uberum ejus. *فداك* *فداك*
فداك *فداك* Incisis pedibus & gutture eum conficiat Deus. *فداك* *فداك*
فداك *فداك* Male Deus ipsum perdat. Dicunt etiam *فداك* *فداك*
فداك *فداك* Deus. *فداك* *فداك* Sic dicunt *فداك* *فداك*
فداك *فداك* perdat.

perdat eum, cui affine est الله قتل الله sic صداه &
& الله صداه obmutescat vox ejus. Vide *Histor. O-*
rient. p. 15.

c. *Deprecandi, averruncandi* سمع لا بلع *Auditio &*
non assecutio, præponitur اللهم, formula loquendi adhi-
beri solita, cum quid accidit, quod minus placet: quo
simul precantur, ne eveniat. Formula لعن الله فلعنتها
detestandi rem inhonestam. يعود بالله من الحور الى
Prohibeat Deus ne inopia premar post
copiam.

d. *Iurandi.* الله ارمني *Per Deum*; اما والله *Idem.*
الله الكعبة *Per Dominum Caabr*, i. e. *Deum* الله الكعبة
Per sacra Meccana. عهد الله فافعله *Per foedus*
Dei hoc faciam. الله لعمر الله *Per vitam, æternitatem Dei.*
الله الله *Ita verè Deus sit pater tuus.* الله الله *Per Deum.*

d. *Laudandi, vituperandi.* زعم الرجل *Euge vir*, κατ'
ἐνφρασίαν, *Oppos.* يهين الرجل *In fam.* يهين
المرأه *opp.* يهين

c. *Consolandi.* كان الله خليفته والدي *fit Deus pro*
patre tuo; vel absolute خلف الله عليك *Loco amissi pa-*
tris, patruī, fratris. الله اجعل لنا قرطا *Sic dicunt cum*
alicui mortuus est filius, solatiij causa.

f. *Dehortandi* جمالك In accus. Cave tibi, & decori tuo. اياك فالقرط فيه. Cave, ne modum excedas.

g. *Gratias agendi*. اخلف الله عليك Retribuat tibi hoc Deus.

h. *Excitandi*, انهكوا وجوههم & ابتردوا. Dictum, quo alios ad pugnam excitare solent.

IV. Deinde etiam diligenter notabit terminos Technologicos, quorum beneficio, viam sibi ad authorum notitiam sternet.

V. Et primò quidem attendet ad terminos Theologiae generales, quòd, præter pauca quædam alia, variab. Sectarum nomina pertinent; tum demum in specie accedet ad Christianos, c. Judæos, d. Gentiles, Arabes maximè Paganos, Magos, denique Muhammedanos.

a. Repete quæ supra p. 174. de voce اخ dicta sunt. constans fuit in religione سبيل الله via Dei i. e. religio. قديمة Orthodoxa, recta religio.

b. Quibus nominibus veniant Judæi, Christiani, Muhammedani, diximus *Hist. Orient.* p. 1. & p. De Sectis Muhammedanis *Ib.* p. 214. 219. & *Anal. P.* 1. p. 285. His addi possunt a. ^{مجتبر} *مجتبر* Qui est ex Secta ^{مجتبر} *مجتبر* adeoque adversarius Sectæ ^{المجتبر} *المجتبر*. Secta quædam ^{الخوارج} *الخوارج* Schismaticorum, ita dicta à primo autore, Abdalla, fil. Ibad Teminzo, quæ aliquando totam regionem Arabiæ felicis Omâm occupavit. ^{امة} *امة* Populus unius religionis vel instituti: Affecæ unius Antistitis. ^{البتيرية} *البتيرية* Secta quædam Zeiditica, ita appellata à Megira, fil. Saadi, cui

di, cui cognomentum erat *الابتر Abteri*. *لجدا Schis-*
matici, ita dicti à *Nezidato*, *Ibn-Amir*, *Hanifzo*.
النازيني Nazinai i. q. *اهل النص* Secta osorum *Alis*,
Sic Hostes ejus *نواصب* dicuntur *adversarij*.
نصر Christianum facere, ex alia secta. *المبضة* Secta
quædam *المنوعة*, erantque socij seu affectæ *المقنع* *ق*
Mucannæ, ita dicti, quòd *albis induti essent vestibus*, Op-
ponuntur *المسودة Nigri*, qui Affectæ Imperij Abbassi-
darum, vestibus nigris gaudebant. *خرميه* Secta, quæ
carnis concupiscentiis indulget, à *خرم letus*, vel à re-
gione, unde Secta illius caput, Dabec, oriundus erat. Vi-
de *Hist. Sarac.* p. 141. *طاليديه* Secta improba,
الخطاب *Abil-Chitabij*, qui præcepit falsum dicere
testimonium contra inimicos. *الشوكة Agmen*, cætus,
peculiariter *Alisequi*, qui hodie sunt Persæ, inter se
العدل just dicti. Opponitur *السنية Sunitis, Turcis*. *رديق*
Zaducæus, de quibus prolixè *Hist. Orient.* p. 169. Ex A-
rabum eos monumentis aliter describit *Gol. Lex. Arab.*
ردق Magus, affecta Zoroastris. Fortè à *زند* *Zen-*
dâ, quod nomen est libri *Zoroastris*, cui divinam authori-
tatem adscribunt. *مكوسيه* Secta quædam media inter
Christianos & Sabæos. *اسجار Christiani aut juden*,
quòd ad certas numismatis, quod pro tributo pende-
rent, imagines se prosternere tenerentur. Ita Arabes.
سمنيه Paganorum Secta in India & Sindia, quæ Metem-
psychosin credit. *شام Schismaticorum* Secta quædam,
ita dicta à *studio & contentione*. *شعوبيه* Secta quædam,

Sacramenti. قربان *Eucharistia.* قسيس *Presbyter*
Christianus, Episcopus. كنيسة القديسة *Templum re-*
surrectionis Dominica. اكر احر Loca quædam, ad quæ
 Christiani abeunt in festis suis. ناقوس *Crepitaculum*
lignum, quo percussio, precationis tempora indicunt
 Christiani Orientales, estque lignum durum oblon-
 gum, tenue, è duabus chordis suspensum, quod fuste
 و بيل dicto, percuti solet. اصله *Serpens,* generis deterri-
 mi, cui in Sina comparatur Antichristi caput: Serpens
 corpore parvo, capite magno, quique vel equitem ag-
 gressus enecat. المسيح الحال *Antichristus:* دهامى
Monachus, النوريه *Diæcesis Patriarchæ* vel Metro-
 politæ. جائد يق *Catholicus,* Christianorum præsul,
 proximus à Patriarchæ. من اجل de propria vocis significa-
 tione vide sup. p. 173. Metaph. *ἅγιος*, Sanctus in ca-
 lis. حوامى *Electus Prophetæ* amicus, candidus, sincero
 animo colens, agnoscensque veritatem, peculiariter di-
 scipulus & *Apostolus Christi.* د ابد الارض *Bestia secun-*
da, de qua in Apocalypsi, quam è Mecca prodituram
 tradit Kamus راهب *Monachus Christianus.* زنگار *Cingu-*
læ, quo Monachi Christiani & Magusæi utuntur. د طوئيه
perpetua, manuum elatio ac impositio, qua creari solent
 Ecclesiæ præfecti. دماس *Diaconus.* صلام *Cruce insti-*
gnivit. صومع *Templum Christianorum:* vocant etiam
 templum, sive altam Christianorum turrin, præsertim
 in Syria. طربال *Sic* عباد prop. *Servi,* appellantur Chri-
 stianæ complures tribus Mesopotamiam incolentes pro-
 pe Hiram. معجون *Monasterium Christianum.*

c. Est *الأ* arbor, specie pulehra, perpetuò virens, convenientiam habet cum, *ברת אל* quam pro ea arbore Rabbinii habent, unde comedit, nudumque se texit Adam; & ita dictam volunt, quòd omnis luctus causa fuit *الجانب الغربي* Pars Occidentalis Sinai, ubi Moysi apparuit Deus. *علي* sunt signa & nota judaeorum. *فصح* Pascha suum celebravit judaeus & Christianus. *فهر* Festum judaeorum celebravit, (Purim fortè) aut in Synagoga convenit. *فهر* Synagoga aut Bibliotheca judaica. *هو* judaeum fecit.

d. Sic *بهرمة* est cultus seu religio Indorum. *Cl. Gol.* Brachmannos notari putat. *الخصامرة* Gens, quæ cum sub Muhammedicæ Sectæ initium ab ea defecisset, in Syria fixit sedem.

c. *مجدوح* Sanguis, venæ sectione elicitus, quo vesci solebant Pagani, inopia annonæ. *جذب* qui extra viam se continet, veritus, ne quis in eum incidat hospes. Vitio hoc ponebatur, quia Veteres Arabes valde erant hospitales. *جلان* Hædus, tempore Paganismi, Arabibus sic dictus, qui sectus a auris, certisque verbis consecratus concidi poterat, quamvis moreretur. *قذير* Quicquid mactatur in victimam, ovis, aut in ejus supplementum dorcas, quam mense Regeb Arabes Dæ immolabant suæ. *فرع* Primus Camela aut ovis pullus, quem mactabant Diis suis Arabes Pagani. *هوال* Sacer ignis quidam, ad quem jurare solebant Arabes pagani, ita dictus, quòd injecto clanculum sale crepitans terrefaceret jurantem.

tém. Actus hujus juramenti *اليمين* dicebatur. *الضمين*
postulavit sibi conjugē patris sui: quam hereditariam, æ-
 quē ac opes, deberi sibi putabant Arabes pagani.

f. *ابو اسحاق* Interpretatio libri *مردد* quem Zoroastes
 prolegetulit. *حرير* *amuletum*, veneficia arcens, estque
 ferè scriptura quædam, quæ in corio consuta corpori al-
 ligari solet. *هرير* *Edituus*, seu Minister templi, in
 quo ignis colitur apud Indos & Persas: Ita etiam vocan-
 tur magnates religionis Magicæ aut sapientes. *ابو الهولي*
Sphinx: figura Magica, telesma ad arcendas arenas tradi-
 tur. *موبى* *Magorum*, seu Magicæ Religionis *Antistes*,
 sive sapiens, juris & sacrorum apud Paganos Persas peri-
 tus & sacerdos. *تولد* *Fascinum*, aut simile quid, peculia-
 riter illud quibusdam, per quod mulieri conciliatur a-
 mor mariti, philtum, sive amuleti forma sit, sive alia.
سلوان Aqua affusa terræ ex sepulchro hominis mortui
 sumptæ, quæ amorem extinguere creditur. *سرابر* *Sphæ-*
rula, quâ, ceu philtro, utuntur Arabum mulieres.
مچوس *Magi*, qui ignem adorant. *نفره* *Amuletum*,
 quod infanti appenditur contra maligni oculi aspectum.
قمر لحد *Amuletum pueri*.

g. Hic verò amplissimus se offerret campus; stringa-
 mus summos locorum apices. Sunt autem locorum eom-
 munium tituli, 1. Generales de *Confessione Muhamme-*
dismi formulæ. Sic *لا اله الا الله* est formula *الله* *Non*
est Deus, nisi hic Deus, quâ testatione transitus fit ad
 Muhammedismum. *علاج* qui à barbaris transit ad Ara-

A a

bes,

bes, etiam religionis ergò, *profelytus*. *كوثر* Religio
Muhammedica. Vide *Biblioth. Orient.* p. 146. *كرم* Vir
credens, & religioni addictus, pecul. Muhammedani
 suos ita vocant. *الناس* Principium *Sette Muhammedi-*
ca. *كوجهد* Cultus unius Dei, seu Religio, quæ talem
 cultum proficitur: quo loco sua sacra habent Muham-
 medani. II. De discrimine legum Muhammedicarum.
تنزيه Leges necessariae observantiae, in Korano latae:
 eadem vocantur *فريضة* cui opponitur *مسالحة*, & speciali-
 ter *ذلال* sponte suscepta precationis peractio. III. MU-
 HAMMED. Vocatur absolute *امام* summus Antistes, &
sacerdos. *عاقب* Prop. successor. Synec. Muhammed,
 quod ultimus sit ex illorum mente Propheta. *نبي الله*
 Propheta Dei: Aliàs *النبي* est qui Mecca exiens Me-
 dinam venit. *الندير* *Præco*, vel Naziræus. *لuxe*
الناشر excitās IV. ALKORANUS, & quæ ad eū spectant.
حرب est Alcoranum in 60. sectiones distribuit; &
 est 60. pars Alcorani. *حداق* cum puer totum edidicit
 Alcoranum. *ذكس بقرا القرآن* *Præpostere legit Al-*
coranum, scil. Suratam seu caput ejus posterius ante Su-
 ratam primam, seu *الفاتحة*: aut Suratam in verso ordine
 legens. *تنزيل* *Demissio*. Synecd. Alcorani revelatio,
 Alcoranus ipse, quia aliàs etiam dicitur *امام* Antistes,
 qui distinguens verum à falso. *ختم* *Absolvit Alco-*
ranum. *الحروف المنقطعة* *nota mystica*, sine vocalibus
 scripta, & Suratis variis præfixa. Talis est *الم* quæ ope-
 ritur

currit Sur. 2. & 29. & trium sequentium initiis. الآيات
المحكيات *versus* minimè ambigui, & unius significatio-
nis, quibus opponuntur الآيات المتشابهات *versus*, qui
diversos habent sensus. De stylo Alcorani monent, quod
sit scriptus الكلام وجامع verbis *περίεκταίς*, quæ varios
in se continent sensus, citra ullam varias constituendi le-
ctiones necessitatem; *Ποκ. misc. p. II. مفان prima*
Korani Sectio, & omnis alia Surata, paucioribus quàm
20. commatibus constans. Ipse etiam *Koranus*, juxta al-
ios, sic vocatur, vel ob repetendam sæpius lectionem,
vel propter geminum, quod ibi tractari volunt, argu-
mentum, misericordiæ & pœnæ. Ego existimo Hebræo-
rum esse משנה: Sic *قرآن* est *versiculos legit ex Alkorano*
adversus mala. القوامع *versus* Alkorani, quos terro-
ris tempore recitare solent, contra hominum Dæmo-
nūque mala, quasi Satanam retundentes. سورة Caput
Alkorani. السبع الطول *Septem Suratae longiores*, à se-
cunda ad octavam. طاهر *Externus Alkorani textus*, *طاهر*
Ejus interpretatio. الفواتح *Suratarum initia*. فاصلة
Finis versus, seu periodi Korani; prout قافية
finis versus Poëtica. قرآن *Alkoranus*; Liber Muham-
medicæ religionis, sive à collectione capitum, quæ pri-
mum dispersa erant, ut diversis temporibus à Muham-
mede promulgta; sive à lectione, ad imitationem Ju-
dæorum, qui Biblia *ספר* vocant. *قسط* *Loc-*
us Korani, ubi subsistit lector. *ورد* *Determi-*
nata pars, & pensum lecture Korani. *ورد*

supposuit cervicali Koranum, quod *Metaph.* vel *Meton.* & neglectum notat & studium. V. SUNA, sive Lex αγγελος سنة idem quod Heb. משנה Traditio. الله dictum, factumve Muhammedis per manus traditum, vel Suna, id est, dictorum factorumve Muhammedicorum Pandectæ. انبياء qui dictæ ejusmodi refert. Tale dictum etiam vocatur حديث, quod est, vel النبوي Propheticum, quod ipse dixit, vel القدس sanctum, quod illi Angelum Gabrielem à Deo accepisse credunt. محدث qui doctrinam illam الحديث proficitur. طالب الحديث studium, quo cognoscuntur illa dicta. VI. DEUS, NOMINA, ATTRIBUTA DEI. Deus κατ' ἐξοχήν appellatur الواحد & unus ille. Vocatur etiam امين ejus fidei nostra res committuntur. والمعبود والمعبود Inceptor & restitutor, creator & resuscitator, prout phrasi contraria negativa de homine لا يعبد ولا يبدى nec novi quid facit, nec aliunde promittit, simplex est. الباطن Intimè perspecta habens omnia, οκαρδιωγνως. خافض Depressor superborum. سلام Pax; Met. Deus سبحان الله Laus Deo formula, qua venerantur Deum, removentes ab eo omnem imperfectionem. الله قهيب Custos, i.e. Deus. اواسع Amplus misericordiæ, & omnia comprehendens Deus. اسماء حسنى Nomina pulchra, (Dei) cujusmodi numerant 99. prout Hebræi 72. رب العالمين Dominus Creatorum, Exercituum. الواجب الوجود Necessary existent. Persicè fulmen & ignem notat; Deum etiam, quia veterum Persarum & Medorum numen fuit ignis.

VII. PROVIDENTIA, DECRETUM. حكمة التمرار Quod
 Dei decreto & providentiâ definitum, pecul. *Excessus*,
fatâque mortis, de quo, الموت طريق مينا ولكل, *mors via communis est*, & *omni viventi meta*.
 الحفظ Tabula observanda, seu potius, rerum
 futurarum series, & norma divinâ providentiâ subjecta:
 Ipsa providentiâ Antistes dicitur; item دربر
 quo nomine aliâs Psalmi veniunt: Providentiâ &
 fatum. Opponitur ei الجبر, quod est فعل العبد, اسناد
 cû hominis actiones tribuuntur Deo. Differt autē
 Hist. Orient. p. 355. قاضية Mors, fatum, tanquā
 res definita; quo sensu etiam مذهب dicitur tam mors,
 quā providentiâ: ما لي من ذلك. عل ووعن Inevitable
 hoc est, necesse est. استئنا est dictis suis addere; si Deus
 volet; Vide Jacob. 4. v. 14. VIII. ANGELI, tam boni,
 quā mali ابو يحيى Pater Iahia i.e. Johannis: Ita dici-
 tur Angelus, quem animas corpore solvere tradidere
 Perfarum Magi & Mordad vocarunt, q. mortis datorem.
 Vocatur etiam صهر ايل Azariel. معقبات Angeli no-
 etis & dici, & qui per vices dicunt الله سمعان, quod alijs
 alijs succedant. Angelus Gabriel: eundem voeant
 الروح القدس Spiritum Sanctum, & الناموس الاكبر
 Cherubim. كروبيون animas fidelium lætè ex-
 cipientes Angeli. اسم نomen Angeli, qui rerum hu-
 manarum tabulas conscribit. حافظة Observatores, quod
 hominum observent opera. سابقات quasi præcellentes,

quòd Dæmonibus antecellunt. سقره scrib.e, qui acta ho-
minum notant. Ipse Diabolus appellatur الشيطان Sa-
tan: Superbus sive dæmon, sive homo, sive brutum; alia
ابليس, الالام, Patre amaroris, ابو المرة, & شيطان لوطان
(cujus nomen fuerit عزراziel, Araziel,) ita dictus, quòd
de divina desperarit misericordia, vel per Aphæresin, q.
διαφουλον. Idem dicitur بهمار, quasi rugiens & avi-
dus leo. حطاف Raptor vel animarum, vel auditus. حباب
Serpentis quædam species & Satanâs. شهابهه Satanâs,
quasi abligendus. وسواس Suggestor mali. وهان, Satanâs,
Dæmon, quem (ita Arabes) exorcismus compescit aquæ
copia profusa in sacra lotione خالوور Leo, Lupus, Sa-
tanâs. خندع bruchus nigrior, prop. & حنرب audax in
improbitate. طايخ Angelus, qui damnatos torquet q. d.
torrens. شهر Tribus Dæmonum. غسل Genus Dæmo-
num. فلانان Duo Angeli, ومنتكر, qui homines
probare dicuntur in sepulchro. فزع Satanâs, Angelus
qui nubibus præest. قطرب Dæmonis sylvatici species,
mas scil. ذول parvus dæmon. جن Genius, Dæmon,
& eorum genus q. d. tectum & invisibile. Vocantur e-
tiam Dæmones ناس, اهل الارض, & داس. Unde
à dæmonibus obsessus, caput & corpus jactans ci-
tra voluntatem. هود Dæmonum voces. همر Dæmon qui-
dam turpium somniarum suggestor. هول q. d. همره
Dæmon sylvestris. همرج strepitus Dæmonum. همرج
Nomen

Nomen superbi demonis. دابن *Demon*, Angelus infernalis q. d. damnatos in ignem impellens. مس 1. q. سعة
Obsessio Satanae, cum quem velut frontis coma prehendit, à سنع prehendit pendulam fronte comam. ونقناق
Demonum Princeps. عمار Prop. Incolæ; Dæmones.
Demonis sylvatici genus, devorans homines & bruta. دابن *Satanas*, prop. maledictus. نر لنجوم unus-
 quisque filiorum Diaboli, pro ut tradunt, qui dissidia inter conjuges suscitare dicitur. لبينة Nomen mulieris
 & filia Diaboli, à qua & ille denominatur. دسناص Dæmonum species. IX. PECCATUM. اثر *Peccatum* & pæna peccati; Synecd. *Vinum, alea.* اصر onus, prop. Met-
 peccatum: eadem Metaphora dicuntur peccata ائقال
Pondera terra. حبة القلب *Nigricantior pars cordis*, peccatum originale: Absolutè etiam dicitur
 السوداء *atra cordis gruma.* عذف multa pro homicidio expiando non integra. طاياف *Instinctus Diaboli*, immissa
 ab eo in animum tentatio. Specialiter I. VINUM: de hoc Canon generalis فيها حرمت لا امت *Vinum lege vetitum*, haud ullum est de eo dubium. Vocant الخمبات
 جماع الاثم & عذو *Peccatum* اثر *Peccatum* جماع الاثم & عذو
Colluviem peccati. Ita ما حوهر non tantùm est taberna vinaria; sed etiam confessus improborum: quod tamen Persicū est مشحور. Alias vocant vinū ترياقد *Theriacā*, quod remedium sit mœroris. Ita ut rei licitæ nomine excusetur, dicitur طلا, quod propriè est mustum, de frutum.

2. VENDITIO DACTYLOLORUM pendentium. ن — —

vendi-

*vendidit dactylos adhuc de palma pendentes, dactylis decerptis siccatisque, quæ res lege vetita Muhammedanis, utpote conjecturis constans. X. ANTISTES, ANTISTI-
 TIUM & alia officia Muhammedica. امام *Præses, Antecessor*, quem alij sectantur. Item Rex, seu potius Imperator, vel à generali significatione, vel quod in Muhammedico regno Imperator, simul summus sacrorum præses est & Pontifex maximus. Namque hoc sensu خليفة Successor & Vicarius, nempe Muhammedis, dicitur. *ostiarus* ac custos templi Meccani, aut delubri Idolorum ædituus. مفتى *Sapiens*, cujus responsum iudiciumque proximum à Lege locum habet: Vulgò *Mufsi*, estque supra قاضى qui iudex dicitur. فقيه *Presbyter* Muhammedicæ religionis. قراء *Leclor Alcorani*.
 XI. BONA OPERA, A. in genere; باقوات sic bona vocant opera, quòd solo homini post vitam supersint; B. in specie N. ELEEMOSYNA. مہذب Nomen proprium loci, seu montis qui pauperibus legatus fuit à Muhammede in urbe Medinensi. تباب *Aquarius*, seu pocillator, qui aquam publicè circumfert, ut cuique præbeat potum, quod gratis facere pro opere pietatis habent. ذمغ *Bona* quædam in urbe Medina legata ab Omaro in pios usus شرکا Quod de opibus ex lege datur ac consecratur Deo, ut decimæ & eleemosynæ, à رضى *Sanctificavit* opes suas, data Deo i. e. ad rerum divinarum usum, portione ex Lege debita; quod iis sanctificentur, augeanturque reliquæ opes. ساع *qui præest colligendis deci-**

mis & eleemosynis. عَقَّ *maclavit ovem* in eleemosynam pro recens nata prole. مَاعُون *Pars opum, quæ Deo sacra solvitur.* ٢. DECIMÆ, de quibus Canon: كل مال *Omnes opes*, quarum solutæ sunt decimæ, liberantur noxâ. Item لا تُنْبِي *Non bis aut gemine uno anno decimæ exigendæ.* ٤٠. pecudes decimandæ. مَمْدَا *Morticinium*, & pecus impurum, in quo decimæ non habent locum. اَوْ نَاص *Id quod inter duas فروضة* est, ut cùm ٥. Camelî debeant pretiû ovis, pro sua نَكْوَة *i.e. portione Deo sacra*; quicquid ultra quinque & infra decem est, pro ea re nihilo plus penditur. ٣. PRECES, اَدْن *est indicere & promulgare Muhammedicæ religionis affeculis preces*, seu precationis horam, quod ex turri aut alio aliquo loco editiori fit, voce elata. Et quia cum hoc actu, Alcorani lectio similitudinem habet, اَدْن *est, qui canendo legit*, recitatque Alcoranum. اَدَان *vel الصلاة اَدَان* *Indictio & promulgatio publicæ precationis Muhammedicæ*, quando ex turri vel editiore loco ejus hora indicitur alta & ferè canora voce; qua populus convocatur & officij monetur, Deus laudatur & invocatur, & ita pars orationis sacræ obitur: quod quinis quotidie vicibus fieri solet ex singulis templis vel delubris. Ideoque in eas partes genti illi divi sus est dies. Mense autem Ramadano, qui sejunio dicatur, idem observatur in duabus precationibus aliis, iisque accessorius, quæ sunt non ex necessario religionis præscripto, sed *ἐμπέριον* velut ritu. Ejusdem originis

nis est *ادِين* promulgatio & præconium precum : Ipse
 etiã præco, & locus ad quem illa precum indictio & con-
 vocatio undique perringit; ubi ex diversis turribus vox
 illa audiri potest. Ipse verò ædituus seu *præco* Muham-
 medius *مودن* dicitur, & *turris ejusmodi* *مودة* & *مودة*.
 Atque in hunc usum Muhammedanorum turres extru-
 untur graciliores nostratibus, ad singula fana singulæ ad
 magna templa ac regia ferè quaternæ; & quælibet suum
 habet præconem. *تكرع* *Lotione* *lustravit* se ad peragen-
 da precationis sacra, propterea quòd extremis corporis
 partibus, quæ *سكارع* dicuntur, affunditur aqua. *مرضع*
Deorsum inclinavit se, caputque suum, humilitatis ac
 reverentiæ monstrandæ ergò, ita ut manus imponatur
 genibus, vel depressum dorsum æqualiter exporrigatur,
 sicuti mos est Orientalium preces fundentium. *السجود*
προσκύνησις, quæ fit *سجدة* *ارباب* *عبد* *super septem mem-*
bris, nempe utroque pede, utrisque genibus, utraque
 manu & fronte humi applicitis. Hunc cultum soli Deo
 tribuunt. Est enim *السجدة* humiliavit se, procubuit, re-
 verentiæ ergò, frontem apponens terræ ad common-
 strandam supplicis animi dejectionem, atque abnega-
 tionem. *خطبة* *بقر* *Oratio*, vel potius præfatio ejus *mu-*
tilla, carens nempe duobus solennibus articulis, quorum
 altero laudari solet Deus, altero benedicitur Muham-
 medi, quos in Oratione sua prætermisisse dicitur Zija-
 dus. *خطبة* à primo principio solennibus sacre Orationis
 interfuit, audiens præfationem *خطبة* dictam, qua se
 Deum laudant, & pro rege orant Muhammedani.
بصلاة *يكبر* *antequam solis discus occasum at-*
tinge-

tingeret , composuit se ad precationem vespertinam
 قَدِيمِ convocatio ad publica Orationis sacra; vel est: In
 convocatione illa, quæ fit diluculo, elata voce, ingemi-
 nare dictum illud: الصلاة خير من النوم Oratio melior
 est somnio. Notat etiam اقامه consistentiam precationis,
 cum post hanc, quæ est absolutæ necessitatis, alia fit, quæ
 liberæ observantiæ. جمع & اكمب Incurvavit corpus
 suum deorsum, pronus fuit. Constitit manibus in genua
 positis, sive faciem applicuit terræ. Illud est راکب مع
 hoc ساجد. Precatio quæ penetrat, magisque exaudi-
 tur أجوبّ vocatur. حادث Accidente aliquo pollutus
 & prohibitus fuit à precatione. حاض abstinuit ob men-
 strua à precatione. حذر Festinavit in lectione precumve
 promulgatione. محراب Locus in templo, ubi Antistes
 consistit, & respiciens Meccam versus populo præit pre-
 catione sua. حي عند الصلاة est dixit; دعو دعوات
 precationi, qua formula sancta indicitur attentio.
 دعوات الله Laudes dicantur & benedicatur Deo. خمرة
 stratum exiguum (quod longitudinem hominis non ex-
 cedit, aliàs حصيرة dictum) ex folijs palmæ contextum,
 super quo sacra peragunt precationis, سجود و رُكُوع
 inprimis, insternere autem solo aliquid solent, ne
 manus, frontemque ei applicatam inquinent. ربابا
 Post iustum tempus ad precationem venire. بلال Nomen
 proprium viri, qui, præco Muhammedis, publicæ ejus
 indixit preces. الشفيعات Ali, fil. Husein,
 fil. Abutalib, & alij, quod in Orationibus assidui.

certas corporis partes frequentes inclinarent, pro religionis suæ ritu, easque multa السجود προσκυνήσαι attritas haberent. *مرهق Distulit precationem peragendam, donec alterius appeteret hora.* ساحة *Spherula* rosarii, ad quas repetuntur verba sacra, & ipsa oratio ac rerum sacramentorum memoratio. سجاده *stratum*, ubi السجده peragitur. *مسادف Septem membra*, quæ in προσκυνήσαι applicantur terræ. صلاة *Preces*, constantes certis السجود والركوع, *Locus precationis*, Synagoga. ضرس *diuturnior in precando mora.* طابق *Manum utramque femori imposuit in sacra inclinatione corporis, quæ ركوع dicitur.* طابق *Bis Deum sanctificavit in precatione.* عقب *Confedit in الصلاة* antequam subjuncta Oratione aut petitione liturgiam explevisset. فار *Non planè ritèque peregit sacra* سجود & ركوع in precatione. غسق *Precationem* مغرب in seram vesperam extraxit præco. غمطل *Solis antemeridiani ab ortu distantia, æqualis ei, quæ ab occasu est pomeridiani, cum peraguntur sacra precationis, quæ meridiana dicitur.* افضا *applicuit volam manus terre*, ut in السجود fieri solet. قضا *precatio, quæ præfinito suo tempore peragitur.* البدى *Humi ad locum* سجود i.e. προσκυνήσαι defixus fuit precantis vultus. *Inter precandum erectus constitit protenso pectore aut Kiblae opposito, vel manu dextra imposita sinistra.* تسج *strata*, super quibus peraguntur preces. منامره *Turris delubro apposita*, ex qua ædituus Muhammedicus prece-

precationis horam promulgat. *Incuriosus in oratione fuit* اوثر Separatim peregit precationem. *Media*, nec longa nec brevis precatio; aut media, quam aliae precationes duæ præcedunt, duæ consequuntur; aut quævis lege imperata precatio. *Lustrali aqua se abluit ad peragendam precationem.* بکر وضاح Precatio prima matutina. اوهم Prætermisit in peragenda precatione inclinationem. X. JURAMENTUM. احد jura-
mentum leve ac præproperè factum. قسم i. q. يمينة Iura-
mentum, quo se ad aliquid porrecta dextra obstringere solent. Unde *per Deum*, *عاشور* XI. SACRA MECCANA. ثنى Meccana sacra obivit, loco Muna dicto, nempe Nazireatum deposuit, unguibus præcis, tonsa barba, capitis & reliqui corporis crinibus abasis, & mactavit Camelum victimamque: *Lapides in acervum conjecti*, juxtaritum festi seu sacri Meccani, quod *الحج* dicitur. *Solus & solitarius obivit peregrinationem Meccanam.* جمار Silices, qui in sacris Meccanis jaciuntur. *Plur.* جمرات Ritus sacer peregrinationis seu solennitatis Meccanæ, qui peragitur in valle Muna. Estque illa *جمره* triplex: Prima, media, & postrema. In hac in primis lapillorum seu sili-
cum jactu Satanam, quasi impetentes, eum execrantur, atque averruncant. *Vide nostram εἰδωλογαφίαν V. T. p. 30.* *Profectus fuit ad eadem Meccanam, festum ejus & solennia sacra celebrandi ergo: eaque sacra obi-*
 Bb 3. vit.

vit. Hebr. חג הנדן Ipsa peregrinatio Meccana, seu Caaba, i.e. templi Meccani visitatio, & celebratio sacrorum ejus. حاج qui adit, adiitve Aedem Meccanam, & qui solennia ejus celebravit. حجة Peregrinatio Meccana, seu festi Meccani celebratio. ١٩. حجة = pannus holosericus, inprimis qui Regum munus, Meccam quotannis portatur circa festum, pro Caaba velamine. دابة Symbolum, liturgia Panegyris Meccanae. مشعر Templum Meccanum, Caaba. شفع Sacrificij Meccani solennis dies. شاهد Dies ante & pridie festi magni. عرف العجوة Caaba, quae etiam dicitur العجوة. In monte Arafat versatus, moratusque fuit religionis ergo; unde عرفه dies quo sacra peraguntur, & عارف Locum montisque sacri propè Meccam nomen. عمرة Visitatio sacra in festo Meccano. اقام Commoratus visitando fuit in sacris Meccani festi. غمره Qui sacra Meccanae peregrinationis obit sine عمرة commoratione. فحصة operimentum, seu succinctorium قحطهم in Meccana peregrinatione. يوم القر Dies proximè sequens diem festi magni, seu sacrae maturationis, quod tum in mansionibus suis vel in Muna homines quiescunt, post peractos publiceritus الكر بمان Panegyris Meccana, & pro religione bellum. لبي Obsequens dedit se peragendis Meccani festi sacris: تدمع Commoratus fuit substititque

in solennibus festi Meccani: Unde *مكة* ejusmodi com-
 moratio. *لبس* Tegumentum *Caaba* i. e. Meccani tem-
 pli, estque holosericum, quo circum operiri solet.
مينا Venit in Mina, ibique moratus fuit. Est autem Mi-
 na locus seu vallis quaedam Meccæ, ubi sacrificia mactan-
 tur. Synonymum ejus est *ذئبل* prop. *divertit*; Synech-
 venit ad destinatum prope Meccam sacrificio locum, &
 obivit sacra festi Meccani. *انصاب* Idola, statuae, lapides
 erecti circa templum Meccanum, ad quos dicitur *لا اله الا الله*
 ubi & alteri mactatur quàm Deo: Item limites
 septi sacri Meccani *يوم النفر* & *ليلة النفر* dies, quo
 homines discedunt è Mina, qui proximè sequitur
القرى qui est postridianus festi. *وسم* Adjit, frequentavit-
 que populus panegyri in Meccanum, sive solennes nundi-
 nas ejus. *موسم* Locus & tempus illius conventus.
مقامات الحاج Lotus, ubi conveniunt seu exeunt, quia ad
 templi Meccani solennia sunt profecturi. *وقف* Versatus
 est populus in monte *عرفات* solennia festi Meccani ibi ce-
 lebrans. Unde *موقف* locus ubi sacra illa celebrantur,
 qui aliàs *عرفات* dicitur. XII. VOTA. *حرم* Devovit
 Deo, ejusque cultui destinavit. *حرم* Nazireatum
 in se suscepit, viliorē indutus vestem, abstinens vena-
 tione, venere, odoribus, quod sit ante Meccani festi ce-
 lebrationem. *حل* Deposuit Nazireatum is qui voverat,
 & luctum ob mariti mortem fœmina, scil. diebus 110.
 exactis, quo tempore denuo nubere lex vetat.

XIII.

supposuit cervicali Koranum, quod *Metaph.* vel *Meton.* & neglectum notat & studium. V. SUNA, sive Lex *أيه* *☩* سنة idem quod Heb. *כשנה* Traditio. *الشر* dictum, factumve Muhammedis per manus traditum; vel Suna, id est, dictorum factorumve Muhammedicorum Pandectæ. *أشري* qui dicta ejusmodi refert. Tale dictum etiam vocatur *حديث*, quod est, vel *النبيوي* Propheticum, quod ipse dixit; vel *القدس* Sanctum; quod illi Angelum Gabrielem à Deo accepisse credunt. *محدث* qui doctrinam illam *الاحديث* profitetur. طالب *الاحديث* studium, quo cognoscuntur illa dicta. VI. DEUS, NOMINA, ATTRIBUTA DEI. Deus *κατ' ἐξοχήν* appellatur *الاحد* & *أحد*, unicus ille. Vocatur etiam *أمن* *cujus* *fidei* *nostra* *res* *committuntur*. *المبدى* *والمعيد* Inceptor & restitutor, creator & resuscitator; prout phrasi contraria negativa de homine *لا يبدى* *ولا يعيد* *nec novi quid facit, nec aliunde promit*; simplex est. *الباطن* Intimè perspecta habens omnia, *καρδιογνώστης*. *خافض* Depressor superborum. *سلام* Pax; Met. Deus *سبحان الله* Laus Deo, formula, qua venerantur Deum, removentes ab eo omnem imperfectionem. *المقرب* Custos, i.e. Deus. *الواضع* *Amplius misericordiâ*, & omnia comprehendens Deus. *أسماء حسنى* Nomina pulchra, (Dei) cujusmodi numerant 99. prout Hebræi 72. *رب العالمين* Dominus Creaturarum, Exercituum. *الواجب الوجود* *Necessariò existens*. *الزهر* Perficere fulmen & ignem notat; Deum etiam, quia veterum Persarum & Medorum numen fuit ignis.

VII. PROVIDENTIA, DECRETUM. حكمة الأفعال Quod
 Dei decreto & providentia definitum, pecul. *Excessus*,
fatumque mortis, de quo, الموت ط — يق ميئا ولكل,
mors via communis est, & *omni viventi meta*.
Tabula observanda, seu potius, rerum
 futurarum series, & norma divinae providentiae subjecta:
 Ipsa *providentia* أم — ام *Antistes* dicitur; item در هر
 quo nomine aliàs Psalmi veniunt: *Providentia* &
fatum. Opponitur ei الحجر, quod est العبد, quod est
 انسان فعل العبد, cum hominis actiones tribuuntur Deo. Differt autē
 الله *Mors*, fatum, tanquā
Hist. Orient. p. 355 قاضية *Mors*, fatum, tanquā
 res definita; quo sensu etiam منبه dicitur tam *mors*,
 quā *providentia*: عل ووعن *Inevitable*
hoc est, necesse est. استئنا est dictis suis addere; *si Deus*
volet; Vide *Jacob. 4. v. 14.* VIII. ANGELI, tam boni,
 quā mali ابو يحيى *Pater Iahia* i.e. Johannis: Ita dicitur
 Angelus, quem animas corpore solvere tradidere
 Persarum Magi & Mordad vocarunt, q. mortis datorem.
 Vocatur etiam تضر ايل *Azariel*. معقبات Angeli no-
 ctis & dici, & qui per vices dicunt الله سبحان, quod alijs
 alijs succedant. قدس *Angelus Gabriel*: eundem vocant
 الروح القدس *Spiritus Sanctum*, & الناموس الاكبر
 Cherubim. كروبيمون *Cherubim*. انماشطات *animas fidelium lætè ex-*
ipientes Angeli. سجل *Nomen Angeli*, qui rerum hu-
 manarum tabulas conscribit. حفظة *Observatores*, quod
 hominum observent opera. سابقات quasi *præcellentes*,

quòd Dæmonibus antecellunt. سقره *Scribere*, qui acta hominum notant. Ipse Diabolus appellatur الشيطان *Satan*: Superbus sive dæmon, sive homo, sive brutum; alias ابليس, الالام *Patrē amaroris*, & شيطان لوطان vocāt, & (cujus nomen fuerit عزابيل *Araziel*), ita dictus, quòd de divina desperàrit misericordia, vel per Aphæresin, q. *diapoulor*. Idem dicitur بهامر *quasi rugiens & avidus leo*. خطاف *Raptor* vel animarum, vel auditus. حباب *Serpentis* quædam species & *Satanas*. شهابه *Satanas*, quasi abligendus. وسواس *Suggestor mali*. لهان *Satanas*, Dæmon, quem (ita Arabes) exorcismus compescit aquæ copia profusa in sacra lotione خنخور *Leo, Lupus, Satan* *audax in* *improbitate*. خندع *bruchus nigrior*, prop. & طايخ *Angelus*, qui damnatos torquet q. d. torrens. دشر *Tribus Dæmonum*. غسل *Genus Dæmonum*. فخر و منكر *Duo Angeli*, qui homines probare dicuntur in sepulchro. فزع *Satanas*, Angelus qui nubibus præest. قطرب *Dæmonis sylvatici species*, mas scil. ذول *parvus dæmon*. جن *Genius, Dæmon*, & eorum genus q. d. tectum & invisibile. Vocantur etiam Dæmones داس *ahel الارض*, & داس *ahel الارض*. Unde *à dæmonibus obsessus*, caput & corpus jactans citra voluntatem. هود *Dæmonum voces*. هر *Dæmon* quidam turpium somniarum suggestor. 1. همره *q. d. strepitus Dæmonum*. هر *her* *Nomen*

Nomen superbi demonis. *دemon*, Angelus infernalis q. d. damnatus in ignem impellens. *مس 1. ق. سعة*
Obsessio Satanae, cum quem velut frontis coma prehendit, à *سعة* prehendit pendulam fronte comam. *سعتاق*
Demonum Princeps. *عمام* Prop. Incolæ; *Dæmones.*
Demonis sylvatici genus, devorans homines & bruta. *دemon* *Satanas*, prop. maledictus. *لنجوم* unusquisque filiorum Diaboli, pro ut tradunt, qui dissidia inter conjuges suscitare dicitur. *لبينة* *Nomen mulieris & filia Diaboli*, à qua & ille denominatur. *نساس* *Dæmonum species.* IX. PECCATUM. *اثر* *Peccatum* & pœna peccati; Synecd. *Vinum, alea.* *أص* *onus*, prop. Met. *peccatum*: eadem Metaphora dicuntur peccata *اثقال*
Pondera terra. *حبة القلب* *Nigricantior pars cordis*, peccatum originale: Absolutè etiam dicitur *السود* *atra cordis grana.* *مذف* *multa pro homicidio expiando non integra.* *طائف* *Instinctus Diaboli*, immissa ab eo in animum tentatio. Specialiter I. VINUM: de hoc Canon generalis *الخمر* *Vinum lege vetitum*, haud ullum est de eo dubium. Vocant *الخبثات* *أم الخبثات* *matrem pravitatis*: *اثر* *Peccatum* *مذخور*, & *جماع الاثم*
Colluviem peccati. Ita *ما مذخور* non tantum est *taberna vinaria*; sed etiam *confessus improborum*: quod tamen *Perficu* est *مذخور*. Alias vocant *vinu* *تربا قد* *Theriacu*, quod remedium sit mœroris. Ita ut rei licitæ nomine excusetur, dicitur *طلا*, quod propriè est *mustum*, de frutum.

2. VENDITIO DACTYLOLORUM pendentium.

دند
vendi-

vendidit dactylos adhuc de palma pendentes, dactylis decerptis sicatisque, quæ res lege vetita Muhammedanis, utpote conjecturis constans. X. ANTISTES, ANTISTITIUM & alia officia Muhammedica. امام *Præses, Antecessor*, quem alij sectantur. Item Rex, seu potius Imperator, vel à generali significatione, vel quod in Muhammedico regno Imperator, simul summus sacrorum præses est & Pontifex maximus. Namque hoc sensu خليفة Successor & Vicarius, nempe Muhammedis, dicitur. مادن *ostiarius* ac custos templi Meccani, aut delubri Idolorum ædituus. مفتي *Sapiens*, cujus responsum iudiciumque proximum à Lege locum habet: Vulgò *Mufti*, estque supra قاضى qui iudex dicitur. فقيه *Presbyter* Muhammedicæ religionis. قراة *Lector Alcorani*. XI. BONA OPERA, A. in genere; باقيات sic bona vocant opera, quòd solo homini post vitam supersint; B. in specie N. ELEEMOSYNA. مہذب Nomen proprium loci, seu montis qui pauperibus legatus fuit à Muhammede in urbe Medinensi. آبار *Aquarius*, seu pocillator, qui aquam publicè circumfert, ut cuique præbeat potum, quod gratis facere pro opere pietatis habent. ذمغ *Bona* quædam in urbe Medina legata ab Omaro in pios usus مركات Quod de opibus ex lege datur ac consecratur Deo, ut decimæ & eleemosynæ, مکتى *Sanctificavit* opes suas, data Deo i.e. ad rerum divinarum usum, portione ex Lege debita; quod iis sanctificentur, augeanturque reliquæ opes. ساع qui præest colligendis deci-

mis & eleemosynis. عَقْ *maclavit ovem* in eleemosy-
nam pro recens nata prole. مَاعُون *Pars opum, quæ Deo*
sacra solvitur. د. DECIMÆ, de quibus Canon: كل مال
اديت من كاتة دهيت ابله *Omnes opes, quarum*
solutæ sunt decimæ, liberantur noxâ. Item لا ثني *Non bis aut geminæ uno anno decimæ exigen-*
dæ. فريضة 40. pecudes decimandæ. ممه *Morticinium,*
& pecus impurum, in quo decimæ non habent locum.
اوانص *Id quod inter duas فريضة est, ut cùm 5. Camelî*
debeant pretiû ovis, pro sua فريضة i.e. portione Deo sa-
cra; quicquid ultra quinque & infra decem est, pro ea re
nihilo plus penditur. د. PRECES, اوان *est indicere & pro-*
mulgare Muhammedicæ religionis affectis preces, seu
precationis horam, quod ex turri aut alio aliquo loco e-
ditiori fit, voce elata. Et quia cum hoc actu, Alcorani le-
*ctio similitudinem habet, اوان *est, qui canendo legit, re-**
*citatque Alcoranum. اوان *vel الصلاة اوان *Indictio &**
promulgatio publicæ precationis Muhammedicæ, quan-
do ex turri vel editiore loco ejus hora indicitur alta &
ferè canora voce, qua populus convocatur & officij mo-
netur, Deus laudatur & invocatur, & ita pars orationis
sacræ obitur: quod quinis quotidie vicibus fieri solet ex
singulis templis vel delubris. Ideoque in eas partes genti
illi divi sus est dies. Mense autem Ramadano, qui seju-
niodicatur, idem observatur in duabus precationibus
aliis, iisque accessoriis, quæ fiunt non ex necessario reli-
*gionis præscripto, sed *impétræ* velut ritu. Eiusdem origi-**

nis est *ادب* promulgatio & præconium precum : Ipse
 etiã præco, & locus ad quem illa precum indictio & con-
 vocatio undique pertingit; ubi ex diversis turribus vox
 illa audiri potest. Ipse verò ædituus seu *præco* Muham-
 medius *ميدد* & *مادد* dicitur, & *turris ejusmodi*
 Atque in hunc usum Muhammedanorum turres extru-
 untur graciliores nostratibus, ad singula fana singula, ad
 magna templa ac regia ferè quaternæ; & quælibet suum
 habet præconem. *تكرم* Lotione lustravit se ad peragen-
 da precationis sacra, propterea quòd extremis corporis
 partibus, quæ *اكارع* dicuntur, affunditur aqua. *مرع*
Deorsum inclinavit se, caputque suum, humilitatis ac
 reverentiæ monstrandæ ergo, ita ut manus imponatur
 genubus, vel depressum dorsum æqualiter exporrigatur,
 sicuti mos est Orientalium preces fundentium. *السجود*
προσκύνησις, quæ fit *عند سبعه* *ارباب* *super septem mem-*
bris, nempe utroque pede, utrisque genubus, utraque
 manu & fronte humi applicitis. Hunc cultum soli Deo
 tribuunt. Est enim *اسجد* humiliavit se, procubuit, re-
 verentiæ ergò, frontem apponens terræ ad common-
 strandam supplicis animi dejectionem, atque abnega-
 tionem. *خطبه* *Oratio*, vel potius præfatio ejus *منا-*
tila, carens nempe duobus solemnibus articulis, quorum
 altero laudari solet Deus, altero benedicatur Muham-
 medi, quos in Oratione sua prætermisisse dicitur Zija-
 dus. *ابتهك* à primo principio solemnibus sacre Oratio-
 nis interfuit, audiens præfationem *خطبه* dictam, qua &
 Deum laudant, & pro rege orant Muhammedani,
 antequam solis discus occasum at-
 tinge-

tingeret , composuit se ad precationem vespertinam
 ترويم convocatio ad publica Orationis sacra; vel est: In
 convocatione illa, quæ fit diluculo, elata voce, ingemi-
 nare dictum illud: الصلاة خير من النوم Oratio melior
 est somnio. Notat etiam اقامه consistentiam precationis,
 cum post hæc, quæ est absolutæ necessitatis, alia fit, quæ
 liberæ observantiæ. & جمع Incurvavit corpus
 suum deorsum, pronus fuit. Constitit manibus in genua
 positis, sive faciem applicuit terræ. Illud est مراكع
 hoc ساجد. Precatio quæ penetrat, magisque exauditur
 أجوبى vocatur. احدث Accidente aliquo pollutus
 & prohibitus fuit à precatione. حاض abstinuit ob men-
 strua à precatione. حذر Festinavit in lectione precumve
 promulgatione. ممراب Locus in templo, ubi Antistes
 consistit, & respiciens Meccam versus populo præit pre-
 catione sua. حي على الصلاة est dixit; دعو Deditote
 precationi, qua formula sancta indicitur attentio.
 خمره Laudes dicantur & benedicatur Deo. تسميات الله
 stratum exiguum (quod longitudinem hominis non ex-
 cedit, aliàs حصير dictum) ex folijs palmæ contextum,
 super quo sacra peragunt precationis, وود مسرور
 inprimis, insternere autem solo aliquid solent, ne
 manus, frontemque ei applicatam inquinent. دبارا
 Post justum tempus ad precationem venire. بلال Nomen
 proprium viri, qui, præco Muhammedis, publicas ejus
 indixit preces. دة الشفاعة Ali, fil. Husein,
 fil. Abutalib, & alij, quod in Orationibus assidui

certas corporis partes frequentes inclinarent, pro religionis suæ ritu, easque multa السجود προσκυνήσεις attritas haberent. *مرهق* Distulit precationem peragendam, donec alterius appeteret hora. *سبحه* Sphærule rosarij, ad quas repetuntur verba sacra, & ipsa oratio ac rerum sacramentorum memoratio. *سجاده* stratum, ubi السجده peragitur. *مساجد* Septem membra, quæ in προσκυνήσεις applicantur terræ. *صلاته* Preces, constantes certis السجود والركوع, Locus precationis, Synagoga. *ضرس* diuturnior in precando mora. *طبق* Manum utramque femori imposuit in sacra inclinatione corporis, quæ ركوع dicitur. *عاقبى* Bis Deum jancelsificavit in precatione. *عقبى* Consedit in الصلاة antequam subjuncta Oratione aut petitione liturgiam explevisset. *غار* Non planè ritèque peregit sacra سجود & ركوع in precatione. *غسق* Preca-tionem مغرب in seram vesperam extraxit præco. *مطل* Solis antemeridiani ab ortu distantia, æqualis ei, quæ ab occasu est pomeridiani, cùm peraguntur sacra precationis, quæ meridiana dicitur. *افضا* applicuit volam manus terre, ut in السجود fieri solet. *قضا* precatio, quæ præfinito suo tempore peragitur. *البدن* Humi ad locum سجود i.e. προσκυνήσεις defixus fuit precantis vultus. *نحمر* Inter precandum erectus constitit protenso pectore aut Kiblae opposito, vel manu dextra imposita sinistra. *نسج* strata, super quibus peraguntur preces. *مناره* Turris delubro apposita, ex qua ædituus Muhammedicus pre-ca-

precationis horam promulgat. *Incuriosus in oratione fuit* او تر Separatim peregit precationem. *Media*, nec longa nec brevis precatio; aut media, quam alix precationes duæ præcedunt, duæ consequuntur; aut quævis lege imperata precatio. *Lustrali aqua se abluit ad peragendam precationem.* بكر وضاح Precatio prima matutina. او هم Prætermisit in peragenda precatione inclinationem. X. JURAMENTUM. *Juramentum leve ac præproperè factum.* قسم ١. q. *Juramentum*, quo se ad aliquid porrecta dextra obstringere solent. Unde *per Deum*, *يمين الله* per Deum, ecastor. XI. SACRA MECCANA. *Meccana sacra obivit*, loco Muna dicto, nempe Nazireatum deposuit, unguibus præcis, tonsa barba, capitis & reliqui corporis crinibus abrais, & mactavit Camelum victimamque: *Lapides in acervum conjecti*, juxtaritum festi seu sacri Meccani, quod *جرّة* dicitur. *Solus & solitarius obivit peregrinationem Meccanam.* جمار *Silices*, qui in sacris Meccanis jaciuntur. *Plur.* جمرات *Ritus sacer peregrinationis seu solennitatis Meccanæ, qui peragitur in valle Muna.* *Estque illa جمرّة triplex: Prima, media, & postrema.* In hac in primis lapillorum seu filicum jactu Satanam, quasi impetentes, eum execrantur, atque averruncant. *Vide nostram εἰδωλογεσίαν V. T. p. 30.* *Profectus fuit ad eadem Meccanam, festum ejus & solennia sacra celebrandi ergo: eaque sacra obi-*

vit. Hebr. ^{חג} חג *Ipsa peregrinatio Meccana*, seu Caaba, i.e. templi Meccani visitatio, & celebratio sacrorum ejus. ^{حاج} حاج qui adit, adiitve *Ædem Meccanam*, & qui solennia ejus celebravit. ^{حج} حج *Peregrinatio Meccana*, seu festi Meccani celebratio. ^{محمل} محمل i. q. ^{مخففة} مخففة = *pannus holosericus*, inprimis qui Regum munus, Meccam quotannis portatur circa festum, pro Caabæ velamine. ^{دعوى} دعوى *Symbolum*, liturgia Panegyris Meccanæ. ^{مشعر} مشعر *Templum Meccanum*, Caaba. ^{شفع} شفع *Sacrificij Meccani solennis dies*. ^{شاهد} شاهد *Dies ad hunc* & ^{مرفة} مرفة — pridie festi magni. ^{تريف} تريف *العجوة* *Caaba*, quæ etiam dicitur ^{الببيت العتيق} الببيت العتيق. *In monte Arafat versatus*, moratusque fuit religionis ergo; unde ^{عرفة} عرفة *dies quo sacra peraguntur*, & ^{عارفة} عارفة *Loci montisque sacri propè Meccam nomen*. ^{عمرة} عمرة *Visitatio sacra in festo Meccano*. ^{اتقم} اتقم *Commoratus visitando fuit in sacris Meccani festi*. ^{غرد} غرد *Qui sacra Meccanæ peregrinationis obit sine* ^{فجدة} فجدة *commoratione*. ^{محرمة} محرمة *operimentum*, seu succinctorium ^{محرمة} محرمة in Meccana peregrinatione. ^{يوم القمر} يوم القمر *Dies proxime sequens diem festi magni*, seu sacre mactationis, quod tum in mansionibus suis vel in Muna homines quiescunt, post peractos publice ritus ^{الكريمان} الكريمان *Panegyris Meccana*, & pro religione bellum. ^{لمبي} لمبي *Obsequens dedit se peragendis Meccani festi sacris*: ^{تمتع} تمتع *Commoratus fuit substititque*

in solennibus festi Meccani: Unde *مذبح* ejusmodi com-
moratio. *لبس* Tegumentum Caaba i. e. Meccani tem-
pli, estque holosericum, quo circum operiri solet.
مينا Venit in Mina, ibique moratus fuit. Est autem Mi-
na locus seu vallis quaedam Meccae, ubi sacrificia mactan-
tur. Synonymum ejus est *ذئبل* prop. *divertit*; Synech-
venit ad destinatum prope Meccam sacrificio locum, &
obivit sacra festi Meccani. *انصاب* Idola, statuae, lapides
erecti circa templum Meccanum, ad quos dicitur *لا اله الا الله*
ubi & alteri mactatur quam Deo: Item limites
septi sacri Meccani *يوم النفر* & *ليلة النفر* dies, quo
homines discedunt à Mina, qui proximè sequitur
القرم qui est posttridianus festi *وسم* Adjit, frequentavit-
que populus panegyri in Meccanum, sive solennes nundi-
nas ejus. *موسم* Locus & tempus illius conventus.
مقامات الحاج Locus, ubi conveniunt seu exeunt, quia ad
templi Meccani solennia sunt profecturi *وقف* Versatus
est populus in monte *عرفات* solennia festi Meccani ibi ce-
lebrans. Unde *موقف* locus ubi sacra illa celebrantur,
qui aliàs *عرفات* dicitur. XII. VOTA: *حرم* Devovit
Deo, ejusque cultui destinavit. *نذير* Nazireatum
in se suscepit, viliozem indutus vestem, abstinens vena-
tione, venere, odoribus, quod fit ante Meccani festi ce-
lebrationem. *حل* Deposuit Nazireatum is qui voverat,
& luctum ob mariti mortem femina, scil. diebus 110.
exactis, quo tempore denuo pubere lex vetat.

XIII.

X III. SACRIFICIA, 'OBLATIONES, اكولة *Segregata ad saginam*, & saginata ovis, quam in majore Muhammedanorum festo pro sacrificio mactari minus convenit. قطر Quod pro eleemosyna datur die القطر quando lejunium Ramadan solvitur. دنة Camelus, vel bos, quæ solvendi voti, & solennitatis etiam ergò in sacrificium Meccæ mactatur, cujus sacrificij author imprimis memoratur المضى الهاس بن المضر ita dicta à saginando. Quadraginta pecudes, aut minimus animalium grex, de quo صدقة i.e. sacra Deo portio, scil. unum debetur. Ita dici volunt, quod eos tanquam ad jus suum pauperibus abire ac properare liceat. حلال & حلال animal mactari idoneum in hostiam. ضحية ovis, quæ mactatur solenni festo, quod hinc يوم القربان Festum oblationis dicitur, incidens in mensem X. يوم الذبح Dies jugulationis, sacrificijve, estque decimus, mensis الحجة دى Dilhigghia. هدى Locus ubi mactatur hostia in valle Muna. Pecus, quod Meccam ducitur in oblationem: Unde jurandi formula: Bona vel pecora mea in sacrificium cedant, si res ita se habeat. هدية Pecus quod mactatur in festo Meccano. وزيمة Munus, sacrum seu hostia, quæ ad templum Meccanum offerenda perducitur. XIV. FESTA. سدق Nox, qua incenduntur ignes festivi, ritu Persico, quod fiebat XVI. die mensis Bahmen ايام التشرىق Tres dies post festum victimale Muhammeditarum, quod iis aut mactatæ siccantur carnes, aut quod mactatio illa fiat circa ortum Solis. قطر

diastomus, solutio jejuniij live عيد الفطر, festum Muham-
 medicum, succedens jejunio mensis Ramadan, quod
 aliàs عيد الصفر festum minus, ut majus عيد القربان
 dicitur. De Christianorum festis vide sup. 183. quibus
 adde سعادين Festum palmarum ante Pascha Christianis
 celebrari solitum. Heb. פסחא. Ascensionis fe-
 stum. سمايح Nomen festi Christiani. XV. CIRCUMCISIO.
 حتن Circumcidere puerum; خقض puellam. Talis cir-
 cumcisio cum primis in Ægypto fit, ubi, anteriore natura
 muliebri parte superflua quædam excrescunt, quæ in te-
 nera ætate auferri solent, non tamen ex lege aliqua vel
 Religione; sed duntaxat ad tollendum naturæ vitium,
 quod conceptui partuique obesse volunt. Hinc راسم
 mulier perperam, nec ubi oportuit, circumcisa, ad illas
 naturæ suæ partes. Mulier verò, quæ circumcidit, voca-
 tur أسمة i. e. خالدة seu خافضة: Convivium circumcisia-
 le. ديرة, aliàs ديرة dicitur: Non circumcisis puer
 معبر: Circumcidit puerum & puellam عذر In conju-
 gat 2. عذر Convivium circumcisiale instituit. & عذر
 Præputium. عذر Incircumcissum esse. عذر In-
 circumcisa mulier. XVI. MONACHI, RELIGIOSI; بدول
 Religiosus devotus. Tales ابدال, propriè, dicuntur,
 quod semper servari in Mundo aliquos eorum supersti-
 tes volunt, ita ut defunctis illis alij substituuntur. Illud
 enim بدول Persæ per ديوانه خدا furens Deo i. e. Deo,
 numine afflatus, ætiusque exponunt. بدول Devotus, cum
 jejunio affixus templo. طهسان Epomis, qualem Philo-
 sophi

sophi & religiosi, inprimis apud Persas usurpare solent pro insigni. Inde Arabibus ابن طلاس Persa & Barbarus. اعتكف *se continuit religionis ergo, assiduusque fuit in templo.* قرا *Lectioni sacra & pietati addictus.* قوس

Cellula eremitæ. XVII. IEIUNIUM ائثوى *qui semper jejunat feria secunda, quod tum inter Christianos, tum Muhammedanos à quibuidam fieri solet, & ferè privato voto.* حتم *Supplementum Orationis & Jejunij, ob impedimentum prætermitti: Opponitur تارة cum illa suo*

tempore præstantur. سابعات *Mulieres jejunantes & pia.* سحور *Cibus, qui primo diluculo, seu ante hoc sumitur, uti fit apud Muhammedanos, qui Jejunantes solenni ritu totum diem cibo omni & potu abstinent à diluculo in noctem.*

صام *Jejunavit in seram vesperam, oblatentem novam lunam.* فطر *Jejunium solvit.* فطر *Jejunium solvit.* فطر

كفل *Continuus fuit in jejuniis.* انتق *Mense Ramadan Jejunavit. Unde انتق mensis Ramadan.*

XVIII. MARTYRIUM. الشاهد *Martyr: de his dici solet.*

استثناهم الله من الصفة *Exceptit eos à tremore.* سنخ *Senex expertus, & in subeundo martyrio constans.* XIX.

PURGATIONES, LOTIONES. ادا ب الوضو *Sacra lotionis mores, & gestus diversi.* سنخ الوضو *ritus lotionis traditione sancitus.* تامم & تيمم *Terræ pulvere defricuit membra, quæ lavari ex lege ante orationis sacra debent.*

Terræ autem pulvis adhibetur, ut ibi vicem explicat deficientis aquæ. Origine & instituto judæicus ritus, quem Arabes sunt secuti. استيقا *mundavit & ab-*

sten

ster sit membrum genitale, quod post lotium facere Lex Muhammedanos jubet: quasi à lotij inquinamento liberavit, innoxiumque reddidit. *استحجم* *Lapillo, scilicet deter sit penem vel alvum* post reddita excrementa, à quibus eas mundare partes Muhámedani Lege tenentur. In genere hæc mundatio dicitur *استحجم مطهره* *Guttur-nium lustrale*. *دجل* *Parvi silices, quibus detergere solent anum, penemve Muhammedani ab excrementis*. *توضا* *lustrali aqua se abluit ad peragendam precationem*. *تهدم الصعود له* *Petitque, cepitque terra pulverem, precationis ergò, scil. accepto eo & quidem puriore de-fricuit manus, faciémque: quo ritu, ubi aqua minus uti licet, suppleant lotionem* *الوضو* dictam. XX. CONJUGI-UM, DIVORTIUM. *طلقها ثلاثه* *Repudiavit eam ter-tiò, prorsusque repudio pleno, irrevocabili & absoluto, siquidem terciò repudiatam ducere Lex non permittit*. *صالحها عند القراف* *Gratiam fecit mu-lieri tempore discessus nempe rerum quarundam, quas repudiata reddere debet*. *دنى* *Domum deduci jus-sit sponsam suam comptámque exhibuit*. Inde petikum, quod sponsa collocari solet, illud hodièque sit, sub se-riceo pavimento, fornicata constructo forma, quod *قبة* dicitur. *مبهوم* *Res prorsus illicita*, ut est conjugium in-ter sororem & fratrem. *تعاون* *Dealbatio portæ sponsæ; & denigratio portæ mortui*, quod inter Arabes obti-net; etiam judæos quosdam. *لهام حرة* *Nox, qua inte-gram Virginitatem sponsa servat, in qua amittit, ea* *خطبت* dicitur.

Expetivit mulierem filio in conjugem & despondit, seu, ut ea desponsaretur, obtinuit. Ubi enim utrinque inter amicos convenit, per eos quoque desponsatio coram mysta fieri solet, & dati symbola, seu dona à parte futuri sponsi. خطاب Dictio, quâ matrimonium inter Arabes

contrahi solet. خلع Divortium, quod fit, desiderante viro, eâque remittente, quæ ex pacto antenuptiali deberentur ipsi, si quando dimitti contingeret انت حايه منى

Tu à me libera, aut relicta esto. Ipsa est repudij formula.

Sic: اذهب ولا ائده سر بهك Abi non curo, te aut non opus habeo: prop. Non repellam gregem tuum, sed sinam vagari. Repudij formula, qua dimittere & repudiare uxores. solebant ante Muhammedis. tempora. شغار

Matrimonij genus, quo duo viri mutuam necunt affinitatem, ut alter alterius filium vel sororem ducat, & contra suam sororē, vel filiam illi in uxorem concedat, ut ita utrinque exempti sint à sponsalibus donis: Quod, in Paganismo Arabum usitatum, à Muhammede fuit abolitū. ضم

Matrimonium, quo uxor ducitur juxta aliam, quod fit in Muhammedica Polygamia. ملاهق Multi divortij vir,

frequenter uxores repudians. طاهر est, dixit uxori, eâque divortium fecit ab illo, hæc verba, على انت طاهر

tu mihi ut dorsum matris: meæ. ملاك Connubi-

um, contractus, desponsatio. الذكج Dictum, quo

desponderi solebat inter Arabes puella; uti الخطاب nomen,

quo pronunciato, ea petebatur nuptum. XXI.

TEM.

TEMPLA. De Templo & sacris Meccanis, supra jam actū
 est. Addi tamen possunt sequentia. Vocatur templum
 illud à forma الكعبة *Caaba*, figurā quadratum. القبلة
 & امام, eodem sensu, quod precatur eò se dirigant.
 البيت *Domus*: Unde امين البيت Qui petunt & adire
 cupiunt aut visunt domum. لبيت الحرم, Item البيت الله
Domus Dei: بيت العتيق *vetus*; بيت المعمور *Domus*
culta, quod huic simile in caelo esse fingunt. ذات الودع
 absolute etiam بهذه structura; item الحرم الله
 الحرم, *Reclē processio* در حجة. *Reclē processio*
 illi & ritē ac justē peracta fuit peregrinatio suscepta, seu
 festi Meccani solennitas: بهر الله حجة i.e. قبله accepit,
 acceptamque habuit Deus peregrinationem ejus. Ipsa
 Mecca absolute dicitur: البلد الامين, *Regio*; توتا,
 الحرام, *sacra*: البلد الحرام *sacra*: حرم septum, murusve *Ædis* Mec-
 canae in boreali latere. مسجد *Meskita*, templū. مسجدان
Templum Medinense & Meccense. خيف *Delubrum in*
monte Mina, propè Meccam, quod in ejus clivo extru-
 ctum: المسجد الجامع vel مسجد الجامع & simpliciter
 الجامع *Templum τὸν ἀγῶνα, Cathedrale*, quod die Vene-
 ris conveniunt: الاقصى *Templum extremum*, Hierosoly-
 mitanum: XXII. MORS. Vocant martem الحشاش
 ام. Matrem occasus. نقيح *Nuncius mortis*. مع
 Maetata corpora ac velut epulae mortis appellantur ho-
 mines. Vide supra Decretum. XXIII. LUCRUS, FUNE-
 BRIA, COEMITERIA: مهلة *Sudarium*, seu bysli pars,
 Cc 3 quam

quam femina manu tenet in planctu. Solent enim paniculum tenuem rarioris texturæ, nigri coloris, quod genus *شملة* *Siemla* vocant, manibus tenere; quo dum planctum suo more edunt, lachrymas subinde abstergunt, quemque brachijs diversimodè jactant. *جنار* Funus, feretrum, cui impositum funus. Absq; hoc dicitur *جنائز* Alij volunt *جنائز* esse feretrum; *سرور* *funus*. Ita autem dicitur, quod colligantur super mortuo vestes, cum in feretro collocatur. *حضر* *Texit, collegit*. *Interpersit terram in vultum suum*, quod facere mos Arabibus, cum mortuus est propinquus *حداد* *Vestes lugubres, nigrae vel ceruleae*. *أبطل* *Abstulit cum mors*. *مقسل* *Locus lotionis funerarius, ubi defunctorum corpora lavantur*. *اط* *Precatio quæ ad funus fit*. *بقيع الغرفة* *Nomen cæmeterij Medinensis*. *سفر* *sepulchrum*, sic dictum, quod homini affine. *قلاع* *sepulchrorum refossor, spoliator mortuorum*. *نباش* *Idè XXIV. ULTIMUS DIES, RESURRECTIO VITA ÆTERNA*. Ultimus dies eodem sensu *أرفة* *& عاجل* *à properato accessu* vocatur. Item *كبرى* *plaga magna*. Vita æterna dicitur *الأجل* quasi, *quæ semel capta nullum habeat finem*, & quæ hanc vitam immediatè excipiat. Cui elegantiori paranomasia opponitur *أجل العاجل* *utci* *أجل العاجل* *الاشرة* *Elige celeste, & relinque mundum*. *أشرة* etiam dicitur i. e. *posterior & suprema vita*; tempus novissimum, & quæcunque ad illud pertinent; opponitur *الدنيا* vel potius *أولى* *vita priori*, i. e. *præsenti*, cui illa succedit ita Rabbini *Psalm. 139. v. 5* *أشرة* *de præsenti & futura vita exponunt*. *أشرة* *Alligavit tamen*

lunæ ad Domini defuncti tumulum, pabulo potuq; destitutum, ut moreretur. Arabum Gentilium ritu. Putabant enim aliàs se nõ resurrecturos equites, eo statu, quẽ amabãt, sed pedites, quod vile videbatur. *يوم النشور* *Dies Resurrectionis*, aliàs; *الساعة* i. e. hora. *يوم العوض* *Dies armilustrij*. *الحلق* *reditus Creaturæ*, *القارعة* i. e. *Infortunij*. *ساهرة* *Locus*, quẽ Deus extremo iudicio definivit, qui etiam *الموقف* dicitur. XXV. TRIA LOCA, quæ Arabes post hanc vitam constituunt A. PARADISUS, CÆLUM. *فردوس* *παραδεισος*, beatorum sedes. *طوبى* *Nomen arboris* in Paradiso, cujus dulcissimi fructus, ambrosia: *سبعة* *septimum celum*, paradisus. *خطمير القدس* *septum sanctitatis* i. e. Paradisus, aut præcipuus ejus locus. *فراخ* *Domus celestis*, quæ etiam dici solet, *ببيت المعمور* *Domus culta*. *كوثر* *fluvius Paradisi*. *مستودع* *Sedes Paradisi*, ubi Adam & Eva collocati fuerunt. *سدرة المنهى* *Nomen arboris* in Paradiso. *تسليم* *Nomen aquæ* in Paradiso, quod super arcas, & hypercoa fluit. Vinum itẽ, quod ibi, juxta *Mar.* bibitur sunt beati; quod etiam *فردوس* appellant. *سلسيل* *Nomen fontis* in Paradiso, *اكتر اهل الجنة* *Pleriq; eorum, qui consortes Paradisi erunt, sunt simplices, ut habent Suna, & Gieuh. in rebus nempe mundanis.* B. LOCUS MEDIUS. *فردخ* *Peculiariter Arabibus est.* *ما بين الدذا والاحزة وقت الموت الى البعث فمن* *Quod intercedit hanc inter & futurã vitã, à momento mortis ad Resurrectionem, ita ut qui moritur in eũ ingrediatur.* Illud autẽ *فردخ* quod in Alcorano occurrit, notare *سپاسخبره* monet *Mar.* an à Persico *برزون* *Berzon*, quod est *vicius amplior ad extremũ platea, & campus? Sic*

Sic *پرهوت* est nomen *putei* in Arabia regione *Hadramuta*, ubi infidelium animas detineri seu orcum esse, Arabes credidere, quasi *barathrum* dixerint. C. INFER-
 NUS. *ههم* Ignis vehementer ardens, gehenna, illi, qui
 sunt in gehenna. *نوس* nomen *arboris* infernalis.
قوس *Cibus infernalis*. *ل* *Argilla*
 igne infernali indurata, cui hominum quorundam no-
 mina inscripta narrant. *ههم* *Infinus inferni locus*: Li-
 ber in quo Dæmonum hominūque improborum cri-
 mina conscripta extant. *سق* *Infernus*. *البتجره الملعونه*
Arbor inferni maledicta, aliis *Satanas*. *فداق* quod de
 damnatorum infernalium corporibus diffluit. *فلق* *Lo-*
cus in inferno. *هاويه* *Infernus, barathrum*. XXVI. No-
 MINA IDOLORUM varia. *أوال* Nomen Idoli, quod à Wai-
 litis, Arabum tribu, colebatur. *بقل* *Baal*, juxta Arabes,
 nomē Idoli aurei, quod coluerunt tempore Eliæ. *الصلصة*
 Nomen Idoli, quod in Iemama, Arabia provincia cole-
 batur. Hinc *الصلصة* Templum ejus, quod aliās *كعبه*
الصلصة dicitur. *يعيم* Nomen Idoli, statua lignea.
 Idolū Anazatais Arabibus propriū. *سواء* Nomen Idoli,
 quod tempore Noachi, & postea ab Hudeilitis cultum.
 Talia etiam erant *يوق* و *يوق* Idolum, quod col-
 litur, præter Jehovam, peculiariter Idola Meccensium,
 erroris quivis Dux. Chal. *شلال* eodē sumitur sensu. *أعتر*
 Nomen Idoli Koreischitarum & Gitfanidarum. *عوض*
 Nomen

Nomen Idoli, culti à Bekritis Wailitis. ^{سائون عوام}
 Nomen Idoli Arabum quorundam. ^{الاسم} Nomē Idoli,
 quondā Arabibus Dilkelaitis in Hamijaridum terra cul-
 ti. ^{نهم} Nomen Idoli à Mezinitis Arabibus culti, & ipsi
 illi Idololatræ. ^{همل} Nomen Idoli, quod quondam tem-
 pli Meccensis fuit. ^{دات الودع} Idolum. Talia etiā erunt
^{بغوث} quod Æthiopicum esse putat
 Clariss. Golius, & ^{ضهين} c. Sic IMAGINES, statuæ: ^{الاسم}
 Imago Magica, quales sub certo horoscopo in sculpi re-
 bus & consecrari solebant, ad singularem efficaciam.
^{ابو الهولي} statua; quicquid colitur præter Deum. ^{دعيب}
 Talisma ad abigendas arenas.

VI. *Hæc tumultuarie de terminis Theologicis; ad
 ceteros peragendum esset Philosophicos, Philologicos,
 Medicos, & juridicos; sed quia id ipsum commodius alibi
 fiet, met amb hic figimus, ubi quædam adhuc dignitatum no-
 mina præmiserimus, Regum præsertim & Reginarum,
 vel communia vel propria.*

Sic quidam volunt ^{سار} ^{مأرب} fuisse nomen Regis cujus-
 que Sabæorum ^{تبع} *Tubbaa*, nomen Regis totius Iemen,
 sive Arabiæ feliciæ. ^{خاتان} Nomen Regis cujusque
 speciat. Turcarum. ^{خان} Imperator Tartarorum omnis,
 pecul. Chatæorum, & ita hodiè que in Persia magnæ cu-
 jusque provinciæ præfectus seu satrapa dicitur. ^{اتابك}
 Cognomentū seu titulus Regius, quo insigniri solet vel
 ipse Rex, vel Administrator Regni, nempe qui Regis vi-
 ces explet in Imperio gubernando. Is aliàs, & hoc tēpore

in Ottomanico Regno *ويزير عظيم* *magnus Vezirus*, dicitur. Origine Tartaricum Turcicumve est, atque *Pater, Dominus* sonat. Nam *آقا* Turcis *pater*, & *بك* Beg *Dominus* est; simile *מלך* apud Hebræos. Arabibus autem hoc nomen usurpari cœpit; postquam apud Muhammedanos, Scythicæ Gentes imperium invaserunt, uti in Persia, Ægypto & Syria quinque ab hinc circiter seculis factum fuit. In Historijs frequens occurrit, præsertim posterioris ævi. Vide Histor. Eccles. Secul. S. XII. S. II. Edit. Hanov. *خليفة* *Imperator*, Rex magnus, quasi universalis, vulgò Chalifa, vel quòd is; juxta Muhammedanos, vicarius & successor est Muhammedis. *الخلفاء الراشدون* Vocantur primi quatuor Imperatores post Muhammedem, Abu becer, Omar, Osman, Ali; nempe Sunnitis, quales sunt Turcæ: non Rafiditis, quales Persæ, qui solum Alim habent, pro legitimo successore *خواجه* Senex, sed ferè honoris nomen, uti & *شيخ* quod mercatoribus, Viris doctis, Magistris, devotisque tribui solet, in primis apud posterioris ætatis scriptores. *امراكان* *Proceres regni* *سمدور* *Rex*, quod ad ejus conspectum oculi perstringuntur. *عم* *Præfectus* fuit Genti vel regno, pecul. Arabum, quia eisdem Arabum Diadema fuit, ut tiara Persarum. *مهم* *Rex Arabum* *مقيلا* *Mensura magna aridorum*, & *corona Cofroes Regis Persarum*. *الغيبك* *Magnus Dominus*, seu Princeps ab, *olog* magnus, quod Persieum esse putatur. *دلاور* *Rex magnus Indorum*. *بلقيس* *Nomen Regina Sabæ* seu Sabæorum, quæ visum venit Solomonem, eidemque juxta Arabes, nupsit. *مو اصبح* *Nomea Regis Arabiarum* *feli-*

felicis. طاع Tyrannus , pecul. Græcorum Imperator.
 عبا هذه المهدون Reges Arabiæ felicis, qui in Imperio ci-
 tra mutationē permanferunt. رير Rex, pecul. Ægypti.
 دوا القردن Διςπερς, Alexander. قارن Linguæ Choraf-
 micæ Imperator. قوقش Nomen commune Regis Æ-
 gypti & Alexandriæ ; nec non Indorum Princeps. قبل
 Rex Himiaritarum pecul. magnus, utpote cujus dicto
 parent omnia. كسرى Perficē و خسرو Chofrau , Chof-
 roës i. e. Imperator Perfærum ; & nomen prop. certi Im-
 peratoris Perfici, cujus pater fuit Perwiz. Unde ita dicti
 sunt Imperatores alij. النجاشة Rex Æthiopum , qui
 circa Ægyptum. نعيمان Nomen Regis Hyræ, fil. Al-
 mondiri , & quia hic ultimus fuit ; hinc omnes hoc no-
 mine appellantur vel à colore sanguineo, vel quod ab il-
 lo adamaretur Rege. دوا النمار Cognomen Abrahæ,
 Regis Arabiæ felicis , sic dicti, quòd primus signa in ex-
 peditionis fuæ vijs erexiffet , per quas redire vellet.
 المهرمنر Magnus Perfærum Imperator. خنمار Rex Me-
 fopotamiæ aut Æthiopix. قايم بامر الله Rem vel cau-
 fam Dei agens : quod ferè nomen affumunt , inter Mu-
 hammedanos, qui pro libitu fuo principatum affectant.

Addenda, Corrigenda.

P. 5. l. 12. Inſere lit. ح. p. 7. l. 5. فموسي p. 9. l. 4. Litera
 verò ذ. l. 15. انſala. Ante ارفع و ن proprium ſonum
 retinet. p. 10. l. 10. ut reliquæ. l. 14. ſequentē ي quieſcente
 P. 11. l. 5. legatur. p. 13. l. 2. compensativum , quorum u-
 trum-

trunque est necessarium. l. 20. ^{فَعُولٌ} p. 15. l. 8. ^{בִּלְכָּה} Rex
ejus; quæ tamen in Daniele occurrunt, Hebraïsmum imi-
tantur. Ib. ^{מַלְאָכָא} l. 21. del. sequentem. p. 16. l. 26.
Accentus tum ablationem, tum trajectionem. p. 17. l. 14.
uniri, ut ^{מִן} ^{אַתְנָךְ} quis filius tuus; particula ^{מִן} assumit.

Phatha: Unde &c. p. 20. l. 4. ^{كَا فِرَاتٍ} p. 28. l. 14. ^{أَنْفُسَ}

p. 38. l. 20. ^{هَنْ} p. 57. l. 10. ^{فُلَّةٌ} p. 63. l. 2. Præcedat Impe-

rativus. p. 73. l. 7. ^{مُتَقَدِّانَ} l. 8. ^{مُتَقَدِّدٌ} l. ult. ^{مُتَقَدِّدٌ}

p. 74. l. 2. Arab. pro, carent ^و ponendum est paradigma

^{مَوْكَلٌ} &c. p. 77. l. ult. ^{مَأْكَلٌ} in Act. Pass. ^{فَقَدَّ}

p. 88. l. 10. Chald. ^{ܡܝܬܦܩܪ} sic deinc. excluso Dag ex p. p. 90.

l. 3. in Chald & Syr. ponenda est forma Ittaphal, & Etta-
phal ; Chald. ^{ܐܬܬܦܩܪ} & sic deinc. Sic Syr.

^{ܐܬܬܦܩܪ}, &c. ut est in Grammat. Syro Chald.

p. 91. p. 95. l. 3. tota forma passiva Arabica inferi debet.

Præter. ^{أَفْتَقَدَّ} part. ^{مُتَقَدِّدٌ} fut. ^{أَفْتَقَدَّ} p. 102. l. 7. ^{مَدَقَّ}

p. 104. l. 7. ^{مَدَّقَ} l. 12. ^{مَدَّقَ} p. 117. l. 27.

^{أَقَامَ} fut. ^{أَقَامَ} p. 119. l. 13. l. 28. ^{أَقَامَ}

P. 123. l. 23. in ^ب p. 147. l. 7. finale hamzatum, ut ^{خَاطَبُ}

p. 151. l. 3. fæm. Præterit. p. 167. l. 1. Latrinam. l. 20. ^{Λατρίνα}.

l. 174. l. 14. ^{الودان اقرب} p. 180. l. 13. Arabes maximè (e)
Paganos, Magos, (f) denique (g) Muhammedanos.

p. 183. l. 15. ^{Φατιχου}.

F I N I S.

401 1422 152

XXIII

A

9

K 154A

